Az első magyar internetmagazin V. évfolyam **11. szám** 2000. **november** Ára: **336 Ft**

INTERNET KALAUZ

Alapítva: 1996

INTERNETTEL A GLOBALIZÁCIÓ ELLEN

NETKORMÁNY

MESTERSÉGES ÉLET: SZERELMES KOMPUTEREK?

CHATLADY VIRTUÁLIS TÁRSALGÓJA

HOME (KERESŐ) PAGE (2.)

MIKOR JŐ EL A KÁNAÁN (III.)

Egy megvalósult álom

Találj barátokat Ázsiában!

PRÍM

hp omnibook xe3

- és nem éri meglepetés...

A nagy teljesítményű, sokoldalú hp omnibook-okkal kapcsolatban az egyetlen meglepetés a kedvező ár. Ha most vásárolja meg valamelyiket, 30 000 Ft értékű digitális vásárlási utalványt kap ajándékba, melyet a hp webshopon vásárolhat le.
Ne feledje, az egyes utalványok összege összeadódik, így akár ingyen is hozzájuthat például egy digitális kamerához és nyomtatóhoz is!

(1) 382 1111 | www.hp.hu/xe3

hp omnibook xe3 (F2114W): Intel® Pentium® III Processzor 650 MHz > 12.1" TFT kijelző > 64MB memória > 5GB merevlemez > 3,5", 1,44MB hajlékony lemez > 24x CD-ROM > beépített 56 Kbps modem > Windows 98 operációs rendszer

INTERNET KALAUZ

Az első magyar internetmagazin

KIADJA:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátyás u. 32.
FELELŐS VEZETŐ:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)
FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János Andor (jvertes@prim.hu)
Olvasószerkesztő:
Fábián Gábor
A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor
(lnyl@impulzus.sch.bme.hu)
Művészeti szerkesztő:
Láng László (gr-blekk@online.no)
Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@bonline.hu)
Címlapterv: Rusz László

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13
Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu
Egy lapszám ára: 336 Ft
Előfizetési díj egy évre: 3080 Ft
(Prímpostán keresztül: 1958 Ft)
Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levélben vagy faxon
Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim.hu
Hirdetésfelvétel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Ágnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió
Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.
Terjeszti:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.
Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági
Igazgatóság
Hozzáférhető még a nagyobb
könyvesboltokban és az
internetkávéházakban.

HU ISSN 1219-9001

INGATLANKÖZVETÍTŐK A MAGYAR WEBEN (2.)

Következő számunk december 6-án jelenik meg!

Novemberi számunk hirdetői:

A Prím Kiadó
a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma – a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján – 31 940 db, s mint az auditálók megerősítették, ebből 31 763 az olvasókhoz jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.

Lapunk olvasásakor érdemes figyelni az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű információ, vagy egyéb okból a köznyelvtől eltávolodott, „magasan szárnyaló" cikk, aminél laikus olvasóink kiadhatják Pósalaki bácsi jelszavát: „ugorgyunk":

Vélemény, vitairat, gondolat:

Levél, vagy levélcímet (e-mail) tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés, szabályismertetés:

Talány, kérdés, rejtvény:

NEM FONTOS, de érdekes

Vértes János Andor / vertes@prim.hu

Tudják, mi az a „kis színes"? Egy újságírói műfaj. Olyasmi, ami nem az olvasó, rádióhallgató, tévénéző tanítását, ismeretszerzését, informálását, műveltségének fokozását kívánja elősegíteni, de nem is jelent kikapcsolódást abban a formában, mint mondjuk a színház, a mozi, a könyv, a kocsma, a futballmeccs vagy az éjszakai mulató örömlányok társaságában. (Igyekeztem széles skálán vázolni a lehetőségeket, mert a szórakozást nem szabad szigorúan vett értékmércék fölött definiálni.)

A kis színes nem több, mint egy szippantás a Gellért-hegyen a hétvégén a friss őszi levegőből, egy puszi egy szép, jó illatú leányzótól, egy pohár tej reggel, egy mosoly a közértben. Nem dönt el sorskérdéseket, de jobb lesz a közérzetünk tőle. Ha hír, ha rádió-publicisztika, szinte meg se jegyezzük a tartalmát, mégis érdeklődéssel olvassuk, hallgatjuk, ugyanis ez az, ami nem fontos, de érdekes.

Az internet, amelynek ezernyi informatív, tanító oldalát nem győzi hónapról hónapra megmutatni az Internet Kalauz, és amelynek a szórakoztatást szolgáló (sajnos kevés színház-, művészet-, irodalom- és kicsit sok kocsma-, illetve kuplerájkategóriába tartozó, de mint mondtam, kategorizálásnál hagyjuk az értékmérést) oldalai is egyre csak szaporodnak, nemigen kedvez a „kis színes" műfajának. Ebbe nem lehet befeledkezni, mint a játékokba vagy a szórakoztatás egyéb válfajaiba, ugyanakkor nem informál, tájékoztat és tanít.

Csak épp jólesik, mint egy pohár villányi vörösbor vacsora után. Vagy egy habos torta az ebéd harmadik fogásaként.

Igen, habos torta. Talán nem véletlen, hogy az internet magyar fertályának egyik oldalát épp így hívják: **WWW.HABOSTORTA.HU**. Ahol el lehet dönteni, hogy mondjuk *Vágó Istvánt* vagy *Kepes Andrást, Rába Tímeát* vagy *Szily Nórát* éppenséggel megkínálom egy szelet habos tortával, vagy úgy a képébe vágom, hogy csak na! Fontos ez? Nem fontos. De ugyan ne mondja már senki, hogy nem érdekes!

S nemcsak habos tortát vághatunk „nemszeretteink" képébe, fel is jelenthetjük őket. A **WWW.LYSS.HU** egyik szolgáltatása a virtuális feljelentő, amely segítséget is ad a feljelentett minősítéséhez, büntetéséhez. A Lyssen egyébként a „kis színes" kategóriájának gyöngyszemei nem is a feljelentésekben, hanem a „Nemzetbiztonsági Hivatal" álhíreiben olvashatók: például hogy „soha nem látott magasságba szökött a BUX, ugyanis *Járai Zsigmond* pénzügyminiszter nem kötötte meg kutyája láncát elég szorosan, így BUX, a kétéves spániel elszabadult, s a tetőre, majd onnan az öreg diófára jutott."

Az Internet Kalauz kiadója, a Prím is megirigyelte a „kis színesek" publikálóit, és nem is akárkit, személyesen *Váncsa Istvánt* kérte fel a **PRIM.HU** legújabb rovata, a „Horoszkóp" vezetésére. Mivel az Ön által éppen most olvasott Internet Kalauz novemberi, megnéztük, mit tanácsol a legelső heti Váncsa-horoszkóp a Skorpió jegyében születetteknek. „A csillagok azt mondják, hogy Önnek e hónapban nagyobb figyelmet kellene fordítania az álmaira, gondosabban kéne őket elemeznie, és jobban le kéne vonnia a belőlük adódó következtetéseket; ám tegye, ha tudja." Nocsak, hiszen ezt megfogadtuk! Épp most határoztuk el, hogy az Internet Kalauz terjedelmében bővül, színesebb, szebb, fiatalosabb, érdekesebb lesz, álmainkat részben talán már a jövő hónapban, de legkésőbb a jövő év elején megvalósítjuk...

Lássuk, hogyan is kezdjünk neki, mit mond még Váncsa? „Az Ön csillagjósa kissé kételkedik abban, hogy Ön ezt képes megtenni, Önnek ugyanis a húsleves megfőzését illetően is bizonytalan elgondolásai vannak, Ön – döntési helyzetbe kerülve – a szerecsendió-virág kívánatos mennyiségét illetően is hibás elhatározásra jutna, akkor pedig mit várhatnánk Öntől az élet nagyobb, kardinálisabb, mélyebb összefüggéseivel kapcsolatban?"

Nos azt, hogy a kis színesek nem fogják elvenni a kedvünket álmaink megvalósításától, mert azoknak nem az a dolguk, hogy felpaprikázódjunk tőlük, hanem az, hogy mosolyt csaljanak az arcunkra... Csak azért is mosolygunk, az egész csak egy szellősimogatás, langyos eső, könnyű puszi, emésztést elősegítő vörösbor!

Váncsa meg majd nézze meg magát, hogy mekkora habos tortát vágunk a képébe az interneten!

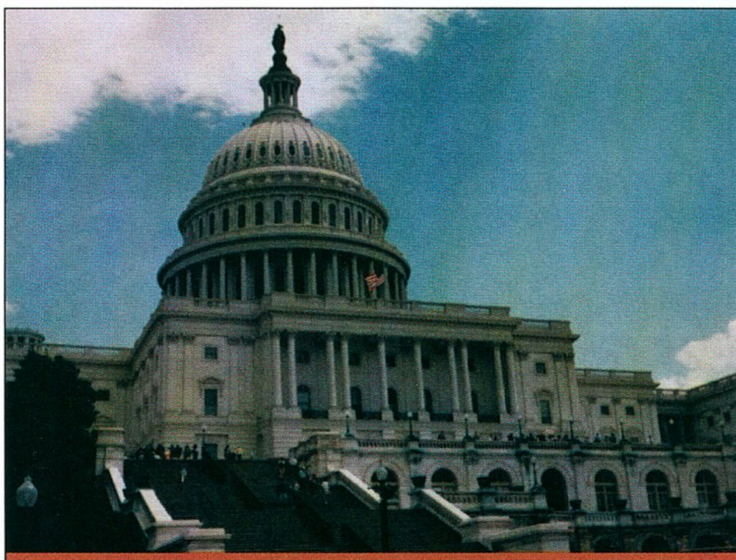

NETKORMÁNY

Ha a mai világban még akad politikus, aki nem tölt órákat a neten azon törve a fejét, hogy ugyan mi módon kell megváltoztatni kommunikációs stratégiáját, akkor tényleg akadnak a fejlődésben reménytelenül elmaradott, múzeumba illő egyedek...

A politika sem lehet az, ami eddig volt: politikusok, ébresztő!

Mint tudjuk, a politikusok azért annyira lassúak és értetlenek, mert másnak nem jók, mint politikusnak. Nem feleltek meg az üzleti világ mércéjének, ezért inkább az adófizetők pénzét költik, és választóik kegyeiért hízelegve szónokolnak, s próbálnak az adakozó üzletemberek, vállalkozások kegyeiben járni, különösen választások előtt. Nem is beszélve a szürke párt- és jelöltfinanszírozási ügyletekről, amelyek a dolgok természetéből fakadóan korruptak. Univerzálisan, mindenütt a világon így működnek a szegény politikusok, nemcsak a feudális-törzsi hagyományaira oly büszke, felülről lefelé kormányzó öreg kontinensen.

Mindez megváltozott – az internetnek köszönhetően. És a politikusok élelmesebbje, életrevalóbbja egyre inkább igyekszik meglovagolni azt a lehetőséget, amelyet páratlanul izgalmas korunk tálcán tett elé. Szakértők és konzultánsok hada segíti őket ebben.

A változás első tünetei már évekkel ezelőtt felbukkantak, amikor kiderült, hogy azok a tabunak számító régi fogalmak, mint „titok" meg „szigorúan bizalmas", sajnos mélységesen elavultak. Mára a titok mint fogalom sajnos poros, régi világból visszamaradt, nosztalgikus emléknek tűnik, mert gyakorlatilag minden, amit a felhasználó elképzel, az megtalálható a neten. Ennek legszebb példája *Wen Ho Lee,* a Los Alamos-i fizikus esete, akit Amerikában elképesztő módon meghurcoltak csak azért, mert nem úgy kezelte az amúgy rendkívül fontos nukleáris információt, ahogy azt a kutatók szabályzata megkívánta. Máig sem világos, ki milyen kópiát készített az anyagról, milyen floppykon vagy hard driveokon. Na persze kárpótolni fogják a tudóst, szerintem gazdagon, de az úgy fog a történelembe bevonulni, mint az egyik utolsó „titokvédelmi" koncepciós per egy titok nélküli világban.

Korrupt hivatalnokok, diktátorok és csalók, reszkessetek!

A digitálisan nyitott világból adódó következmények elgondolkodtatóak: egyetlen névtelen e-mail egy online pletykamagazinba, avagy valamelyik vitafórumon elejtett e-mail posting milliós közönség figyelmét éri el egy másodperc töredéke alatt. Nem is beszélve a magánügyekről: a kitörölhetetlen e-mail nyomok minden levelet elkísérnek. Mostantól bárki bármit mond egy e-mailben, az olvasható, és ha olvasható, akkor olvassák is. Nem is beszélve a paranoiások legnagyobb félelméről, a szuper-adatbázisokról, amelyek minden elektronikusan lebonyolított vásárlás, egészségügyi vizsgálat vagy iskolai vizsga satöbbi (és már minden elektronikusan történik) eredményét azonnali lekérhetőséggel tartalmazzák. Sok üzlet szakosodott már ilyen adatgyűjtésre, válóperekhez vagy céges vitákhoz alkalmaznak információkeresési technológiákat. Az Oracle *Larry Ellisonjának* a Microsoftot körbeszaglászó magánnyomozói jó példái ennek az újfajta adatgyűjtésnek – amelyet persze régi típusú „szemétben turkálással" egészítettek ki, csak a biztonság kedvéért.

Szánalmas a lemaradás, ha az ideológia kontrollálni akarja az információáramlást. A politikusok ostobaságának legelszomorítóbb példája a kínai modell, ahol egy parancsuralmi rendszerű hivatalnokgárda próbálja az internet szellemét bezárni egy kommunista párt által engedélyezett palackba. És csodálkoznak, amikor a bezárt és betiltott website-ok egy óránbelül kinyitnak külföldi szervereken...

Ez szöges ellentétben áll azzal, ami az Egyesült Államokban történik, ahol a szolgáltató típusú kormány és kongresszus nemrégiben hagyta jóvá az elektronikus aláírást jogilag hitelesnek elfogadó törvényt.-

Demokrácia – e-mokrácia egy kattintásnyira

Kevesen figyeltek fel külföldön a republikánus előválasztások során arra a csodálatos, történelemkönyvekbe bevonuló online választásra, amely Arizonában történt. Arizonában, *John McCain* hazájában – aki a választási mezőny egyik legmárkásabb politikusa volt a „soft money", azaz a vállalati adományok elleni erős fellépésével – megváltoztatták a választások lebonyolítását: elsőként terelődhetett a webre. Talán nem véletlen, hogy ebben az államban történt ez így, hiszen McCain választási stratégiájának legfontosabb eleme volt az internet: ezen keresztül gyűjtött elképesztő mennyiségű pénzt, és toborzott munkatársakat gyakorlatilag a semmiből, a „kibernetikai térből" a politikai életet megtisztítani kívánó keresztes hadjáratához.

Véleményem szerint a következő elnökválasztás már a neten keresztül is zajlik majd, ami jelentős következményekkel jár a választók összetételének szempontjából. Először is értelmesebb lesz az átlagválasztó, merthogy a neten otthonos milliók is bekapcsolódnak. Másodszor a politikusoknak nehezebb dolguk lesz eladni magukat, mert intelligens információvadász technológiákkal már most megmondja nekem több politikával foglalkozó site, hogy kire is kell szavaznom az általam kitöltött kérdések alapján. Amiből az következik, hogy sokkal részletesebben, elszámoltatható lesz a kormány. Ennek folyományaképpen az online népszavazások is sokkal könnyebben lesznek megszervezhetők, olcsóbban, mint bármilyen más módon korábban. Vagyis egyfajta „közvetlen e-mokrácia" van kialakulóban, ahol a kattintó honpolgár akarata sokkal közvetlenebbül érvényesül, mint a négyévenkénti választási ciklus cirkuszában. Ami pedig okosabb politikusokhoz, kevesebb korrupcióhoz, gyorsabb döntési ciklusokhoz vezet. És ez ügyben az első lépést meg is tették az átlagnál intelligensebb politikusok és hivatalnokok.

Az Egyesült Államok e-kormánya

2000. szeptember 22. mérföldkőként vonul be az e-mokrácia (e-mocracy) történetébe. *Clinton* elnök megnyitotta az első teljes körű e-kormányszolgáltató site-ot egy webcast során. Ez ugye azt jelenti, hogy telefonálás helyett elég beírni a **WWW.FIRSTGOV.COM** URL-t, és máris megkaphatja a polgár azt a szolgáltatást a kormánytól, amelyre szüksége van. (Csak zárójelben: pedig a telefonálás Amerikában igazán nem okoz gondot, ingyenes hívásokkal gyakorlatilag minden ügyes-bajos ügyet helyi, állami vagy federális szinten perceken belül el lehet intézni.)

Természetesen ez a fejlesztés nagyon is logikus fejlemény: ahogy a cipőboltoktól az autógyárakig minden túlélni akaró ágazat felismerte, hogy a fennmaradáshoz a legfontosabb kulcs annak kiötlése és kiszolgálása, amit a fogyasztó akar, a kormány mint széles körű dokumentum- és személyesszolgáltatás-ellátó (a Social Security-kifizetésektől az útlevélkérelmekig kevéssé lehet jobban targetálni, mint a kormány esetében!). A koncepcióban az a csodálatos, hogy hirtelen átláthatóvá és tisztán érthetővé válik, hogy mit is tesz az adófizetők pénzével a kormány. Mert lehet a site-on nemzeti parkokba jegyet rendelni, programot fogadni vagy éppen belenézni a legújabb NASA-misszióba. Avagy éppen a kongresszusi könyvtárban kutatni.

A supersite több mint húszezer tematikus kormánysite-ot szinkronizál egyetlen felhasználóbarát egységbe. 365 napon keresztül 24 órában tart nyitva az e-kormány. Mintha a privátszektortól tanulva versenyezne a használó figyelméért, igyekszik sokkal többet nyújtani, mint egysíkú szolgáltatásokat: segít tervezni, és életviteli tanácsokkal is ellátja a honpolgárt.

Semmilyen személyes információt nem gyűjt a használóról a kormány: hiszen a polgár a kliens, és annak nem tetszene, ha az a szolgáltatás, amelyért kemény adódollárokat fizet, próbálná olyasmire költeni a pénzt, amire nincs szükség.

Még egy érdekes részlet: a FedSearch, a kereső egy magánember ajándéka: *Eric Brewer*, az Inktomi vezető tudósa építette fel „társadalmi munkában". Nem milliárdos projektek eredményeképpen, ó nem, a federális kormánynak ennél jobban meg kell néznie, hogy mire költi a pénzt! A kereső 500 millió oldalt tud átlátni egy negyed másodperc alatt, ami fontos, hogy a Google ellenében kapaszkodó Inktomi ingyenes sajtóhoz jusson.

„Ez a legújabb technológiát képviselő site azt az információs korszakbeli kormányt nyújtja az amerikai népnek, amelyet megkívántak a polgárok" – foglalta össze a szövetségi kormány véleményét Clinton elnök.

Ez a szolgáltató website nagyon fontos lépés egy polgárokat kiszolgáló, átlátható, univerzális standardokat képviselő, minden szinten működő online kormányzás, a jövő kormánya felé.

Éppen ez érdekelte a Salzburg Szeminárium szervezőit is. Nyilván nem véletlenül. 53. esztendeje, évente több alkalommal teremtenek fórumot olyan kérdések megvitatására, amelyek lehetőleg mindenkit, de mindenképpen sok embert érdekelnek a Földön. Egyebek mellett szó esett az urbanizáció hatásairól, a multinacionális vállalatok befektetési politikájáról, a moziról, a világ környezetvédelmi kérdéseiről és rengeteg más, szám szerint 382 témáról. (**WWW.SALZBURGSEMINAR.ORG**)

Az újságírás szakma.

Az újságírók a történelem festetlen arcát, első fejezetét rögzítik, és ehhez nem elég halászgatni a hálón. Oda kell – sokszor hívatlanul is – menni, kérdezni kell, ráérezni az elhallgatott dolgokra. Nyomozni. Megkülönböztetni az igazat a hamistól, a lényegest a lényegtelentől. Véleményt kell formálni. Néha még annak az árán is, hogy veszélybe kerülhet a megélhetés, sőt maga az élet. Ma a világ államainak 60%-a demokráciaként hatá-

TÖMEGTÁJÉKOZTATÁS

A 383. Salzburg Szeminárium

Kovács Anita / kovacsa@news.mtv.hu

Barát vagy ellenség? Eszköz vagy fegyver? Konzerváló vagy éppen felforgató lehetőség az internet? A talán ismerősen hangzó kérdések ezúttal október 11. és 18. között egy szépséges XVII. századi osztrák kastélyban hangzottak el. A dolog pikantériája, hogy újságírók, producerek, lapszerkesztők, rádiós és televíziós riporterek, vagyis éppen azok feszegették a dolgot, akik elméletileg talán a legtöbbet profitálhatnak a hálóból.

Lehet, hogy nekik van a legtöbb félnivalójuk? Hiszen ha bárki bármikor hozzáférhet a hírekhez, van-e még értelme azoknak a szavaknak, hogy újságírás, hírszolgáltatás, hírmagyarázat?

A 383. Salzburg Szemináriumot pedig a címben jelzett tartalommal hívták össze.

A tét a szakma szempontjából elég nagy. A high-tech forradalom ugyanis alapjaiban változtatta meg a hírekhez való hozzájutás lehetőségeit. Szembe kell nézni a ténnyel: a tömegtájékoztatást az internet megfosztotta monopóliumától. Ráadásul vannak arra utaló jelek, hogy az újságírási gyakorlat lemaradt az internethez és a globális lehetőségekhez való alkalmazkodásban – állította a szemináriumi meghívó. A nagyobb médiatársaságok ugyan megindultak a multinacionális szolgáltatóvá válás utján, de az újságírók még világszerte megkülönböztetik a „belföldi" és „külföldi" híreket, jóllehet nézőik, hallgatóik vagy éppen olvasóik már kontinenshatárokat nem ismerve csevegnek.

Az USA-ban – *George A. Krimsky* (volt újságíró, jelenleg a Washingtonban működő Nemzetközi Újságíró Központ tanácsadója) szerint – a hagyományos újságírásnak az internet korában szembe kell néznie saját lazaságaival. Azzal, hogy a szenzáció javára sokszor és sokat csökken a „belbecs" értéke. Hogy az amerikai társadalom jelentős része a külföldről importált „érdekességek", a földrengés-, árvíz- és katasztrófaözön miatt közömbösebb lett mindazzal szemben, ami határain kívül történik. A professzor csak az üzleti világ híreiben nem talál hibát: „A kiélezett versenyben mindennél előbbre való a zsebek biztonsága. Az olvasók hite odaveszhet, de a pénzük sohasem." Az információáramlatból ma már mindenki kedvére meríthet, végül is könnyen mondhatnánk: egy ember egy számítógéppel kész újságíró.

A szakértőnek azonban vannak ellenérvei.

Az amatőr tényleg sok mindent megtudhat, de ki kötelezheti őt arra, hogy rögzítse tudását, elemezze a történteket, összehasonlítsa a múlttal, és mindezt adja át is azoknak, akiknek nincs idejük, kedvük vagy éppen számítógépük idáig eljutni?

Az előadást Anuradha Vittachi tartja

rozza meg önmagát (persze más kérdés, hogy valóban az-e). Egy demokráciában pedig akkor haladnak jó irányba a dolgok – például a választásoknál –, ha világos információk állnak rendelkezésre. Persze azért az újságíróknak is magukba kell nézniük. Tényleg pótolhatatlanok? A vélemények még nagyon megosztottak. Krimsky mégsem véli igaznak egy kommunikációs guru minapi állítását: az újságírás háttérbe fog szorulni, valamiféle „butique service" veszi át a szerepét, és mindenki önmagát szol-

gálja majd ki a hálóról. Ez rossz és veszélyes. Ma nagyobb szükség van a jó újságírásra, mint bármikor, mivel a rossz újságírás lehetőségei aránytalanul megnőttek. Naponta új és még újabb website-ok jelennek meg, amelyeknél – a professzor szerint – több a kitaláció, mint a valóság. Persze az internet hírszolgáltató nagyágyúi ma még a hagyományos hírforrások, a BBC, a CNN, a New York Times, az Asahi Shinbun és a többiek, de már nem sokáig – és bizonyosan nem örökre.

egyszer csak kezünkbe kapunk egy eszközt, amely pontosan az azonnali összeköttetés lehetőségét teremti meg. Az eredetileg a katonai védelem erősítését, tehát a szeparációt elősegítő eszközből éppen ellenkezője, globális fórum lett, amely elindíthat bennünket a »digitális demokrácia« felé."

Persze amit Anuradha Vittachi követel, azt bizonyos országokban nem olyan könnyű megteremteni. *Lizenka Mda* (újságíró, a legnagyobb dél-afrikai napilap, a The Star főszerkesztője)

A GLOBALIZÁCIÓ KORÁBAN

Anuradha Vittachi (a BBC egykori dokumentaristája, ma az Egy Világ Nemzetközi Alapítvány igazgatója, számos világkarriert befutott könyv szerzője) csalódott az újságírásban. A lapok, rádió- és tv-csatornák tulajdonosai mindenekelőtt a saját és részvényeseik profitjára ügyelnek – mondta. A szenvedések, visszaélések feltárása nem teszi vonzóvá a lapot. Ezért közölt napokon keresztül beszélgetéseket egy állítólag komoly brit tv-csatorna *Monica Lewinsky* fodrászával. Az elnyomorított tömegeknek (a Földön 3 milliárd ember napi 2 dollárnál, 1,3 milliárd pedig napi 1 dollárnál kevesebből él) viszont nincs hangjuk.

Róluk legfeljebb csak beszélnek a nagy nemzetközi szervezetek potentátjai, de ezek az elemzések is csak ritkán jutnak el az okok feltárásához. Anuradha Vittachi világosan fogalmazott: ha a mindentudó média nem hajlandó kellő mélységgel és rendszerességgel foglalkozni a világ bajaival, akkor eszközeit átveszik azok, akik változtatni akarnak életükön. Az alapítványi pénzek, segélyek és támogatások egy részét az információkhoz való szabad hozzáférésre kell költeni: „Követelni kell az internet egyetemes elérhetőségét, amilyen gyorsan csak lehet. Ez egy különleges helyzet a média történetében. Az évezred küszöbén, amikor az emberiség szétszabdaltságáról beszélünk,

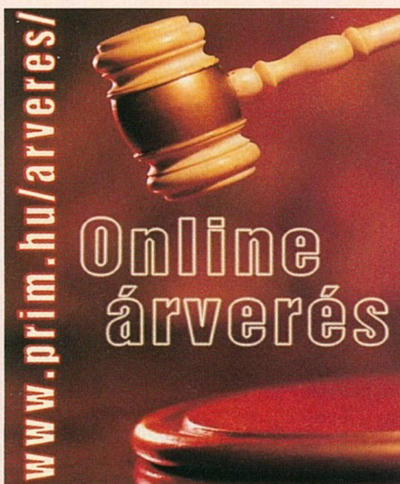
szerint: „Az írástudásnak meg kell előznie a számítógép-használatot. Ezért minden erőfeszítésünknek az írástudatlanság és a szegénység felszámolására kell irányulnia, mielőtt a digitális megosztottságra koncentrálnánk."

Vannak persze a fejlődő – vagy talán pontosabban: a fejlődés előtt álló – országok között is olyanok, amelyek megpróbálnak felkapaszkodni a vonatra. *Wang Jisi* professzor (a Kínai Szociális Tudományok Amerika-kutató Intézetének igazgatója) szerint Kína hipergyorsasággal kapcsolódik a világhálóra. A kormány többé nem akarja (és nyilván kapacitással nem is bírja) ellenőrizni a netet, deklarálták a legmagasabb fórumokon. Ideológiai eróziótól nem tartanak, a felmérések azt mutatják, hogy a kínaiakat a gazdaság és a szórakozás lehetőségei érdeklik a legjobban a világból. Az új koncepció eddig látványos eredményeket hozott. Az 1998-as 1,17 millió kínai felhasználóból 2000 júliusára 16,9 millió lett, ami ugyan még mindig csak a lakosság 1,3%-a, de a növekedés üteme imponáló. A tipikus kínai „webkukac" (a szörfözőket nevezik így) városban él, férfi, nőtlen, egyetemet vagy főiskolát végzett, 18 és 24 év közötti, az IT-business környékén dolgozik, és bevételei 5-10%-át hajlandó az internetre költeni.

Salzburg legfőbb tanulsága: az emberiség történetében most nőtt a legnagyobbra az esélye annak, hogy többé-kevésbé bárki hozzáférhessen egy eszközhöz, amelyből és amelyen keresztül megélhet, szórakozhat, tájékozódhat, ismerkedhet és ismertethet. Ehhez az „esélyhez" persze Salzburg hozzátett néhány számot is. Amíg egy számítógép megvásárlásához egy bangladesi állampolgárnak 8 évi jövedelmére lenne szüksége, addig az USA-ban mindössze egy hónapira. Monacóban 1996-ban 100 emberre 99 telefonvonal jutott, Kambodzsában 1.

Itt tartunk, így indulunk neki az új évezrednek.

ió

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

ÉNEK-ZENE

JOHANNES BRAHMS

(Johannes Brahms's Biography)

209.1.224.186/Heartland/Fields/8616/composerfiles/brahms.html

Brahms, akit a magyarok leginkább Magyar táncok című műve révén ismernek, 1833-ban született Hamburgban. Tizenhárom évesen már „kettős zenei életet" élt: nappal zongora-, zeneelméleti és komponálási leckéket vett, éjjel pedig tánczenét játszott piroslámpás bárokban. Első turnéján találkozott *Robert Schumann-nal* és feleségével, *Clarával,* akik nagy hatással voltak későbbi művészi pályafutására. Schumannék odaadással hallgatták Brahms zenéjét, Robert még egy cikket is publikált, amelyben Brahms mint a zene új messiása előtt hajtott fejet. Barátságuk nagyon szoros volt, így amikor Schumann idegösszeroppanást kapott, és intézetbe került, Brahms Clarához költözött, és amíg Clara turnézott, vigyázta és eltartotta hét gyerekét. Közben elkerülhetetlenül közel került az asszonyhoz, de hogy végül is milyen kapcsolat fűzte őket egymáshoz, azt – mivel egymásnak írt leveleik nagy részét megsemmisítették – ma már homály fedi. Mindenesetre életük végéig jó barátok maradtak, Brahms pedig furcsa módon sohasem nősült meg.

Brahms, Johannes

1833. május 7-én született Hamburgban
1848. szeptember 21-én tartotta első nyilvános hangversenyét szülővárosában
1853-tól Reményi Ede hegedűművész zongorakísérője. Ebben az évben találkozott először Schumannal, aki október 23-án lelkes cikkben mutatta be őt a világnak
1860. Joachim, Scholz, Grimm és Brahms aláírásával nyilvános tiltakozás jelent meg az újromantikus irányzat ellen
1862-63 között tartotta első bécsi hangversenyeit
1868-tól haláláig Bécsben élt
1868. április 11-én tartották a *Német Rekviem* teljes előadását Brémában, a szerző vezényletével
1876. Bemutatták az *I. szimfóniá*t Karlruhéban Dessoff vezényletével
1877. Bemutatták a *II. szimfóniá*t Bécsben Herbeck vezényletével
1883. Bemutatták a *III. szimfóniá*t Bécsben Hans Richter vezényletével
1885. Bemutatták a *IV. szimfóniá*t Meiningenben a szerző vezényletével
1897. április 4-én halt meg Bécsben. Sírja Beethoven és Schubert mellett van a Centralfriedhof-ban

Brahms egyik nagy álma volt, hogy a Hamburgi Filharmonikusok karmestere legyen, azonban mikor kiderült, hogy nem kapta meg az állást, otthagyta a várost, és Bécsbe költözött, ahol élete hátralévő részét töltötte. Ott karmesterként dolgozott, zenekarával több elfeledett *Bach-, Handel-,* valamint *Mozart*-művet ismertetett meg a közönséggel. Barokk és klasszikus szerzeményeket is komponált, azonban a korábbi korszakok zenéjét alaposan ismerve nagyon kritikus volt önmagához.

Johannes Brahms

1833-1897

"Johannes Brahms (1833-1897) was a romantic who breathed new life into classical forms. He was born in Hamburg, Germany, when his father made a precarious living as a bass player. At thirteen, Brahms led a double life: during the day he studied piano, music theory, and composition; at night he played dance music for prostitutes and their clients in water front bars.

"On his first concert tour, when he was twenty, Brahms met Robert Schumann and Schumann's wife Clara, who were to shape the course of his artistic and personal life. The Schumanns listened enthusiastically to Brahm's music, and Roberts published an article hailing young Brahms as a musical messiah.

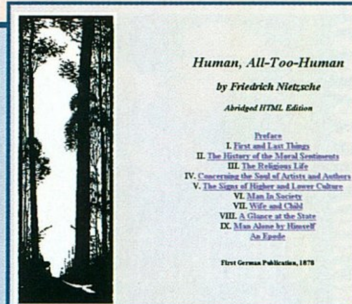
"As Brahms was preparing new works for an eager publisher, Schumann had a nervous collapse and tried to drown himself. When Schumann was committed to an asylum, leaving Clara with seven children to support, Brahms came to live in the Schumann home. He stayed for two years, helping to care for the children when Clara was on tour and becoming increasingly involved with Clara, who was fourteen years older than he. It is not known what passed between them (they destroyed many of their letters). Afterward, they remained lifelong friends, and Brahms never married.

A művész egész életében nagyon takarékosan élt, noha jól keresett; félénk, érzékeny természetét szarkasztikus és goromba álarc mögé rejtette, pedig néha nagyon is jóindulatú tudott lenni. Az olyan fiatal, tehetséges zenészeket, mint pl. Dvorak, szívesen támogatta. Mikor Clara Schumann 1896-ban haldoklott, Brahms fájdalmát a „Négy komoly dal" megírásába ölte. Az asszony elvesztését követően nem sokkal kiderült, hogy ő is beteg: rákja van. Negyedik szimfóniájának sikeres bemutatója után meghalt.

Brahms a romantika alakja volt, aki új életet lehelt a klasszikus formákba. Zeneszerzőként az operát kivéve minden hagyományos formában alkotott: négy szimfóniát, két zongora-, egy hegedű- és egy hegedű-cselló concertót, számos zongoradarabot, több mint 200 dalt, néhány csodálatos kórusművet és jó pár kamaraművet hagyott az utókorra.

FILOZÓFIA

Nietzsche: Emberi, túlságosan is emberi

www.inquiria.com/nz/hah_title.html
www.c3.hu/scripta/lettre/lettre26/zagajews.htm

A filozófia „tanított" verziója néha kifejezetten unalmas tud lenni: az embert – hacsak nem a tantárgy fanatikusa vagy netán filozófiatanár – ritkán érdekli annak az ötszáz filozófusnak az élete, akinek eszméin a mindent megmutatni akaró tananyag végigrohan. Sokkal hasznosabb lehet az emberiség hivatásos bölcseinek gondolatait eredetiben megismerni, mintsem azok kivonatát bemagolni megértés nélkül. Elég csupán néhány oldalt elolvasni ahhoz, hogy padtársunkkal vad vitába bonyolódjunk olyan dolgokról, amelyek mind ez idáig nem is érdekeltek bennünket, sőt a létezésükről sem tudtunk.

Nem könnyű azonban filozófiát olvasni, hiszen gyakran metaforikus, zavarosnak tűnő – és be kell vallanunk, néha unalmas –, vastag könyveket nem mindig lapozgat szívesen az ember. Nem kivétel ez alól *Friedrich Nietzsche* sem: hosszadalmas bevezetői, régebbi műveire, más filozófusokra, barátaira és saját életére tett utalásai, körmönfont körmondatai között könnyen elveszünk. A felületes olvasó félre is értheti műveinek üzenetét, mint ahogyan tette a leghíresebb – vagy inkább leghírhedtebb – félreértelmező, *Hitler* is, aki a felsőbbrendű ember korszakalkotó gondolatát torzította el, mindannyian tudjuk, milyen következményekkel.

Az Emberi, túlságosan is emberi című Nietzsche-alkotás kicsit kilóg a sorból. Első ránézésre akár aforizmagyűjteménynek is tarthatnánk, annál azonban több. Valójában ez a könyv éppen annyira pszichológiai elemzés, mint amennyire filozófiai alkotás. Nietzsche éleslátását bizonyítja a sok apró, néha csupán egymondatos „fejezet", amely a mindennapi élet problémáit, az egyén vergődését kétségei között, a magányosságot, az emberi kapcsolatokat és általánosságban az emberi dolgokat veszi górcső alá. Olyan hétköznapi érzések és fogalmak, mint a szeretet, a bizalmatlanság és a jellem kerülnek más, meglepően új megvilágításba.

Miért hazudunk például ritkán, miért mondunk többször igazat? Nietzsche szerint nem megszokásból vagy azért, mert az igazmondás valami eredendő, globális értékítélet szerint jó, hanem azért, mert igazat mondani egyszerűbb, mint hazudni. Könnyebb a vitát egy „azért, mert én így akarom, ilyen vagyok"-kal lezárni, vagyis a tekintélyre, a kompromisszumkészségre hatni, mintsem magunkra vállalni a hazugság okozta bonyolult útvesztőt, a későbbi leleplezés veszélyét.

Végezetül annyit, hogy mint minden filozófiai mű esetében, itt is arra kell figyelnünk, hogy nyitottan fogadjuk gondolatait, fejtsük meg azok igazi értelmét, gondolkodjunk el rajtuk – de csak akkor fogadjuk el őket, és éljünk üzenetük szerint, ha száz százalékig magunkénak érezzük.

IRODALOM

Shakespeare világa

(Shakespeare.com)

www.shakespeare.com/index.html

William Shakespeare mindmáig a legnépszerűbb írók közé tartozik, amit a róla, illetve drámáiról készült oldalak száma is jelez. A Shakespeare.com is csak egy a sok közül, ám a szokványos lapoktól eltérően itt a művekről írt ismertetőkön felül kritikákat is olvashatunk. A játékos kedvűekre is gondoltak az oldal alkotói, nekik készült a Poetry Machine, vagyis a költőgép, ahol szavakat találunk egy-egy Shakespeare-műből egy nagy táblán összevissza szórva. Ezeket tologatva, rendezve magunk is verset faraghatunk. Ha elég ügyesek és tehetségesek vagyunk, még az is előfordulhat, hogy mi magunk megírjuk újra valamelyik klasszikus Shakespeare-költeményt véletlenül, vagy ha ismerjük az eredetit, akkor szándékosan. Ezeken kívül lehetőségünk nyílik az oldalon arra is, hogy kedvenc Shakespeare-darabunkra, -hősünkre vagy akár -színészünkre szavazzunk. A toplista élén a színművek között egyébként a Hamlet áll, a kedvenc szereplő pedig szintén Hamlet. A híreket is érdemes elolvasni, mert nemcsak a honlap frissítéséről, új oldalakról szólnak, hanem mindenféle Shakespeare-rel kapcsolatos eseményről, műről, előadásról is.

A Shakespeare iránt komolyabban érdeklődők nyomon követhetik az író életét és a kort, amelyben élt, a „400 years ago this month" szekcióban, ahonnan megtudhatjuk, hogy éppen milyen jelentősebb események zajlottak ugyanebben a hónapban 400 évvel ezelőtt. Természetesen a Shakespeare.comon is megtaláljuk a művek, drámák, vígjátékok teljes listáját. Ha kiválasztjuk valamelyiket, például a Hamletet, akkor elénk tárul a mű szereplőinek és színhelyeinek pontos időrendi listája, illetve a szereplők néhány mondatos jellemzése. Ez nagy segítséget jelenthet a diákok számára, akik a sok egyszerre feladott kötelező olvasmánytól könnyen belezavarodhatnak, hogy egy-egy „us"-szal végződő nevű szereplő vajon melyik műben szerepelt; vajon ki volt Claudius, Polonius vagy Lucianus – hogy csak a Hamletnél maradjunk.

How Many?

A Dictionary of Units of Measurement

For information on a specific unit, click on the first letter of its name:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Units resemble sports officials: the only time you really pay attention to them is when something stupid happens.---Steve Mirsky in *Scientific American*, August 2000, p. 96.

Commentary and Explanation

- Using the Dictionary
  - Using Numbers and Units
  - Names of Large Numbers
  - Symbols and Abbreviations
- The International System (SI)
  - SI Fundamental Units
  - SI Derived Units
  - Metric Prefixes
- The English Customary Systems
- The Metric System
  - CGS and MKS Units
  - Spelling of Metric Units
  - The Metric System in the United States
- Links to Related Sites

What's New

- counting degrees of consanguinity and describing cousins
- the Irish acre and the Swedish tunnland
- measurements of blood alcohol level
- measuring ages in radiocarbon years
- the sound transmission class
- South Africa's traditional Cape foot
- RGB and HSV color units
- the boiler horsepower
- the Hounsfield unit of medical imaging
- the acoustic ohm
- table of CGS units
- improved SI page
- the kyu in Macromedia software

MENNYI AZ ANNYI?

(Units of Measurement)

www.unc.edu/~rowlett/units/index.html

Hány másodperc egy helek? Hány kilométernek felel meg egy perzsa parasang? Hány kilogramm egy spanyol arroba? Nos, aki tudja a választ, az nyugodtan ugorja át a következő szöveget, akit azonban keresztrejtvény-fejtői kíváncsiság vagy csak egyszerű tudományos érdeklődés hajt, az bátran olvasson tovább.

A mértékegységek egységesítésének előnyeiről a gazdaságban, a tudományban, azt hiszem, senkinek sem kell hosszan magyarázni. A méterrúd és az SI mértékegységrendszer bevezetése nagy mérföldkőnek (vagy talán inkább kilométerkőnek?) számított a tudományban, hiszen egyértelműbbé, szabványosabbá vált a leírt, megfigyelt világ. Azonban ha körülnézünk a Föld országaiban, hamar kiderül: mégsem olyan előírásszerű minden, mintsem gondolnánk. Igaz, mára már nagyon kevés ország maradt, ahol nem tértek át teljesen az SI rendszerre, de mégsem lehet ezeket figyelmen kívül hagyni, hiszen egyikük maga az USA. Az Egyesült Államokban többfajta mértékegységrendszert használnak, mint bárhol máshol a világon, ráadásul elég ellentmondásosan. A futópálya hosszát méterben adják meg, de a távolugrásét már lábban vagy inchben. Aztán itt van a motor, amelynek teljesítményét lóerőben mérik, de térfogategysége a liter. A hurrikán sebességét csomóban, a légnyomást pedig millibárban számolják.

A számos amerikai mértékegység főleg a több – szász, kelta, északi – kultúrából való táplálkozásnak köszönhetően alakult ki. Két rendszer létezik a földi hosszúságok mérésére, egy harmadik pedig a tengeri távolságokéra. A térfogat mérése szintén eltéréseket mutat attól függően, hogy szilárd, avagy folyékony anyagról van-e éppen szó. A „csavar" pedig még csak most jön, tessék megkapaszkodni: ezeket a „házi jellegű" egységeket 1875 óta a metrikus egységek alapján szabályozzák, tehát előírták, hogy egy yard 0,9144 méternek, egy font pedig 0,453 592 37 kilogrammnak felel meg.

A fenti URL-en található oldal online mértékegységszótára folyamatosan bővül, mindenki közkinccsé teheti saját nemzeti egységeit. Magyar mértékegységek még nem találhatók rajta, úgyhogy aki kedvet érez, írjon egy e-mailt a site gazdájának némi magyarázattal, aki minden bizonnyal szívesen fogadja majd az újabb adatokat.

FIZIKA

BIZARR KÍSÉRLETEK A KONYHÁBAN

(Bizarre stuff you can make in your kitchen)

freeweb.pdq.net/headstrong

Valószínűleg már sokan eltöprengtünk azon, vajon hogyan lehet egy szűk nyakú üvegbe egy nálánál sokkal nagyobb ép gyümölcsöt vagy akár egy többárbocos vitorlás makettjét belevarázsolni. Ha ellátogatunk a fenti site-ra, még ennél is érdekesebb dolgokat tudunk majd palackba zárni, például egy valódi kis felhőt vagy sűrű ködöt. Hogy hogyan? A hozzávalók: egy nagyméretű befőttes üveg, egy gumilap (például egy lufidarab), némi krétapor és hideg víz. Először egy hüvelyknyi vizet öntünk az üvegünkbe, majd jól lezárjuk gumival, illetve jobb híján egy könyvet rakunk a tetejére. 10-15 perc múlva gyorsan felnyitjuk, beleszórjuk a krétaport, majd újra lezárjuk szorosan, s legumizzuk a fedelét. Ekkor – mondjuk az öklünkkel – hirtelen benyomjuk, és egynegyed órát benyomva tartjuk a gumitetőt, amitől odabent megnő a nyomás és a hőmérséklet. Amikor aztán hirtelen elvesszük a kezünket, megszűnik a benyomódás, kitágul a belső tér, lehűl a levegő, és csodák csodájára egy aranyos kis felhőcske fog felemelkedni az üvegben a krétapor körül.

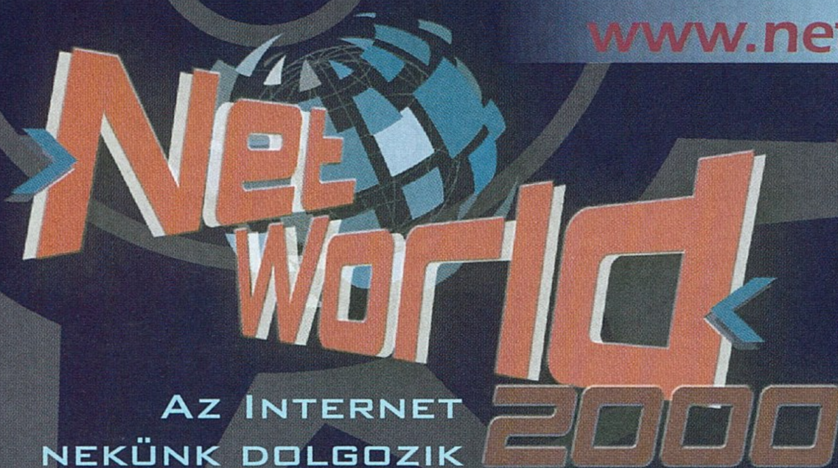
Ha odakint éppen borús az idő, s semmi kedvünk még egy felhőhöz, akkor válasszunk másik kísérletet. Például készítsünk galvánelemet egy citromból: csak egy cink- és egy rézvezeték kell hozzá. Egyik végüket a citromba – vagy más savtartalmú gyümölcsbe – dugva a másik végükkel akár egy kisebb izzót is világításra bírhatunk. Akinek ez a kísérlet sem nyerte meg a tetszését, mert a citromot a teájához tartogatja, az még több tucat furcsa kísérletet próbálhat ki a fenti oldalon találhatók közül. Például építhet a konyhában kisebb rakétát, vagy olyan láthatatlan tintát keverhet, amely csak melegítésre tűnik elő, de készíthet akár rádiót, mikrofont, motort, teleszkópot, műüveget vagy vulkánt is.

BUDAPEST KONGRESSZUSI KÖZPONT

2000. NOVEMBER 14-16.

Informatikai szakkiállítás és konferencia

www.networld2000.hu

- ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM
- BIZTONSÁGTECHNIKA
- HÁTTÉRTÁMOGATÁSOK
- INTERNET-BANKING
- TARTALOMSZOLGÁLTATÁSOK
- BEFEKTETÉSI FÓRUM
- ÚJDONSÁGOK AZ INTERNET VILÁGÁBÓL
- MOBIL KOMMUNIKÁCIÓ

A kiállításon kerül bemutatásra új szakmai portálunk, ahol mindent megtalál, ami az internettel kapcsolatos.

net.business
net.marketing
net.mobil
net.banking
net.ware
net.mix
net.market

További információ: tel: 470-0530
e-mail: Bela.Balog@expont.hu, Greta.Hajdu@expont.hu

PANNON GSM Az élvonal. index HIS Your Partner for IT Security PRIM ONLINE alchimedia STUDIO Szervező és kivitelező: EX PONT KIÁLLÍTÁS TERVEZÉS KIVITELEZÉS

LNX®

INTERNET LOVE STORY XXVIII.

Wesselényi Andrea rovata / andrea@prim.hu

Egy megvalósult álom

Az emberek többsége szeret álmodozni, majd az esetek többségében egy kézlegyintéssel el is intézi a dolgot: „Úgysem lesz belőle semmi!" Az igazi nagy célok azonban hittel és sok kitartással megvalósulhatnak. Főleg akkor, ha az embert pozitív érzések motiválják. Azon szerencsések közé tartozom, akikkel megtörtént. Az álom valóra vált, és a szokatlan körülmények között megismert lánnyal hosszú idő után végül mégiscsak sikerült a nagy találkozás. Erről szeretnék mesélni egy kicsit, remélve, hogy történetem tanulságai hasznosak lesznek azok számára, akik arra adják a fejüket, hogy az internet, e boszorkányos médium segítségével keressék és találják meg a nagy őt.

Talán emlékeznek néhányan arra a levélre, amelyet két évvel ezelőtt írtam az Internet Kalauz Internet Love Story rovatába, ahol nyíltan vallottam színt érzelmeimről ország-világ előtt, amelyek egy soha nem látott malajziai lány iránt gyúltak bennem. Ez amolyan „nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek" megnyilatkozás volt a részemről. Amikor az írás napvilágot látott, kapcsolatunk már négy hónapja tartott, s bár jövője igencsak bizonytalannak tűnt, a szerelem érzése már akkor is határozott és erős volt bennem.

Barátaim észrevették rajtam a változást, látták, hogy egyre több időt töltök a neten, folyton e-maileket olvasok és írok. Beavattam hát őket, bízván, hogy megértenek. Legtöbbjük mégis inkább furcsállotta, sőt néhányan egyenesen helytelenítették a dolgot.

„A távkapcsolatok nem működnek. Mit gondolsz, meddig tarthat ez?" Ilyen és ehhez hasonló megnyilvánulásokat kaptam. Talán csak a lányismerőseim mutattak valamivel több empátiát. Én csak legyintettem a kétkedőkre, és egyre mélyebben vetettem bele magam a kapcsolatba. E-mailjeink egyre bensőségesebbekké, tartalmasabbakká váltak az idő múlásával. Hamarosan elérkezett a karácsony, és néhány fax után egyik délután megtörtént, amit úgy vártam, és amitől egyben féltem is egy kicsit. Megcsörrent a telefon, felhívott. A szívem a torkomban dobogott, és az ájulás kerülgetett. Hangja annyira szép és lenyűgöző volt, mégis egészen más, mint amilyennek képzeltem. A rövid hívás alatt csak hebegni-habogni tudtam, és az a kevéske angoltudás is szétzúzott mozaikként hullott ki a fejemből. A telefonhívás után szinte szégyelltem magam, és még aznap este írtam egy e-mailt, amelyben bocsánatot kértem, amiért csalódást okoztam neki. Meglepett, de azt válaszolta, hogy egyáltalán nem csalódott, sőt nagyon tetszett neki a hangom. Megállapodtunk, hogy legközelebb megpróbálok kevésbé izgulni. Ekkor azonnal elrohantam, hogy néhány karácsonyi meglepetést vásároljak és készítsek neki. A csomagot el is küldtem, amellyel sikerült őt igazán meglepni. Nagyon örült neki, azt mondta, hogy fiútól még soha nem kapott ilyen ajándékot. Igazán nem nagy dolgok voltak, egy gipsz kisplasztika, egy ezüst nyaklánc a horoszkópjával, néhány karácsonyi üdvözlőlap, ilyesmik.

Ám innentől kezdve minden lehetséges alkalmat megragadtunk, hogy meglepjük egymást valami aprósággal. Valentin-napra például hét üdvözlőkártyát küldtem neki, mindegyikben egy hatalmas betűvel, amelyből kirakhatta a legszebb mondatot. Ekkor már ő is megbizonyosodott arról, amit én már hosszú-hosszú hónapok óta tudtam. Szeret, és én is szeretem. De még mindig nem láttam!

Valamikor húsvét körül sokat kérleltem, hogy küldjön magáról legalább egy aprócska fotót, de elhárította: „Olyan kövér és csúnya vagyok, s utálom, ha fotóznak." De én nem hagytam abba, és csak kérleltem, addig-addig rágtam a fülét, míg nemsokára kaptam egy e-mailt, amelyben elárulta, hogy hamarosan hoz majd a postás néhány fényképet. Amikor megérkezett a sárga boríték, sokáig haboztam, kinyissam-e, vagy sem. Az járt a fejemben: „Mi van akkor, ha tényleg igazat mond, tényleg nem szép, és olyan, amilyennek mondja magát?" Aztán túltettem magam a kétségeken, hiszen nem a kinézete miatt szerettem bele, és akkor már tudtam, hogy képes lennék elfogadni őt akkor is, ha nem lenne csodaszép.

Félve nyitottam ki a borítékot, és amikor megláttam a fotómappát, az ereimben meghűlt a vér. A képekről egy hihetetlenül gyönyörű, fantasztikusan finom metszésű, kínai babaszerű, törékeny alkatú lány tekintett vissza rám. Akár egy fotómodell! Annyira lenyűgözött, hogy órákig nem hittem a szememnek, és újra meg újra meg kellett néznem a tíz fotót.

Ekkor olyan határtalan büszkeség töltött el, mint még talán soha azelőtt. „Képes voltam a szavaimmal meghódítani egy gyönyö-

rű lányt, ráadásul egy számomra idegen nyelven!" – járt a fejemben, és nem tudtam elképzelni, mivel is sikerülhetett ez. Egyszerűen nem tudtam megállni, hogy ne mutassam meg a fotókat a kétkedőknek, akik korábban azzal ugrattak: „Fogadjunk, nagyobb bajsza van, mint neked!" Nem volt bennem semmi kétség, azonnal tudtam, a képek valóban őt ábrázolják. Egyszerűen tökéletes volt!

Azon a nyáron sokat beszélgettünk arról, hogy találkoznunk kellene, de mondtam neki, hogy ennyi idő alatt képtelen vagyok összeszedni a repülőjegy árát. Sokáig törtük a fejünket, hogyan lehetne megoldani, végül azt ajánlotta, ne legyen gondom a repülőjegyre, csak megfelelő mennyiségű költőpénzt hozzak. Akkor már ősz felé járt az idő, és az utazás egy más apropóból is aktuálissá válhatott volna. *Chew Peng* (mert így hívják őt) egyik nagynénje férjhez ment, és meghívott az esküvőre.

Sajnos az utazás kútba esett, és ez határtalan szomorúsággal töltött el bennünket. Kicsit pesszimistává vált ekkor, de megosztottam vele azt a hihetetlen mennyiségű erőt, amelyet éppen tőle kaptam. A tél folyamán egyszer váratlanul felhívott, és bevallotta, hogy éppen Bécsben van, egy európai körutazáson, de korábban nem merte elmondani, mert félt, hogy elmegyek oda, és egy kicsit még tartott a találkozástól. Úgy érezte, nincs még itt az idő. Egy kicsit furcsálltam, és egy picit mérges is voltam rá, hiszen oly közel, mindössze néhány száz kilométerre voltunk egymástól, s mégsem jött létre a nagy találkozás.

Ahogy a tavasz és a kétéves évfordulónk közeledett, úgy vált egyre biztosabbá, hogy nekünk ebben az évben találkoznunk kell. Nincs mese! Már hihetetlenül vágytam rá, és úgy nézett ki, ő is felkészült rá lelkileg. Szerencsére a repülőjegy ügye elrendeződött, és elégséges költőpénz is összejött, így 2000. július 7-én útra keltem, hogy életemben először elhagyjam Magyarországot, életemben először repülőre üljek, és átszeljem a fél bolygót, hogy találkozzam azzal a lánnyal, aki ellopta a szívem! Az utazás meglehetősen simán ment, s amikor a gép leszállt Malajziában, a szívem majd kiugrott a helyéből.

Sikeresen átverekedtem magam a reptéri procedúrákon, s ekkor egy kicsit aggódni kezdtem. „Mi lesz, ha nem ismerem fel, és

A HÓNAP TÁRSKERESŐJE

Találj barátokat Ázsiában!

Bár az Internet Love Story e havi történetében bemutatkozó pár nem itt, hanem az angol tanulók online fórumán (WWW.ESLCAFE.COM) ismerkedett össze, most egy olyan kikötőt mutatunk be, ahol ázsiai barátot, barátnőt vagy levelezőtársat találhatnak azok, akik kedvet kaptak a Kelet felé kacsintgató ismerkedéshez.

Az ASIAFRIENDFINDER.COM címen található site az egyik legismertebb és legnagyobb internetes ismerkedőhálózat része. A FriendFinder társkereső (FRIENDFINDER.COM) mára összesen mintegy 9 millió (!) regisztrált tagot számlál a világ szinte minden országából. A hatalmasra nőtt hálón belül önálló webhelyek működnek, amelyek egy földrajzi területre (ld. Ázsia), nyelvre (angol, spanyol, német) és érdeklődési körre (sportolók, melegek, 50 éven felüliek, keresztények stb.) koncentrálva kínálnak online ismerkedési lehetőséget az adott oldalon jelentkezőknek. Amint az a nagy nemzetközi társkereső-szolgáltatásoknál megszokott, az összes funkció használatához negyedéves vagy éves tagsági díjat (25–120 dollár) kell fizetni, de az alapszolgáltatásokat (bemutatkozó oldal készítése, mások bemutatkozó lapjainak böngészése, kapcsolatteremtés, chat, az érdekesebb emberekről ún. „hot list" készítése) az ingyenes regisztrálók is használhatják. A „Silver" és „Gold" tagsággal rendelkezők számára elérhető kiváltságos szolgáltatás a finomított keresési lehetőség, a telefonos ügyfélszolgálat, a belső levelezési rendszer és az ún. Cupido e-mail, amely azonnal értesíti a felhasználót, ha preferenciáinak megfelelő partnerre talál a rendszerben.

Az ingyenes, angol nyelvű regisztráció csak néhány percet vesz igénybe, de ha valaki úgy dönt, ilyen módon próbál meg barátokat találni, jól teszi, ha odafigyel arra, hogy bemutatkozása részletes és eredeti legyen, hogy sikerüljön kitűnnie a hirdetők tömegéből. A szöveges információkat fényképpel és hanganyaggal lehet érdekesebbé tenni.

elkerüljük egymást?" De szerencsére tévedtem. Alig tettem néhány lépést, amikor felpillantottam, és ott állt ő. Mint egy megelevenedett fénykép! Pontosan az az arc, azok a szemek tekintettek rám, amelyek szinte a memóriámba égtek a fényképek első nézegetésekor. S az első mondatom, az a bizonyos, amelyet százszor, ezerszer elpróbáltam, mindössze annyi lett (ó, milyen banális!): „Helló! Nos itt vagyok, ez vagyok én teljes életnagyságban."

Szerencsére két közös internetes barátnőnk, Andrea és Grace is elkísérte Chew Penget. Tudtam, kell majd neki egy kis idő, amíg megszokja jelenlétemet. A kocsiban ülve, hátul, olyan messze húzódott tőlem, amennyire csak a karosszéria engedte, de tudtam, ez nem azért van, mert annyira rémes vagyok, hanem azért, mert meg van illetődve, és nagyon félénk.

A lányokkal beszélgetve kicsit felengedtünk, s mire utunk első állomására, egy étterembe értünk, már szinte teljesen ellazult. Sokat beszélgettünk, nevetgéltünk, és mindenfélét kérdezgettek. Magyar szavakra tanítgattam őket, ők kínaira engem. Majd elmentünk hozzájuk, ahol az időeltolódás hamar levert a lábamról, így elaludtam.

Másnap megismertem a családját, a testvéreit, az édesanyját és nemsokára az édesapját is. Meglepett hihetetlen nyíltságuk és önzetlen vendégszeretetük. Annyira kedvesek voltak, hogy nem kellett két-három nap, és teljesen otthon éreztem magam. Chew Penggel pedig nekiláttunk, hogy megtegyük mindazt, amit az elmúlt két évben papírra, illetve e-mailre vetettünk. Nem volt sok időnk, mindössze huszonöt nap, de örömmel mondhatom, minden a lehető legjobban sikerült.

Szerelmünk mára már erős és biztos. Kétségem sincs felőle. Arról most nem írok, mi minden történt a huszonöt nap alatt, mert nem lenne elég rá az egész magazin, de tökéletes volt. Amikor búcsút vettünk, nagyon sírt, és férfiasan be kell vallanom, nekem is nagy kedvem lett volna elsírni magam, de erősnek kellett lennem. Tudtuk mindketten, hogy valami komoly kezdődött el, és nem ez volt az utolsó találkozásunk.

Chew Peng most az USA-ban tanul; ott fejezi be az egyetemet. Jövő nyárra tervezzük, hogy eljön Magyarországra, vagy ha nem tud, akkor én szeretném meglátogatni Michiganben. A pénzt már gyűjtöm, és alig várom a folytatást. Szeretnénk a kapcsolatunkat komolyabb mederbe terelni. Egy-másfél évet terveztünk együtt élni valahol, s ha sikeres lesz, fontolgatjuk az eljegyzést és a házasságot is. De ez még a jövő zenéje!

Ennyi volt a történet, itt tartunk ma. A kapcsolatunk folyamatos és töretlen. E-mail, chat, telefon mindig, ha van időnk. És rengeteg elektronikus képeslap! Remélem, mindenki megtalálta a maga igazságát és tanulságát a történetben. Én annyit szűrök

le belőle: a Föld kicsi, határok nincsenek. Ha valaki valamit szívből, igazán akar, és kitart mellette, akkor a sors is akarni fogja, s az álom megvalósul!

Sok sikert kívánok hát minden internetes párnak! Legalább annyit, mint amennyi nekem volt!

Gábor, alias Coventus

(WWW.PSERVE.HU/~COVENTUS/MAIN/ICQSZERELEM.HTM)

ChatLady virtuális társalgója

„Ablakot nyitunk másoknak mindennapi életünkre"

Csapó Ida / kikelet@lezlisoft.com

Keleti Katának másfél évvel ezelőtt munkatársa, jó barátja, Schneider Tamás lelkesen mutogatta esténként az internetet. Kata nézte a képernyőt, majd a rohamokban rátörő unalom elől menekülve udvariasan elbúcsúzott, és hazament. „Gépszerelem, gépbarátság? Hát hová jutott az emberiség?" – gondolta. „Ezek a neten lógó emberek már nem is emberek." Számára a kapcsolatteremtés azt jelentette, a másik ember szemébe nézni, a hangját hallani, az illatát érezni, megérinteni. „Érezni, igen!" – gondolta Kata. „Ez a legjobb szó. De hogyan lehet egy gép előtt a másikat érezni?" Azóta Keleti Kata is tudja, hogy ez lehetséges. De még mennyire!

– Úgy 1999. június táján kezdtem „szerelmes lenni" a netbe. A rendelkezésemre álló idő egy pillanatnak tűnt, újdonsült chates ismerőseim szomorúan konstatálták, hogy már mennem kell. Hiányoztam nekik, és furcsa módon nekem is hiányozni kezdtek ők. Két hónap múlva úgy éreztem, hogy már nem tudok a net nélkül élni, dolgozni. Később az ICQ adta technikai hátteret felhasználva ismerkedtünk, de főleg én.

– Hogyan zajlik az ismerkedés, és legfőképpen milyen céllal?

– Az egész ötlet alapgondolata Tamástól származik, aki már évek óta foglalkozik az internetes kommunikációval. Én az ötlet kivitelezésére az ICQ-t használtam fel. Azért éppen ezt a programot, mert fantasztikusan emberközelinek érzem. Mind a ketten néhány éve egyedül élők vagyunk, és egymástól függetlenül jutottunk arra a gondolatra, hogy az ismerkedés, a társkeresés, a társasági élet helyszínei és lehetőségei az utóbbi években beszűkültek, megváltoztak, és nem felelnek meg sem a kor igényeinek, sem az emberi humánum követelményeinek. Szerintünk a „mindent pénzért" gyakorlata a humánszolgáltatási szférában az individualista tendenciákat még inkább felerősíti, és növeli az emberek közti esélyegyenlőtlenséget. Részletesen írtunk erről a kérdésről weblapunkon. Az interneten a szolgáltatások zöme ingyenes, például az ICQ is. Itt bátran lehet idegen embereket megszólítani, azután barátkozni, találkozni. Sajnos nagyon kevés olyan ismerkedőhely működik, amelyet moderálnak. E nélkül pedig a kommunikáció nagyon alacsony színvonalon marad. Ezt a hiányt igyekszünk pótolni azzal, hogy tudatosan építünk fel egy saját társaságot a ChatLady Társalgóval. Pár hónap alatt több mint kétszáz embert ismertünk meg. Néhány kedves ismerkedő udvariassági formulán átesve sikerült a kommunikációnak egy olyan fokára jutni, amelyet már tartalmas emberi beszélgetésnek lehet nevezni. Persze az interneten ma még zömében férfiak fordulnak elő: az arány hetven–harminc százalék. Ahhoz pedig, hogy társaság alakuljon ki, a nemek arányán változtatni kellett. Elkezdtem tehát nőket keresni az ICQ-n!

– Kétszáz ember elég sok ahhoz, hogy mélyebb kapcsolat alakulhasson ki velük...

– Való igaz. Hozzávetőlegesen húsz embert ismerek mélyebben, és még húsz olyan van, akiről sok mindent tudok, de a nyelvi nehézségek megakadályozzák, hogy elmélyítsük a kapcsolatot. A bemutatáshoz viszont néha elég az a felületes ismeretség is, amelyre még képes vagyok idegen nyelven. Legutóbb egy török professzort mutattam be az egyik magyar ICQ-s barátnőmnek. Most már itt van Magyarországon, s itt is lesz nyolc hónapig. Ez nagy öröm nekünk.

– Hogyan sikerül kialakítani a bensőségesebb kapcsolatot, azt a szintet, ahol már komolyabban megnyílnak az emberek? Bár az interneten erre sokan képesek, olyanok is, akik a valóságban nem.

– Az nem nagyon vált be, amikor egyszerre többen voltunk. Azt tapasztaltuk ugyanis, hogy az emberek nem szeretnék, ha mások is ismernék egyéni problémáikat. Inkább az azonnali

üzenetváltás vált be, így egyszerre több emberrel is tudok foglalkozni. Amikor belépek, először „more” módban mindenkinek köszönök. Ezzel lehetőséget adok arra, hogy beszélgessünk. A maximális létszám, amelyet még tudok követni, hét ember, de inkább négy az optimális ahhoz, hogy igazán oda tudjak figyelni mindenkire. Van olyan is, akivel csak köszönünk, és ennyi. Néhányan – hogy is mondjam? – rám ragadnak. A szó legnemesebb értelmében, persze! Igyekszem az embereket egymásnak bemutatni, ezek után már ők egyedül is tartják a kapcsolatot egymással.

– Milyen alapon dől el, hogy kiket mutat be egymásnak?

– Először megtudom, hogy ki ő, és mit akar, függetlenül a nyelvi és országhatároktól, függetlenül a kapcsolatok tartalmától. Van olyan, akinek szexuális partnerre, másnak barátra, társra, beszélgetőpartnerre, lelki támaszra van szüksége. E szerint döntöm el, hogy kiket fogok egymásnak bemutatni.

– Úgy tudom, még webkamerát is beállítottak. Miért érezték ennek szükségességét?

– Mi, akik a tartalmi szolgáltatás, az internetes kommunikáció útkeresői közé tartozunk Magyarországon, igyekszünk a rendelkezésre álló technikai eszközöket felhasználni. A webkamerát minden este bekapcsoljuk, amikor a társalgót kinyitjuk. Ezzel egy kis ablakot nyitunk másoknak mindennapi életünkre. Eszünk, jövünk-megyünk, vendégeket fogadunk, beszélgetünk. Hihetetlen a reakció! Volt úgy, hogy egyszerre huszonegyen néztek bennünket, és ömlöttek a barátságos, érdeklődő e-mailek és ICQ-üzenetek. Sajnos főleg külföldről. Magyarországon ez még nem annyira elterjedt. Elképzelni is izgalmas, milyen nagyszerű dolog, hogy ha végigmész a körúton, tudod, hogy melyik ablak mögött kik laknak, hogyan élnek, hogyan gondolkodnak, mert ők ezt lehetővé teszik számodra, és viszont!

– Elnézést a gondolatért, de az jutott eszembe, mintha egy régi intézmény éledne fel virtuálisan...

– Ez pontosan így van, és nem hogy sértésnek nem veszem, de egyenesen dicséretnek tartom!

– Mennyire követik a kapcsolatokat?

– Többféle módon követem a kapcsolatok útját: e-mailben, telefonon és élőben is. Néhányan eltűnnek, azután újra jelentkeznek, mint az a barátoknál szokás. Néhányukkal rendszeresen vagy alkalmanként személyesen is találkozunk, csoportosan vagy egyénileg. Ha egészen pontosan akarnám megfogalmazni a „csetlédiség” lényegét, akkor azt mondanám, hogy humánügyelet, amely az emberi kapcsolatok kialakításáról szól a legmodernebb médiatechnika segítségével.

– Igazából az interneten ChatLady weblapjára figyeltem fel, innen az ismeretségünk is.

– A weblap saját gondolataink, tapasztalataink eredménye, illetve az ott közölt cikkek után indulnak beszélgetések, viták. Ezeket azután szintén feldolgozzuk, és a weblapon megjelentetjük. A weblapot a verseket kivéve közösen készítettük és fejlesztjük Tamással. Elsősorban az úgynevezett „alternatív családforma” népszerűsítésére szolgál, és nem titok, hogy a ChatLadyt is elsősorban erre a célra hoztuk létre. Erről szintén részletesebben lehet olvasni weblapunkon: CHATLADY.HOME.ICQ.COM.

– Ki finanszírozza a társalgót?

– Anyagilag a kezdetektől Tamás áll az ügy mögött. Néhányan jelezték, hogy szívesen fizetnének, néhányan ezt meg is tették. Az utóbbi időben azonban megtorpant a fejlődés, de nemcsak az anyagiak miatt. Ketten kevesen vagyunk. Szívesen fogadnánk technikai segítséget, részvételt az aktív munkában. Várunk olyanokat, akik értenek a számítástechnikához, de főként az lenne kívánatos, ha legalább négy vagy öt „ChatLady” (férfi is!) dolgozna, lehetőleg egyszerre több is. Így egész nap működhetne a társalgónk, és fogadhatná az érkezőket, éppen úgy, mint egy profi vendéglátóhelyen.

– ChatLady – remek név. Honnan jött az ötlet?

– Jól hangzik, igaz? Utólag könnyű lenne mindenféle jópofa magyarázatokat fűzni a névhez, de bevallom, egyszerűen ez jutott eszembe, amikor nickname-et kellett választani. Azért talán mégsem véletlen! Beszélgetni az emberekkel – ez az én világom. Erre születtem. Lady? Hát erről megoszlanak a vélemények, de mindenképpen benne van a nőiség, a női méltóság. Azt hiszem, hogy az internet az emberiség történetében mérföldkő. Lehetőség az emberek közötti különbségek leküzdésére, az embereket mesterségesen elválasztó falak lebontására, egy igazi közösség létrehozására. Ebben részt venni számunkra megtiszteltetés és emberi kötelesség.

Professzionális CD-nyomtatás kicsiknek és nagyoknak

Composer™ OPTICAL DISC DUPLICATOR

A **Signature III** új, harmadik generációs, színes tintasugaras CD-nyomtatója egyesíti az eddigi elért legnagyobb nyomtatási sebességet a létező legjobb, fotóminőségű felbontással (1200 x 1200 dpi).

- Amennyiben rendszeresen készít CD-lemezeket és egy profi CD-nyomtatóra lenne szüksége, akkor az alábbi helyen kaphat bővebb felvilágosítást:

www.multimedia.hu • tel: 204-73-33

- Ha csak néhány CD-lemezre szeretne nyomtatni, partnereink készséggel állnak rendelkezésére:

Budapest: Ambrus Pál, Wesselényi u. 54. tel.: 3-220-286
Baja: P&M Elektro Bt., Hattyú u. 2. tel.: 79/322-155

A **Signature III** CD-nyomtatóval készített lemezek tükrözik cége professzionalitását.

PRIMERA TECHNOLOGY, INC.

KALAUZ

Rózsás Balázs rovata / rbalazs@balu.sch.bme.hu

Állítólag egy indiai bölcs mondta: a Föld összes lányát úgysem kaphatod meg, de törekedni kell rá... Nos, így vagyunk Kalauz rovatunkkal: bár rovatvezetőnk törekszik, hogy feltérképezze egy adott témakörben az összes website-ot, ez bizony hiábavaló igyekezet. Ha a kimaradt oldalakat lányokkal szimbolizálnánk, meglehetősen nagy lenne a zsivaj. Persze zsivaj így is van! Amikor két hónappal ezelőtt a tévé- és rádióprogramok kerültek terítékre, akkor az adott témakör egy kicsiny és fiatal képviselője reklamált, mondván, hogy mindig csak a web nagyjai szerepelnek az újságokban. Egy hónappal később pedig, amikor az ingatlanközvetítők jöttek sorra, akkor e témakör egyik legnagyobbja írt e-mailt szerkesztőségünknek, mondván: azért szégyen róluk meg a másik 2-3 nagyról megfeledkezni.
Természetesen igazuk van, hiszen a feladat reménytelenségétől függetlenül nekünk ugyebár az indiai bölcs tanácsának megfelelően törekednünk kell a teljességre. Így ezúttal egy kis pótvizsgát rendezünk: először is kalauzunk folytatja a magyar webes ingatlanközvetítők áttekintését (remélhetőleg immár minden jelentős kimaradt céget érintve áttekintésében), utána pedig közreadjuk az első rész nyomán kapott reklamációt. A dolgok helyreigazításával egyidejűleg természetesen elnézést is kérünk mind az érintettektől, mind az olvasóktól, a lányoknak pedig üzenjük, nyugodtan reklamáljanak, előbb-utóbb mindenki sorra kerül...

HOME (KERESŐ) PAGE

Ingatlanközvetítők a magyar weben (2.)

Az októberi számban megjelent hasonló című cikk hiányosságaira a téma egyik legnagyobb képviselője hívta fel a figyelmemet, és hát igaza volt: sajnálatos módon – saját hibámból eredően – a hálózaton elérhető, ingatlannal foglalkozó cégek közül több jelentőset kihagytam, amelyek nélkül messze nem lenne teljes a körkép. A dolog rendbetétele érdekében ezúttal jön a cikk második része: a következőkben eme kimaradt nagy közvetítők oldalairól szeretnék áttekintést adni.

Kezdjük az „origónál", amelynek semmi köze nincs a Matávnet Origójához, azzal éppenséggel a név miatt perben, haragban áll.

A www.origoingatlan.hu címen érhető el az OriGo Ingatlanbörze Egyesülés, ahol 160 közvetítő 7910 naprakész ajánlata található angol nyelven is. Nyitó oldaluk könnyedén áttekinthető. Céginformációk ismertetése mellett lehetőséget biztosít az ingatlanforgalmazó cégek számára az Ingatlanbörzébe való belépésre egy letölthető belépési nyilatkozat kitöltésével és faxon történő visszaküldésével. A tagsági viszony feltételeit online olvashatjuk el. Információkat, árakat találhatunk a cég által forgalmazott OriGo (ingatlan-nyilvántartó) program verzióiról is. Részletes leírásra bukkanhatunk képekkel, sőt a programról bemutató videót is letölthetünk. A közvetítőcégek címe mellett adatokat találunk az ingatlanhirdetési lehetőségekről. Hirdetést lehet feladni reklámcsík vagy szöveg formájában, az ingatlantípusok közé vagy közvetlenül a típusválasztó oldalra. Az ajánlatokat a következő csoportokba sorolták: lakóingatlan, telek, üdülő, iroda, ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, illetve egyéb ingatlan. Lakóingatlanoknál a keresésnél meg kell adnunk, hogy melyik kerület vagy település (hosszú listából választhatunk) érdekel, és az eladási vagy bérleti árra, illetve az alapterületre kérdez rá az oldal, valamint megadható az ingatlan konkrétabb típusa (akár több is) a következők közül: sorház, ikerház, panel, családi ház, házrész, öröklakás. A találati listában irányítószám, fekvés, terület eladási/bérleti ár, típus, szoba, fűtés és forgalmazó látható, de az egyes ajánlatokról további információ is kérhető (például emelet, lift, parkolási lehetőség, komfortfokozat stb.) Telkek esetében eladási ár és terület alapján kereshetünk, üdülőknél e mellett még bérleti ár is megadható. Az eredményben szereplő adatok: irányítószám, fekvés, terület, eladási ár, forgalmazó, a részletesebb leírásnál övezet, terület alakja, értéknövelő/csökkentő adottságok. Az üdülőknél a bérleti ár, illetve a szobák száma, a közművek, az épülettípus, a megközelítési lehetőség is adott. Ipari ingatlanoknál az ágazatokat is megjelölhetjük. Itt még arról is található adat, hogy lehetséges-e az iparághoz képest profilváltás. Kereskedelmi célú ingatlannál hasonlóan több típus adható meg az áruház, étterem, autószalon, diszkont áruház, üzlet, benzinkút, söröző és büfé közül, s az eredményben az egyes ingatlanokra vonatkozó jogviszonyt is feltüntetik. Mezőgazdasági ingatlanok szántó, kert, nádas, sertéstelep, gyep, gyümölcsös, erdő és marhatelep csoportban kereshetők. Az egyes ingatlanokról a fekvés, a fő művelési ág is megtudható, és az előbb felsorolt ágazatokhoz tarozó alap-

terület is. Kereséskor a település természetesen valamennyi kategóriában megadható. Az eredményben az adatokat táblázatos formában láthatjuk.

A VIRTUÁLIS INGATLAN PIAC EGY SZAKMAI PORTÁL (WEB.INTERWARE.HU/TILKLG/VIP, WWW.INGATLANPIAC.NET), ezen szinte minden megtalálható, ami az ingatlanpiaccal kapcsolatos. Már a nyitó oldalon hosszú listában sorolják fel szolgáltatásaikat, amelyek közt az ingatlan-adatbank mellett számos dolog szerepel a témával kapcsolatban. A tájékozódást könnyen felismerhető kis ikonokkal segítik, amelyek például információt, adatot, keresést vagy új ingatlanokat jelölnek. Rendkívül sok weben elérhető, ingatlanajánlatokat tartalmazó oldalt érhetünk el az adattárakat tartalmazó oldalukról. Az ingatlanos szakmai fórumokat csoportokra bontva találjuk meg: az adatbankok kifejezetten ingatlanajánlatok gyűjtésére specializálódtak. Ezek közt találhatók előfizetői rendszerek, amelyek ingatlanközvetítői ajánlatokkal foglalkoznak (a legnagyobbak közé tartozik ezek közül az előbbiekben leírt OriGo, illetve a későbbiekben tárgyalandó Ingatlanforrás). Az adatbankok másik csoportja piaci ajánlatokat tartalmaz, ilyen az előző cikkben szerepelt Ingatlan.com, az Informu Invest, valamint a Homelux. Az adattárak többnyire apróhirdetéssel foglalkoznak, ide tartozik az Express Online, az Egyxegy, a Stop Aprónet stb.

A következő csoportot az ingatlanirodák alkotják, amelyekről szintén hosszú lista található az iroda helye (város) szerint rendezve. A Terinfo irányárfigyelő adatbankban is sok oldalt javasolnak. Az aktuális ajánlatok mellett elérhetők információk archív adattárakról is (egészen 1996-ig visszamenően). Aktív adattáruk – amelybe a 30 napnál frissebb ajánlatok tartoznak – kínálata a havi 5000 ajánlatot is meghaladja. Az ingatlanok irányárait figyelemmel kísérhetjük az Európában is egyedülálló sajtófigyelő adatbankban, amely 1995 óta folyamatosan figyeli a sajtót (monitoring), és amelyben az elmúlt öt évről közel 400 ezer ajánlat gyűlt össze. Ezek „polimédiásan" (audiotex, internet online, real time teledatacast) kérdezhetők le, az egyes szolgáltatásokról részletes tájékoztató található az oldalon. Ezekben az archív adattárakban 5 évig tárolják az ajánlatokat.

További ingatlanos fórumokat is felsorolnak: a hazai szakmai szövetségek (OriGo, Magyar Ingatlanszövetség, Magyar Polgári Ingatlanklub, Magyar Lakásépítők Országos Szövetsége) mellett a külföldi ingatlanportálokat is összegyűjtötték, a témával kapcsolatban könyvajánlat található. A szakirodalmat szaklapok (Ingatlan és Befektetés, Ingatlanmagazin stb.) és tanfolyamok ajánlatai egészítik ki. Az ingatlanszakmai telefonregiszterben pedig főváros–vidék osztásban kereshető meg a témában érdekelt cégek telefonszáma, címe, tevékenységi köre. Link vezet egy irányítószám-kereső oldalra is. Fórumokkal segítik a tájékozódást a fontos témákkal kapcsolatban, s lehetőség nyílik a Magyar Ingatlanplatformra (magyar ingatlanszakmai levelezőlista) való feliratkozásra.

Rengeteg statisztika található az oldalon ingatlanpiaci témakörben: a budapesti lakásárak alakulásáról található két összefoglaló (egy hosszabb távú, egy pedig pár heti visszatekintést ad a fajlagos lakásárakról az egyes kerületekben), illetve az ajánlati és kötési árakat is összehasonlítják az egyes kerületekre vonatkozóan. Az elmúlt négy évre visszamenően térképen látható a lakásárak alakulása. Családi és társasházak, valamint teleplakások esetében tájékoztatót olvashatunk az építésnél előforduló különböző munkálatok költségeiről (négyzetméterre vetítve). Az épített és lebontott lakásokról is érhető el információ (a KSH adatai alapján). A statisztikai adatok mellett tájékoztatók, ismertetők teszik teljessé a palettát: olvashatunk a lakáscélú hitelekről, tájékozódhatunk a bankokról és lakás-takarékpénztárakról. A lakással kapcsolatos egyéb szolgáltatók közül szerepelnek a lakberendezéssel foglalkozó cégek. Az illetékekről található egy kivonat a hatályban levő jogszabályokból, s az ingatlan fogalmáról, az ingatlaninformatikáról is részletesen írnak. Az ingatlanközvetítési megbízásról hosszú leírást olvashatunk, és sajtószemlét találhatunk a legfrissebb, ingatlannal kapcsolatos cikkekről. A magyar településekről is elérhetők információk az oldalon keresztül.

A MAGYAR INGATLAN INFORMÁCIÓS RENDSZER (WWW.HUNGARY.NET/ESTATE) ugyancsak nagy közvetítő, amely szintén elérhető angolul is. Nyitó oldala jól szerkesztett, könnyedén eligazítja a látogatót. A rendszerbe való belépésről találhatunk egy leírást. Külön oldalra gyűjtötték össze exkluzív ajánlataikat, amelyek között szerepel panzió, külföldi apartman, nagyobb családi ház, és mindegyikhez tartozik egy-egy leírás több-kevesebb adattal (elhelyezkedés, terület, ár, milyen szobából mennyi van, garázs, terasz, erkély stb.). Az egyes ingatlanokról képet is szemügyre vehetünk. Megnézhető a partnercégek és elérhetőségük (hosszú) listája, illetve néhány nélkülözhetetlen szolgáltató (ingatlanforgalmazással, műszaki tanácsadással, befektetési ajánlatokkal foglalkozó cégek) az építéssel (is) foglalkozó vállalatok mellett. Az egyes cégekről további információkat is szerezhetünk a cég saját weblapjára vezető linkre kattintva, illetve többnek a **HUNGARY.NET** címen belül van oldala, amely szintén elérhető. 25 forgalmazó több mint 1500 ajánlata szerepel az információs rendszerben. A keresőoldalon családi ház, ikerház, házrész, sorház, öröklakás, telek, ipari telep, üzlethelyiség, iroda, kereskedelmi objektum, kastély és egyéb kategória közül jelölhetjük meg a bennünket érdeklőt. Egyaránt kereshetünk eladó vagy bérbe vehető ingatlant. A szobák, ezen belül a hálószobák száma megadható, az alapterület/telekméret, város, illetve kerület úgyszintén. Az ingatlanvétel vagy -bérlés árának alsó és felső határa megszabható. A találati listában szereplő ingatlanokról az előbbi adatokon kívül a cím (emelet), a panoráma, a bútorzat, a lift, az erkély és a szobák kapcsán további információk olvashatók. Ezek az egyes ajánlatok adatait összefoglaló táblázat alatt szövegesen is megtalálhatók. Az eredménylistát 30-as csoportokban nézhetjük meg.

AZ INGATLAN FORRÁS OLDALA AZ INGATLANFORRAS.CENTRALNET.HU (ILLETVE A WWW.INGATLANFORRAS.COM) CÍMEN ÉRHETŐ EL, amely egy országos számítógépes rendszer az ingatlanközvetítők, valamint a magánemberek számára. Ez inkább egy hirdetőújsághoz hasonlítható. Abban azonban eltér, hogy amennyiben egy ingatlan érdekel bennünket, akkor rákattintva sok apró részletet is megtudhatunk róla (közművek, helyiségek, cím, néhol kép is). Keresési lehetőségek:

- helység, típus, irányár, ajánlat jellege (keres/kínál/bérbe ad/vesz/csere) alapján,
- megye, típus, irányár (alsó, felső határ adható meg) alapján,
- fénykép alapján (megye szerint),
- adatlapsorszám alapján.

Az ingatlan típusa lehet: társas-, panel- vagy családi ház, építési telek, nyaraló, sorház, házrész, ikerház, szálloda, étterem, üzlethelyiség, garázs, gazdasági, ipari vagy külterület, tetőtér-beépítés, telephely. Fényképes keresésnél a kép alatt jelleg, típus, helység és ár látszódik, de a képre kattintva további információkhoz juthatunk. A másik három keresési módnál is ezen adatok alapján dönthetjük el, melyik ajánlatot nézzük meg részletesebben. Ezekről a következőket tudhatjuk meg: érvényességi idő, szöveges leírás, terület, helyiségek, közművek, építési mód, komfortfokozat, elérhetőség. Rengeteg a hirdetés, ottjártunkkor például budapesti panellakás mintegy 100 volt. Összességében 60 szolgáltató kb. 1000 ajánlata közül válogathatunk. Az ingatlanok közötti keresés mellett az Ingatlan Forrás felhasználói programcsomagjáról hosszú ismertetőt találhatunk az oldalon, illetve letölthetők hozzá frissítések, dokumentumok és más anyagok. Emellett fellelhetjük partnereik elérhetőségét is a magánhirdetőktől kezdve egészen a különböző vállalatokig. Külön tájékoztató található a magánemberek, illetve a jogi személyek számára, és sok információval szolgálnak a cégről is (díjszabások, működési szabályzat stb.).

Az adatbankok közül az Informu Invest (www.externet.hu/ingatlan) oldala átalakítás alatt áll, jelenleg egy helységben, illetve kerületben nézhetjük meg az ajánlatokat. Az üzleti jellegű ingatlanajánlatokat (6 darab), a kastélyokra (2), illetve tanyákra (27) vonatkozó hirdetéseket külön tekinthetjük meg. Ezekhez egy-egy hosszabb lírás található, néhol kép is. Tanyákat kép és megye alapján választhatunk. A többi ajánlatot megyék, illetve Budapest esetében kerületek szerint osztották szét. Körülbelül 100 helység található mindegyikben, mintegy 5-10 ajánlattal. Legtöbbször a szöveg mellett kép is található az ingatlanról. Német nyelvű oldalukon (**www.inforum.hu/immobil**) Magyarország térképéről választhatjuk ki a minket érdeklő megyét.

Egy másik adatbank a Homelux (www.homelux.com), amely viszonylag kisebb kínálattal rendelkezik: ha szűrési feltétel nélkül mindenre rákeresünk, 73 találatot kapunk. Kereshetünk eladó/kiadó ingatlant, típus alapján családi házat (műhellyel is), ikerházat (ikerházrészt), fogadót, ipari ingatlant, lakást, nyaralót, szőlőt, telket, társasházat, villát, éttermet panzióval, öröklakást és üzlethelyiséget. Budapesten megadható a kerület, vidék esetén pedig a megye. A vételárra 4 kategóriát adhatunk meg, a felső határ 2, 4, 10 és 50 millió forint lehet. Az alapterület szintén 4 csoportba eshet, 50, 72, 120 és 300 négyzetméteres határokkal. Hirdetésfeladásra is van lehetőség név, cím, e-mail, illetve telefonszám megadásával. A címen kívül a másik három adat hirdetésben való megjelenését engedélyezhetjük. A hirdetés érvényességi idejét is meg kell adni, ezután pedig az ingatlanra vonatkozó ívet kell kitölteni. A keresésnél felsorolt adatokon kívül (persze itt az ár és a terület pontosan meghatározható, nemcsak a nagyságrendje) cím, állapot, szobaszám, emelet, fűtéstípus, extrák, szöveges leírás is megadható. Lehetőség van kép beküldésére is e-mailben.

Az E.I.D.S. oldala (www.eids.hu) oldala magyar és német nyelven érhető el. Ajánlataikról érdeklődhetünk a weben keresztül is egy kérdőív kitöltésével, ország, terület/város, jelleg, méret, ár, egyéb kívánságok megadásával. Természetesen a saját elérhetőséget is meg kell jelölni, választhatunk, hogy az információkat faxon, e-mailben vagy levélben szeretnénk-e megkapni. Hirdetés online faladására is lehetőségünk nyílik hasonló módon. Az ingatlanra vonatkozó információkat szövegben írhatjuk le, ami után meg kell adnunk saját elérhetőségünket, illetve a hirdetés időtartamát. A hirdetést az Euro Magyarország ingatlan-adatbázisa mellett automatikusan beteszik a német nyelvű Euro Immobilien Datenbankba is. Ha az ajánlatok közül szeretnénk válogatni, akkor Budapest és vidék kategóriája között választhatunk. Az ajánlatokról az oldal első részében egy összesített listát kapunk, a szöveges leírások az oldal alján találhatók. Néhány ajánlathoz kép is tartozik a hirdetett ingatlanról.

Az Express Online (www.express.hu) természetesen nem kizárólag ingatlanokkal foglalkozik, de a piacvezető hirdetési újságot és annak online verzióját természetesen az ingatlankörképből sem hagyhatjuk ki. Ebben a témakörben lakás, ház, garázs, nyaraló, telek, iroda és üzleti ingatlan csoportja közül választhatunk. Megadhatjuk, hogy mennyire friss hirdetések érdekelnek bennünket. Az ingatlanok között hirdetéstípus (eladó/keres/kiadó), árkategória, ország, megye, város, kerület alapján kereshetünk. Bizonyos csoportoknál rengeteg egyéb igény megadható. Ezek közül néhány a lakások esetében: redőny, világos-e a lakás, közművek, építési mód stb. A keresés eredményeként egy táblázatban foglalja össze a feltételeknek megfelelő ingatlanokat, amelyekről további adatok is lekérdezhetők (extrák, szintek és szobák száma). Természetesen lehetőség van hirdetésfeladásra is, ennek feltétele az, hogy a rendszerben regisztráltatni kell magunkat. Rengeteg az ajánlat, a frissek száma kb. 4000.

A most áttekintett oldalak legtöbbje tehát több ingatlaniroda ajánlatait fogja össze és teszi hozzáférhetővé a hálózaton, megkönnyítve ezzel a keresést, a területen működő cégek feltérképezését. Ez lehetővé teszi, hogy ne kelljen egyesével végigböngészni a sok kis iroda kínálatát, amennyiben nagy adatmennyiséget szeretnénk átnézni, mivel ezek megfelelő szempontok szerint csoportosítva, könnyen lekereshető módon érhetők el. A sajtófigyelő rendszer pedig tovább növeli a weben elérhető ajánlatok számát.

Ezek a lehetőségek amellett, hogy kényelmes keresési lehetőséget biztosítanak az aktuális ajánlatok között, megkönnyítik az ingatlanpiaci árak hosszabb távú figyelését is (Terinfo irányárfigyelő adatbank).

Internet és érvényesülés

Tisztelt Vértes János!

Érdeklődve olvastam a szeptemberi Internet Kalauzban a nagy és kis internetes cégekről szóló cikket, és meg kell jegyeznem, hogy sajnos a kis cégeknek igen nehéz dolguk van. Sajnos ma Magyarországon nem hírértékű az, ha egy kis cég erejét megfeszítve létrehoz egy új portált, na nem a szó mai értelmében, hanem egy igazi kiinduló oldalt, amely tartalmaz híreket, chatet, freewebet, freemailt, fórumot, bevásárlóközpontot, SMS-küldőt, tévéműsort, PC-védelmet, WAP-portált stb.

Ha fizetünk az újságoknak, esetleg lehoznak egy rövid, pár soros ismertetőt portálunkról (**www.realgates.hu**), de annak annyi reklámértéke sem lehet, hogy az emberek egyáltalán ellátogassanak oda. Az I. K. legutóbbi számában arról panaszkodott szerzőjük, hogy alig talált tévéműsoroldalakat, azonban kb. 2 hónapja üzemelő tévéműsorunkat fel sem fedezte. A linkgyűjtemények a neten arra nem veszik a fáradságot – ha írunk nekik, hogy gyűjteményükbe való site-tal rendelkezünk –, hogy egyáltalán válaszoljanak. Megfigyelésem szerint általában a nagyobb, befutottabb cégeknek érdekük agyonhallgatni a kicsi, induló cégek működését, nehogy „a fejükre nőjenek". Még akkor is, ha ezzel az internetes társadalomtól vonják meg a lehetőséget.

Kérem, hogy amennyiben egyetért soraimmal, jelentesse meg az I. K.-ban, esetleg oldalunkat a **prim.hu** ajánlóoldalain. Ha nem teszi meg, úgyis tudni fogom, hogy soraim igazak, és Önök is elhallgatják a feltörekvő tartalomszolgáltatókat.

Üdvözlettel:
Rusznyák Gábor
fejlesztési igazgató
RG Soft Informatikai Kft.
www.rgsoft.hu

Három perc alatt a Föld körül?

Novák Áron / novaak@elender.hu

Gondolom, mindenki elmerengett már egyszer-kétszer, hogy milyen fantasztikus ez az iszonyú kábeldzsungel, amelynek az egyik vége a mi gépünkből lóg ki, és internetnek hívják. Talán egy fájl letöltése közben azon is elgondolkodott, hogy honnan is jön az adat, milyen utat jár be. Nekem speciel szerencsém volt, mivel láttam, hogy hol fektette a kábeleket a UPC, így tudom, hogy valahol ott rohangálnak az adataim fel s alá. De mi van azzal, aki esetleg többre vágyik ennél?

Interneten jártasabb emberek körében nem ismeretlen fogalom a „traceroute" parancs, amely a Unix és a WinNT alatt is beépített lehetőség. Képes arra, hogy kilistázza azoknak a gépeknek a nevét, amelyeken a csomag keresztülhalad. Ez nagyon érdekes lehetőség, amikor megismertem, 2 órát lógtam a hálón, és „trace-eltem". De hát mit kezd azzal az átlagember, hogy pl. border12.semmi.net? Elég nagy fantázia kell hozzá, hogy el tudjuk képzelni, hogy valahol a világban létezik egy szürke doboz, amelyet így hívnak, és azon keresztül tudjuk elérni a www.semmi.net internetcímet. (Az itt szereplő címek, nevek minden valóságalapot nélkülöznek – legalábbis remélem...) Itt jön a képbe a VisualRoute 5 nevű elmés program. Ez az eddigi legjobb shareware, amivel idáig találkoztam. De mitől ilyen fantasztikus? Aki egy kicsit is tud angolul, az már érzi, hogy rendkívüli dolog lehet. Ugyanis kb. annyit jelent, hogy „vizuális útvonal". Magyarán vizuálisan tehetjük meg az utazást, amelyet a „trace"-szel betűk hátán tettünk meg. De honnan szerezzük be a csodaszert? Például a **WWW.VISUALROUTE.COM** cím kiválóan alkalmas erre, vagy a **WWW.TUCOWS.COM** programgyűjteményben is meglelhetjük a hőn áhított kincset. Miután letöltöttük és telepítettük, jöhet a lényeg. Indítsuk el a programot, érdemes! Kis várakozás után egy térképet pillanthatunk meg kalandozásaink helyszínéről, a Földről. Egyelőre ilyen „szűkös" keretek között működik, mivel még nincs bolygóközi internet, de hát ki tudja, mit hoz a jövő...

Üssük be a hosthoz a **WWW.SZEGED.HU**-t, és Enter, hadd dolgozzon. A térkép így túl picike, rákattintással lehet nagyítani. A szemünk elé táruló látvány valahogy sokkal impozánsabb, mint egy „traceroute" programnál, fantasztikus, ahogy megrajzolja az adatbitek útvonalát városról városra, sőt ha megnézzük a sárga adatmezőket, kiderül, hogy még nagyon-nagyon sok minden kiderülhet! Nyilván nem nagy kunszt, hogy megtudtuk, a www.szeged.hu fizikailag is Szeged városában található, ezt sejteni lehetett. Vegyük szemügyre a sárgáját (mármint a sárga táblázatokat...)! A Network címszó alatt rengeteg dolog kiderül, ebben az esetben az, hogy a Tiszanet üzemelteti a címet, de ez még mindig semmi! Kattintsunk rá az utolsó bejegyzésre az IP rubrikában – www.szeged.hu –, és megint csak egy halom érdekes, értékes információ birtokába jutottunk! Itt például az egyetlen használható infó az, hogy 3 névkiszolgálója van, és ezeknek is megvannak a címei. Most jön a barangolás! Irány az AltaVista! Keressünk rá az MP3 szóra a cseh nyelvű oldalakon! Nekem az első találat a **WWW.AUDIONET.CZ** domainen van. Hajrá, üssük be VisualRoute-unkba! Én, az elenderes megint hátrányban vagyok, és ki tudja, még hány ember. Ugyanis a PSINetbe való beolvadás óta minden külföldi cím ellenőrzésekor a szegény program azt írja ki, hogy a Herndon, Virginia 22070 címről indul az egész folyamat. Nem hajlandó felismerni, hogy mi Budapesten vagyunk. Így rá kell képzelni a térképre, hogy innen indul az egész folyamat. Csehország nincs is messze, de a bit így megy:

Azért ez nem semmi ahhoz képest, hogy autóval milyen úton közelítjük meg Prága városát! De úgy látszik, az interneten az adat inkább kerül. Nézzünk egy román címet, az még mulattatóbb:

Budapest, Hungary → Herndon, Virginia 22070 →
London, UK → Vienna, VA, USA →
San Jose, CA 95113 → Rockville, MD 20850 →
Bucharest, Romania

Szép út, de minek? Mindegy, nem ez a lényeg, hanem az, hogy végre oda megyünk el, ahová akarunk, megtudhatunk egy csomó mindent a weblapokról. Például a **WWW.INDEX.HU**-ról kiderül, hogy a Kassai tér 19. alatt található, legalábbis a program ezt közli a „street" rubrikában. Kiránduljunk egy jót, irány a Fidzsi-szigetek! Persze csak virtuálisan. Elárulom, hogy a www.tucows.com-ról el lehet kezdeni a világ körüli utat, hiszen annyi „mirrorja" (másolata) van világszerte, hogy csak győzzük kapkodni a fejünket: New Yorkból Tarrytownba, onnan egyenesen Rio De Janeiróba, no meg Portmouthból Ciprusra. Ehhez ajánlok még valamit. Ha már igazán megnéznénk egy képet is, hogy milyen lehet a Rio De Janeiró-i panoráma, akkor azt a hazai interneten találjuk meg, a **WWW.PRIM.HU/WALK**-on. Egy kis internetes „komámasszony, hol az adat?" játék után érdemes megcsodálni, hogy milyen gyönyörű tájakon halad keresztül az információ!

HOGYAN LEGYÜNK ISMERTEK A WEBEN? (IV.)

Együttélés a robotokkal

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Akik csak most kapcsolódnak be vérfagyasztóan izgalmas sorozatunkba, azoknak felhívom figyelmét a címben szereplő betűkombinációra (IV.), amely arra utal, hogy eddig már három rész megjelent. Mostani – utolsó – részünk bemutatja a robotokat élőhelyükön, működés közben. Mivel a robotok rejtőzködő életmódot folytatnak, sok vonásukra még nem derült fény. A velük való együttélés elsajátítása fontos szelekciós tényező a web evolúciójában. Amely site-ok alkalmazkodásképtelenek, előbb-utóbb kiszorulnak a webről – vagyis nem olvassa őket senki.

Hogyan felelhetünk meg kb. 1500 keresőrobotnak? Sehogy, de minek is. Vagy arra vágyunk, hogy egy szuahéli keresőrobot az első tíz között adja vissza valamelyik lapunkat? Ha csak magyar lapjaink vannak, elég az AltaVistára, az AltaVizslára és egy-két kisebb magyar keresőre koncentrálnunk. Ha nemzetközi ismertségre vágyunk, akkor is elég a tíz legnagyobb keresőre, de ha kevés az időnk, az első háromra építenünk. Sokan luxusnak tartják angol nyelvű lapok üzemeltetését, ami sok – csak önmagáért élő – lapra igaz is. De rengeteg olyan van, amely világérdeklődésre tarthat(na) számot. Végül is mi másért vagyunk fent a weben, ha nem azért, hogy tudjanak rólunk?

A robots.txt fájl

Múltkori írásomban írtam a „doorway" lapokról, s arra jutottunk, hogy bizony – ad abszurdum – ahány kulcsszó és ahány robot, annyi eltérően optimalizált belépési lapot kell készítenünk. Ez azonban nem is olyan egyszerű, mert sok keresőrobot, ha nagyon hasonló lapokat talál, azokat nem indexeli (spamnek minősítve őket). Ez ellen nem véd a **noindex** metatag (I. K., 2000. szeptember), mert minden azt értő robotnak szól, így nem tudunk vele szelektálni. Létezik azonban egy kifinomultabb módszer, amely személy szerint utasítja a site-ra érkező robotot arról, hogy mit ne indexeljen. Minden robot, amikor megérkezik egy website-ra, először megkeresi annak főkönyvtárában (root directory) a **robots.txt** fájlt.

Ebben a következő formában lehet megadni, hogy egy adott robot mit ne indexeljen:

User-agent:
Disallow: /

Itt a **User-agent** után a robot neve áll, amit pl. az **info.webcrawler.com/mak/projects/robots/active/html/index.html** címen lehet kikeresni. Pl. az AltaVista Scooter robotjának szóló üzenet így néz ki:

User-agent: Scooter
Disallow: /akarmi.htm, masik.htm...

Vagy ha könyvtárat akarunk letiltani az indexelésből, akkor:

User-agent: Scooter
Disallow: /titkos/

...ahol a könyvtár tartalmát akarjuk letiltani. Vigyázzunk azonban arra, hogy könyvtárra való hivatkozás esetén ott legyen a lezáró perjel is, mert különben a fenti letiltás a titkos.html-re is vonatkozik, ha van ilyen.

Ha mindegyik robotnak szól az üzenet, akkor a

User-Agent: *
Disallow: /....

formátumot használjuk. Ha több robotnak akarunk üzenni, akkor több ilyen szekciót hozzunk létre a **robots.txt**-ben. Egy **User-agent** alatt több **Disallow** is állhat. Végül, ha egy robot kivételével minden robotot száműzni akarunk, akkor a következő az eljárás:

User-agent: *
Disallow: /az_en_cuki_site_om/

User-agent: Scooter
Disallow:

Ekkor a Scooternek mindent szabad, másnak meg semmit. (Ha a **Disallow** után nincs perjel, akkor semmit nem tiltunk le, ha van egy perjel, akkor az egész site-ot!)
Íme, néhány User-agent:

Kereső:	Lycos	Excite	HotBot	Google	WebCrawler
User-agent:	Lycos_Spider_(T-Rex)	ArchitextSpider	Slurp	BackRub/2.1	WebCrawler/3.0

Legjobb, ha alkönyvtárakat hozunk létre minden kereső számára, és mindegyik alkönyvtárban csak azt a robotot engedjük garázdálkodni, amelyikre optimalizáltuk a lapokat. Jó, ha az alkönyvtárak neve tartalmazza fő kulcsszavainkat, és sorszámokkal különítjük el őket egymástól, pl.:

/advice for webmasters 1
/advice for webmasters 2

Ezekben az alkönyvtárakban csak egy adott robot ízlésének megfelelően optimalizált lapokat tartunk, s a lapokon természetesen a főkönyvtárunkra mutató linkeket. Ha azt akarjuk, hogy ezeket olvassák is, ne a **refresh** metataget (I. K., 2000. szeptember) használjuk átirányításra, hanem inkább Javascripttel oldjuk meg (I. K., 2000. október).

Az alábbiakban több webrankingkutató verejtékes munkával összeszedett robotrigolya-gyűjteményét foglalom össze keresők szerint; ezeket alkalmazva sok csalódást és időt meg lehet spórolni. Hogy bent vagyunk-e már, illetve egy lapunk szerepel-e az adatbázisban, azt ellenőrizhetjük (I. K., 2000. szeptember), sőt kell is, elkerülve a könnyen spamnek minősülő többszörös regisztrációt.

AltaVista (WWW.ALTAVISTA.COM)

A legnagyobb keresőnek számít, érdemes vele kezdenünk a munkát, pláne hogy magyarul is tud. (A legtöbb kereső angolul ért, és angol nyelvű lapok optimalizálására vonatkoznak megjegyzéseink is. Mindazonáltal az itt leírtak mint szempontok átültethetők a magyar keresőkre történő optimalizálásra is. A magyar keresőkre vonatkozóan egyelőre nincsenek publikus adatok. Az AltaVizsláról annyit tudni, hogy eléggé hasonlóak lehetnek a szempontjai az AltaVistáéhoz.)

Regisztrálás: a főlapról az „Add URL"-re klikkelve jutunk el a regisztrációs oldalra. Egy nap maximum két oldalunk regisztrálása ajánlott, mert spamgyanúsak leszünk. Szerencsésebb csak olyan lapot regisztrálni, amely továbbvezető linkeket tartalmaz, az AltaVista robotja ugyanis magasabb pontot ad annak a lapnak, amelyet ő talál meg, és nem rátukmálják.

Metatagek: értelmezi a metatageket, de a kulcsszavakat és a leírást csak mint a szöveg részét tekinti, ez tehát csak arra jó, hogy minél közelebb legyen a lap tetejéhez a kulcsszavunk (ami azért nem mellékes). A **refresh** metataget, a kulcsszó-ismételgetést, a láthatatlan szöveget spamnek veszi!

A lap szövegének elemzése: különösen a kulcsszavak írása kapcsán kell gondolnunk arra, hogy az AltaVista „case sensitive", vagyis a kis- és a nagybetű közt különbséget tesz! Az ún. **„stop word"**-öket, vagyis a nagyon gyakori szavakat – úgymint web, internet, wellcome, and – nem indexeli! Ez azért fontos, mert kár kulcsszavaink közé bevenni ezeket! Az AltaVista indexeli az **alt** attribútumokban megadott szövegeket, de bünteti a túl kicsi betűket (csak azt kell kerülni, hogy ez domináljon az oldalon)! Az oldal terjedelme kb. 500 szó (100 betű) legyen; az ennél kisebb vagy nagyobb terjedelem csökkentheti a pontszámot. Egy adott kulcsszó aránya kb. 3% legyen a szöveghez képest. A címből a találati oldalon 78 karakter jelenik meg, a „descriptionból" 150. Ennél persze ezek lehetnek hosszabbak, de mivel ennyi látszik, jó, ha ennyiből is kiderül, mit tartalmaz lapunk.

Indexelés: a szakértők pár napot mondanak, de ez sokszor heteket jelent. A robot kb. 2-3 link mélységben indexel, követi az image-mapet (más robotok viszont nem!).

Yahoo (WWW.YAHOO.COM)

Rendkívül népszerű, rendkívül rossz – így lehetne summázni sokak véleményét erről az ún. directory (telefonkönyv) típusú keresőhelyről.

Regisztrálás: nincs robotja, nincs indexelés: manuálisan kell a site-ot a megfelelő kategóriába regisztrálni, és valamikor, még ebben az évszázadban egy szerkesztő felkeresi a regisztrált websiteot, és górcső alá veszi. Ítéletétől függ, bekerülsz-e az adatbázisba. Ezért aztán légy fiatalos, érdekes, professzionális. A cím 35 karakter, a lap leírása legyen érdekes, 150 karakterben. A Yahoo használja a Google (**WWW.GOOGLE.COM**) adatait is!

Directory típusú kereső még a **Netscape Open Directory** (**DMOZ.ORG**) és a **LookSmart** (**WWW.LOOKSMART.COM**). (A LookSmart fontos abból a szempontból, hogy adatokat szolgáltat az AltaVistának, az Excite-nak és az MSN-nek is.) Ezeknél a kategórián belüli sorrendet a főlap címe (**<Title>**) dönti el, mert ASCII-sorrendbe rendezik a címeket. Nem árt tudni tehát, hogy az ASCII-karaktersorrend a következőképpen kezdődik:

space,!"#$%&'()*+,-./:;¿@1234567890AB.....

Ebből következik, hogy nem az A betűvel kezdődő címek lesznek az elsők!
Mivel ezeknél a keresőknél emberi lények ellenőrzik a website-okat, érdemes lényegre törő főoldalt készíteni rövid, értelmes lapleírással.

Infoseek (WWW.INFOSEEK.COM, WWW.GO.COM)

Regisztrálás: mint az AltaVistánál, de indexelés nincs, minden lapot manuálisan kell regisztrálni.

Metatagek: értelmezi őket, és nagyon szigorúan büntet, ha ismételgeted a kulcsszavakat. Cserébe viszont – szemben az AltaVistával – itt sokat lehet javítani a rangsoron megfelelő kulcsszavazással. A **refresh** metataget spamnek veszi!

A lap szövegének elemzése: ez „case sensitive". A kulcsszavak aránya kb. 3% legyen. A megjelenített cím hossza 70 karakter, de amúgy legyen akár 10 szó hosszúságú, s szerepeljen benne kulcsszó. A leírás hossza 170–240 karakter között legyen. Az 500–800 szó hosszúságú oldalak az optimálisak. Az image-mapet követi, a frame-eket nem támogatja. Az **alt** attribútumban elhelyezett szöveget indexeli, és a **„stop word"**-öket is indexeli.

HotBot (WWW.HOTBOT.COM)

Regisztrálás: a **HOTBOT.LYCOS.COM/ADDURL.ASP** címen. Bünteti a túl sok regisztrációt (sok lap egyszerre).

Metatagek: értelmezi őket, és nagy súllyal használja a rangsorolásnál, ismeri a **noindex** utasítást is. Nem bünteti a **refresh** metataget (más forrás szerint igen), viszont megtorolja a kulcsszóhalmozást és az irreleváns kulcsszavakat.

A lap szövegének elemzése: nem „case sensitive", „stop word"-öket nem indexel, az **alt** attribútumokat sem elemzi, viszont indexeli a kommenteket! Bünteti a dominánsan apró betűs oldalakat, a láthatatlan szöveget. Kizárja a közel azonos lapokat. A találat-visszaadáskor kiírt cím 80 karakter (max. hat szó), a leírás 170–250 karakter hosszú. Jutalmazza a kulcsszavakat a linkekben és a fájlnevekben.

Indexelés: az indexelés 2–6 hét, viszont 2-3 link mélységig hatoló! Nem támogatja a frame-eket és az image-mapet. Jobb helyezést lehet elérni, ha csak egy lapot regisztrálunk, és várunk a robot látogatására.

A HotBotot az **Inktomi** robotja látja el adatokkal, mindaz, amit itt leírtam, igaz arra is (**WWW.INKTOMI.COM**). Az Inktomi együttműködik még a **LookSmarttal** és az MSN-nel is.

Excite (WWW.EXCITE.COM)

Regisztrálás: WWW.EXCITE.COM/INFO/ADD_URL

Metatagek: nem használja őket, ezért a lap szövegének első sora (is) legyen kihegyezve kulcsszavainkra, mert itt kezdődik az elemzés. Van, amikor a **description** taget használja (pl. találat-visszaadáskor), ezért az mindenképpen legyen, de ne építsünk rá sokat a rangsor tekintetében. A **refresh** taget nem bünteti (más források szerint igen!). Nem ismeri a **noindex** utasítást, allergiás az ismételgetett kulcsszavakra.

A lap szövegének elemzése: nem érzékeny a kis- és nagybetűkre. Nem bünteti a láthatatlan szöveget (más forrás szerint bünteti) és a parányi betűket. Kizárja a nagyon hasonló lapokat. A címmegjelenítéskor 70 karakter (hat szó hosszúság az optimális elemzés szempontjából), a leírásrész 395 karakter. Az előnyben részesített oldalméret 250–400 karakter. Jutalmazza a fájlnevekben szereplő kulcsszavakat, és egyes források szerint elemzi a komment tageket is.

Indexelés: 2–6 hét. A robot nem megy a site mélyére. Nem ismeri a frame-eket és az image-mapet. A **„stop word"**-öket és az **alt**-ban megadott szövegeket nem indexeli. Állítólag időnként csak úgy kiszór lapokat és site-okat az adatbázisából, érdemes tehát hetente regisztrálni, ráadásul a friss lapokat jobban pontozza. A robot gyakran 25 lapra korlátozza az egy site-ra vonatkozó adatokat, ezért fontos lehet, hogy mi határozzuk meg – pl. a robots.txt-vel –, az melyik 25 legyen.

(Mivel az Excite robotja dolgozik a **WebCrawlernek** [**WWW.WEBCRAWLER.COM**] és a **Magellannak** [**MAGELLAN.EXCITE.COM**], a fentiek igazak rájuk is. A robots.txt-ben azonban nem azonos néven kell szólítani őket!)

Lycos (WWW.LYCOS.COM)

Regisztrálás: WWW.LYCOS.COM/ADDASITE.HTML. A Lycos ajánlata szerint több lapot is lehet regisztrálni egy site-ról, ha azok különbözőek.

Metatagek: nem használja őket, nem fogadja el a **noindex** taget sem, de a **refresh** taget bünteti (a legfrissebb információ szerint már nem bünteti).

A lap szövegének elemzése: a lap optimális mérete 300–500 szó. Mivel a metatagek információit a robot nem használja, ezért a kulcsszavakat a szöveg elején kell elhelyezni. A kulcsszósűrűség 2% körül mozogjon. Mivel különbséget tesz egyes és többes szám között (míg mások visszakeresik a szótövet), kulcsszavaink egyes és többes számban két szónak számítanak. A lapról visszaadott leírás tulajdonképpen az oldal első 275 karaktere ömlesztve, ezért azt úgy kell megfogalmazni, hogy zsinórban leírva is értelmes legyen, és összefoglalja a site-ot. A robot bünteti a sok apró betűs szöveget, spamnek ítélve azt. Ellenőrzi a robot azt is, nincsenek-e azonos oldalak különböző címekkel regisztrálva, és ha ilyet talál, spamnek minősíti, és törli.

Indexelés: 4–8 hét vagy még több. Az indexelés egy link mélységben folyik. A frame-eket és az image-mapeket nem támogatja.

MSN (Microsoft Network: SEARCH.MSN.COM)

Az MSN legújabban az AltaVista és a LookSmart adatait is használja saját keresőjén kívül (korábban az Inktomi adatait is átvette).

Regisztrálás: SEARCH.MSN.COM/ADDURL.ASP. Naponta csak 1 lapot szabad regisztrálni veszélyek nélkül.

Metatagek: használja őket.

A lap szövegének elemzése: az elemzés érzékeny a kis- és nagybetűkre. Az oldalak 2-400 szó esetén jobb pontot érnek el. A kulcsszavakat csak egyszer szabad használni a címben és a metatagekben, s a szövegben 1,7%-os sűrűséget érhetnek el. Egyes és többes számot különbözőnek vesz! Legjobb úgy optimalizálni, mintha az AltaVistának szánnánk a lapot.

Indexelés: 1-2 hét. Legjobb egy lapot regisztrálni, és várni a robotra, hogy megtalálja a többit.

A sort lehetne még folytatni, de innen, Magyarországról talán elég célba venni a legnagyobb keresőket – egyelőre. Sokuk értékeli a számos ránk mutató linket, ezt nem emeltem ki külön, mert ennek megvalósítása egy hosszú, szívós munka eredménye lesz, míg az itt megadott szempontok gyorsan érvényesíthetők. A keresők a ránk mutató linkek alapján számított népszerűséget sokszor a **Direct Hit** (**WWW.DIRECTHIT.COM**) eredményeiből veszik át. (Az AltaVista nem, viszont a HotBot, az Infoseek, a Lycos és az MSN igen.) A Direct Hitnél akkor regisztráljunk, ha már minden lapot, amelyen ránk mutató link található, ellenőriztünk, hogy benne van-e a nagyobb keresőkben. Ha nincs, akkor regisztráljuk!

A keresők spamérzékenységét különböző források eltérően ítélik meg, legjobb, ha semmilyen spamtrükköt nem alkalmazunk (lásd I. K., 2000. szeptember), mert rá lehet fázni.

A WebPositionGold

Röviden szeretnék szólni egy programról is, amely rendkívül hasznos lehet annak, aki beszáll az első tíz helyért folyó versenybe. Rengeteg szolgáltatást nyújt, aminek ismertetése külön cikket igényelne. Csak mazsolázgatva e funkciók közül:

– A **Reporter** section az általunk megadott site adott kulcsszavakra vonatkozó ranksorrendjét (a találati oldalakon elért pozícióját) online módon, percek alatt ellenőrzi a nagyobb keresőkben, és részletes jelentést ad. Minden keresőnél tárolja az első 10-30 találatot úgy, ahogy a keresőben az megjelenik. Meg lehet tudni azt is, hogy egyáltalán szerepelünk-e az adatbázisban (nem pottyantottak-e ki minket időközben). Ezzel rengeteg időt lehet megspórolni, hiszen egyenként felkeresni 10-12 keresőt, ott elvégezni a szükséges műveleteket, átböngészni a találati lapokat nem kis idő.

– A **Page Generator** adott kulcsszavakra és adott keresőre optimalizálva „doorway" lapot készít.

– A **Page Critic** részben adott lapot elemeztethetünk ki a programmal, akár offline üzemmódban is. Megadja a kulcsszógyakoriságot stb., és részletes tanácsokat ad, hogyan javítsuk ki a lapot.

– A **Submitter** rész regisztrálja lapunkat a megadott keresőkben (sajnos csak előre megadott listából választhatunk, de ebben szerepel minden lényeges kereső). E rész egyik fő előnye, hogy bár egy szoftver regisztrál, mégis imitálja a kézi regisztrációt, amit pontokkal jutalmaznak a keresők. (A szoftverrel történő regisztrálásnál a keresőrobot tudja, hogy vele együtt még másik ötszáz keresőben egyidejűleg történik a regisztrálás, és ezt nem jutalmazza.)

– A **Traffic Analyser** a Webposition Gold szerverén futó regisztrációs program, amely figyeli site-unk forgalmát, és erről részletes jelentést küld: milyen kulcsszavakra, mikor, ki és honnan érkezett. Ez rendkívül hasznos lehet abban a tekintetben, hogy mibe (melyik keresőbe) érdemes munkánkat fektetni.

– Végül a **Scheduler** egy segédprogram, amely a fenti feladatokat időzítetten, távollétünkben is végre tudja hajtani, ha állandó internetkapcsolatunk van.

Ami jó hír, hogy a program egy hónapig ingyen kipróbálható! A legújabb verzió letölthető a **WWW.WEBPOSITIONGOLD.COM** oldalakról. A próbaverzió két domaint hajlandó menedzselni, ami még egy kisebb cégnek is bőven elég. Megvásárlás esetén 149 dollárért 5 domaint hajlandó a program kezelni. Mindenképpen érdemes kipróbálni.

új világ Kezdetben volt az e-mail és az elektronikus tőzsdei információk. Ezeket követték a forradalmi újdonságnak számító e-kereskedelmi megoldások. Ma már az e-business valamilyen formában minden vállalkozás üzleti terveiben szerepel – ágazattól, cégmérettől, fejlettségi szinttől függetlenül. Az e-business megváltoztatja az üzleti életet. És a valódi változás még csak most kezdődik...

új gondolkodásmód Az új világban újfajta gondolkodásmódra van szükség. Új szempontok alapján kell kiépíteni az e-business infrastruktúráját és kiválasztani szervereit, figyelembe véve azok felépítését, szállítási feltételeit és integrálhatósági tulajdonságait, valamint szervizhátterét a működés maximális biztonsága érdekében. Az új világ hátat fordít az egyplatformos alkalmazásoknak és a zárt rendszereknek, valamint az utólagos integrációnak. A rugalmasság és a nyitottság két olyan jellemzővé válik, amely a legkevésbé sem veszélyezteti a megbízhatóságot. Az IBM a legújabb szervercsaládját – felhasználva a fejlesztésben betöltött vezető szerepét – minden ízében az e-business támogatásához alakította ki. A szerverek kifejlesztésénél olyan eszközök megalkotása volt a cél, amelyek alkalmazásával lehetővé válik az újonnan megjelenő igények kielégítése. A szerverek minden jelentős platformra alkalmazhatók, beleértve a Linuxot is. Sőt, akár 40%-kal gyorsabbak, mint más gyártók hasonló termékei. Kapacitásuk a növekedés üteméhez igazodik, és gazdaságosan bővíthető, így tökéletesen alkalmazkodik a felhasználói igényekhez, miközben garantált rendelkezésre állást biztosít.

új szerverek Új szerverek az összes lehetséges platformra, a Windows® 2000-től a UNIX®-on át a Linux®-ig! Az IBM fejlesztéseinek köszönhetően még nagyobb teljesítmény és költséghatékonyság érhető el, amely többek között 30-40%-os sebességnövekedést jelent, köszönhetően az új, szilícium-szigetelésű másodgenerációs réz chipeknek.

Íme a vadonatúj IBM eserver termékcsalád

IBM xSeries

Windows 2000 és Linux futtatására alkalmas, Intel-alapú szerverek elérhető áron – a mainframe-ek biztonsági technológiájával.

IBM iSeries

Roppant egyszerűen üzembe helyezhető, nagy teljesítményű, karbantartást szinte alig igénylő szerver, melyen üzleti megoldások ezreit futtathatja.

IBM pSeries

A legerőteljesebb és technológiailag a legfejlettebb UNIX szerversorozat.[1]

IBM zSeries

Egyike a világ legmegbízhatóbb kritikus üzleti tranzakciós szervereinek.

További információra van szüksége az új IBM e-business szerverekkel kapcsolatban? Hívja a 06 40 200 156-os kék számot, vagy látogasson el az ibm.com/hu weboldalra.

Váltsd valóra álmaidat!

Ingyendomain

Bacsi / bacsi@sopron.hu

A neten sok olyan hely van, ahová kész honlapunkat ingyen el tudjuk helyezni. Azonban cserébe reklámokat kapunk, és általában egy hosszú URL-t, amely első hallásra megjegyezhetetlennek tűnik. Mennyivel könnyebb lenne az életünk egy saját domainnel... Mivel ezért fizetnünk kell, marad az álmodozás. Vagy mégsem?

A Namezerónál (WWW.NAMEZERO.COM) lehetőségünk van arra, hogy domainnevet jegyeztessünk be – ingyen. (Jó, jó, cserébe el kell viselni egy kis reklámot, erről kicsit később.) Mielőtt még bárki elkezdene hangosan ujjongani, hogy milyen jó helyek is vannak a neten, csendben megjegyezném, hogy a domain nem lesz a saját tulajdonunk. A Namezero kérésünkre bejegyzi, és mi egy évre bérbe kapjuk. Utána ezt meghosszabbíthatjuk, vagy kedvezményes áron megvásárolhatjuk.

Mit kapunk?

Először is egy domainnév áll rendelkezésünkre, amelyen korlátlan mennyiségű aldomaint hozhatunk létre, érdekes módon ezeket a Namezero csatornáknak (Channels) nevezi. Szintén korlátlan mennyiségű e-mail cím áll rendelkezésünkre. Ezek azonban csak „aliasok", azaz mindegyik cím továbbmutat egy már létező címre. Ezenkívül egyetlen egy e-mail címet a weben (vagy POP3-mal) olvashatunk is. De hogyan kaphatunk (vehetünk bérbe) ilyen domaint? Regisztrálnunk kell magunkat...

Regisztráció

Először is találjunk ki egy megfelelő nevet (azonosítót) a honlapunk számára. Olyat, amely könnyen megjegyezhető, illik a honlapunkhoz, és valószínűleg más még nem foglalta le. (Ha nem tudjuk tartalommal megtölteni, akkor inkább még várjunk egy kis ideig – néhány napig, hónapig, évig –, feleslegesen ne dolgozzunk.) Ezek után látogassunk el a www.namezero.com címre. Kattintsunk a Free Sing In gombra (egy sárgás valami a honlap jobb felső sarkában :-). Értelemszerűen ki kell tölteni egy űrlapot: név, cím, telefon stb. (Itt jegyezném meg, hogy a neten űrlap kitöltésekor nem szokás a valódi nevünket, címünket, telefonszámunkat megadni – legalábbis általában. Egyedül csak az e-mail cím a fontos, mert erre kapjuk meg a jelszót.) Háromféle domain közül választhatunk: .com, .net és .org – kinek mi a szimpatikusabb. Érdemes végigolvasni a szerződést is... Kis idővel a sikeres regisztráció után kapunk egy e-mailt, amely egy URL-t tartalmaz. Gyorsan látogassuk meg, mindez az igénylés megerősítését szolgálja. Ezek után már csak várni kell – nem is olyan sokáig.

Végre saját domain!

Kb. 24 óra múlva érkezik egy újabb levél a Namezerótól, amely tartalmazza az azonosítónkat (pelda123.com) és a jelszavunkat. Valamint még néhány, a beállításokkal kapcsolatos információt – angol nyelven. Írjuk be hát új honlapunk címét: www.pelda123.com. Nagy meglepetésünkre egy portálszerű oldal jön be, sok linkkel, alul meg egy kis keret néhány gombbal. (Ez később a my.pelda123.com címről érhető el.) Ezért küzdöttünk volna ennyit? A válasz természetesen nem. Az alsó keretben van egy olyan gomb, hogy „controlpanel" (vezérlőpult). Ahhoz, hogy elérjük a controlpanelt, meg kell adni az azonosítónkat (pelda123.com) – fontos a .com is, hiszen az is az azonosítónk része –, illetve a levélben megkapott jelszót (figyelem, számítanak a kis- és nagybetűk!). Egyébként a vezérlőpulthoz egyszerűbben is eljuthatunk, elegendő begépelni a controlpanel.pelda123.com címet. Nézzük végig részletesen a legfontosabb beállításokat!

Csatornák

Mint említettem, a csatornák tulajdonképpen az aldomaint jelentik. Tetszőleges számú csatornát hozhatunk létre, illetve a WWW (alapértelmezett) csatorna beállításait is megváltoztathatjuk. Mindegyiknél meg kell adni a csatorna nevét, különböző metatageket tölthetünk ki, majd legvégül be kell írni egy létező honlap címét, amelyre majd mutat. Hogy miért jók az aldomainek? Mert így honlapunk egyes részei (vagy akár teljesen más honlapok) könnyebben elérhetőek. Ha valakit például csak a fényképeink érdekelnek, akkor megfelelő beállítás esetén elegendő csak a fenykep.pelda123.com címet beírnia, és nem

kell összevissza kattintgatnia honlapunkon. Természetesen arra is gondolni kell, hogy a tényleges forgalomméréshez az oldalunkon lévő számlálót (számlálókat) máshogyan kell elhelyezni, hiszen nemcsak a kezdőlap felől érkezhetnek a látogatók (erről esetleg majd máskor).

Mail

Tetszőleges számú azonosito@pelda123.com típusú címet hozhatunk létre, ezek azonban csak aliasok. Azaz mindegyiknél meg kell adni egy létező e-mail címet, ahová a leveleket továbbküldi a szerver. Különféle teszteléseink azt mutatják, hogy átlagosan 3-4 óra alatt érkezik meg egy továbbküldött levél a címzetthez. Ha pedig egy olyan címre érkezik levél, amelyik nincs definiálva, akkor a szerver automatikusan továbbküldi a regisztrációkor megadott e-mail címre. Azaz ha valaki a help@ helyett a helppp@pelda123.com-ra küldött levelet, az is megérkezik hozzánk – anélkül, hogy bármit is beállítanánk a helppp-re. Ez annyiban hasznos, hogy minden @pelda123.com-ra küldött levél eljut hozzánk.

Help

Mint a neve is mutatja, segítség (angol nyelven). A cikk hatására esetlegesen felmerülő kérdésekre itt is választ lehet találni – elméletileg :-).

Sign Out

Értelemszerűen kilépés a vezérlőpultból.

Utolsó simítások

Na igen, a www.pelda123.com már végre a saját honlapunkra mutat. Csak az a bibi, hogy alulra betesz egy ún. Namezero-keretet, feldúlva honlapunk eddigi arculatát. Még szerencse, hogy egy kis trükkel el lehet tüntetni. Az Internet Kalauz egy korábbi számában már volt szó néhány kereteltüntető módszerről. Azért, hogy a kedves olvasónak ne kelljen odamenni a polcához, és a régebbi számok között keresgélni, leírok egy működőképes módszert. Szóval a WWW-csatorna mutasson a honlapunk/namezero.html-re. A namezero.html pedig a következőt tartalmazza:

```
<html><head><title>Honlap toltese folyamatban – Kerlek varjal</title></head><body onLoad="top.location.href='index.html'">
<p>Ez az oldal automatikusan továbbít téged. Ha esetleg nem működne, akkor írj nekem e-mailt! Címem: admin@pelda123.com
</body>
</html>
```

Mint láthatjuk, a body tag automatikusan betölti az index.html oldalt, és felülírja az eddigi keretes beállításokat – azaz a Namezero-keretet mintha a szél fújta volna el. Ha a böngésző hibás beállítása miatt nem működne megfelelően, akkor meg a hibaszövegünk jelenik meg. Mindenesetre honlapunk immár reklámmentes, és névjegykártyáinkra máris írhatjuk az új címet.

Olvasóink kérték...

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

Rovatunkban egy kedves olvasónk levelére szeretnénk reflektálni, aki azt írja, hogy az I. K. régebbi számainak egyikében megjelent, „Ragaszkodjunk kereteinkhez" című írásban leírt technikánál sokkal egyszerűbb található a WWW.WEBREFERENCE.COM/JS/TIPS/000405.HTML oldalon. Mindenkit bátorítunk arra, hogy keresse fel a megadott címet, mi magunk is kiszörföztünk a helyszínre, de meg kellett állapítanunk: az, hogy „egyszerűbb", meglehetősen relatív dolog. Más olvasóink visszajelzéseiből számunkra úgy tűnik, hogy amit mi egyszerűnek gondolunk, az olykor még mindig túl bonyolult sokak számára.

Az említett cikkben azt a ma is aktuális problémát elemeztük, miként érjük el, hogy többframe-es lapjainkat mindenki csak többframe-es lapként, vagyis úgy láthassa, ahogy azt mi megterveztük, ne pedig – a keresőrobotok tevékenysége folytán – elemeire cincálva. Ismeretes, hogy a többframe-es oldalakon az egyes keretekben több dokumentum jelenik meg egy időben, ezeket a dokumentumokat azonban a keresők külön-külön találatként adják vissza, mert önálló oldalakként értékelik őket. Ennek következtében mindennapos jelenség, hogy egy keresőben egy találatra ráklikkelve csupasz oldal jön be, előre- és visszamutató linkek nélkül, s olykor még egy logó sem árulja el, miféle website-ra jutottunk. Persze, mert a webmester úgy képzelte, ezt az oldalt mindenki csak a többi, a menüt is tartalmazó frame-ekkel együtt láthatja.

Ezt a helyzetet mindenképpen kezelni kell, s a megoldást egy Javascript-program jelenti, amely lehet az általunk korábban ismertetett változat vagy az alábbi, de akinek szimpatikusabb, használja az olvasónk által javasolt címen találhatót.

Legyen **frame.htm** a többframe-es oldalt leíró framesetes oldalunk, és ennek mindegyik forrásfájljába (vagyis a frame-ekben megjelenő oldalakban) helyezzük el a következő javascriptes programocskát a **<Head></Head>** részbe, s ekkor, ha az oldalainkat „szólóban" akarja valaki behívni, mindig a **frame.htm** hívódik be.

```
<SCRIPT language="Javascript">
<!—
if (self==top) top.location.href="frame.htm"
//—>>
</SCRIPT>
```

A **self** azt a lapot jelenti, amelyikben a script van, a **top** pedig az aktív böngészőablakot. Ha a lapunk önállóan lenne behívva, akkor a **self==top** feltétel az „igaz", és végrehajtódik a **top.location.href="frame.htm"** utasítás, minek következtében az ablakba a többframe-es oldalunk hívódik be.

Remélem, nemcsak egyszerűen, de érthetően is fogalmaztam. Várjuk a kérdéseket, s a levelekre – tapasztalhatjátok – válaszolunk is.

Az óriástintahal-expedíció

(Search for Giant Squid)

partners.si.edu/squid

A tengerek és óceánok vizei talán az utolsó igazán nagy felfedezetlen területei Földünknek. Ezek még ma is sok titkot rejtenek magukban, ahol megbújhat az új

energiaforrások kidolgozásának módszere, a rák ellenszere, a klíma globális megváltozásának megértése is – vagy egyszerűen csak a válasz az állattan néhány kérdésére. A Smithsonian Institute emberei ez utóbbi témakörrel foglalkoznak, kutatásaik fókuszában pedig az óriás tintahal áll, amelyet saját természetes környezetében még senki sem látott élve.

Az óriás tintahalat régóta övezi rejtélyek hada, melyek közül az utolsó – a tudományos megfigyelések kezdete előttről származó – tengeri szörnynek tartja. Az akár 20 méteresre is megnövő architeuthis igencsak megmozgatta az emberek fantáziáját, épp ezért rengeteg legenda, hajóskaland, rémtörténet kapcsolódik hozzá. Azt a keveset, amit tudunk róla, a partra kimosott vagy a halászok hálójában fennakadt néhány haldokló vagy halott példánynak köszönhetjük. A tintahalak megfigyeléséhez nagyrészt az ilyen esetek szolgálnak alapul, azonban az ámbráscetek hasában talált halmaradékok is sok érdekes információt nyújtanak róluk. A cetek, mivel egyik fő táplálékuk a tintahal, egyfajta nyomkövetőként is szolgálnak.

1999 elején tudósok egy csoportja Új-Zéland Kaikoura nevű partrészéhez utazott, mivel ott egy évvel hamarabb mélytengeri halászok 8 tintahalról, valamint cetek felbukkanásáról adtak jelentést. Az expedíció többszörös céllal érkezett a helyszínre: egyrészt megpróbált filmfelvételt készíteni az állatritkaságról, másrészt pedig a kutatásokhoz használt új eszközök mélytengeri tesztelését végezte. Az egyik ilyen eszköz volt a Deep Rover nevű víz alatti jármű, amely képes egy személyt akár 900 méter mélyre is levinni. Ez lehetővé teszi a cetek táplálkozási helyre történő követését, ezáltal közelebb jutva a tintahalakhoz.

Hogy megtalálták, lefilmezték-e ezt a különös lényt, nem áruljuk el. Aki kíváncsi a rejtélylyel és az állattal kapcsolatban további információkra, az látogasson el a megadott linkre.

Nagy kövek

(Stone Pages – A Guide to European Megaliths)

www.stonepages.com

A „szikla" szóra a legtöbb embernek elsőként a kopár hegyoldalak, meredek, sziklamászóknak való kőfalak jutnak eszébe, nem pedig egy mező közepén trónoló, 4-5 méter magas, egy szál magában álló kő. Talán ezért is találták a fenti oldal készítői sokkal érdekesebbnek azokat a sziklákat, amelyek szinte szoborszerűen, egymagukban állnak valahol.

A „szoborszerűen" jelzőt azért is indokolt használni, mert csak az esetek ritkább részében köszönhető a természet erőinek, hogy egy vagy több hatalmas szikla szoborként álljon egy hegyektől távoli helyen. Az esetek többségében emberi beavatkozás áll a háttérben, bár gyakran nem tudjuk pontosan, ki és mikor érezte szükségét, hogy tonnákat mozgasson az egyik helyről a másikra. Tipikusan ilyen furcsaság például a Stonehenge, ám ez csak egy csoda a sok közül, amelyet a brit szigeteken találhatunk.

A Stone Pagesen Európán belül Írország, Olaszország, Franciaország, Skócia, Anglia és Wales szikláit ismerhetjük meg. A szebbnél szebb fotók, leírások mellett az oldal különlegessége, hogy 3 dimenziós, vagyis hogy a Quick Time VR-képek segítségével szemügyre vehetjük az egyes sziklák elhelyezkedését, valamint az azokat körülvevő tájat is.

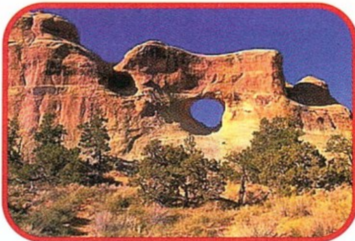
Most azonban vegyük sorra az oldalon található országok ékességeit. A felsorolásokban sokszor megalitként említenek egy-egy sziklát. Mik is azok a megalitek? Olyasmik, mint a monolitok: egymagukban, szoborként álló nagy sziklák, csak még azoknál is hatalmasabbak. Egyébként mindkettőre használható még a francia „menhir" kifejezés is, hiszen eléggé elmosódott a meghatározások közti különbség. Ezen sziklák egy része síremlékként funkcionált, mint például a Szardínia szigetén található hatalmas, „Coddu Vecchiu" nevű sziklaegyüttes. Itt a központi nagy szikla úgy néz ki, mint egy hatalmas lágytojás-tartó tojással, amelyen még bejárat is van. Ez valamikor i. e. 2300 körül készült, az azonban sajnos nem derült ki, hogy kinek.

A franciaországi Kerguntuil egyáltalán nem magas. A hagyományos sírokhoz hasonlóan a földön, téglalap alakban fekszenek az óriási kövek, 9 méter hosszan. A sírkamráknál azonban jóval érdekesebbek azok a sziklák, sziklaegyüttesek, amelyeket valamilyen ismeretlen célból alakítottak ki. A skóciai Watch Stone-ról – legalábbis az itt látható kép alapján – akár a 2001. Űrodisszeiában szereplő nagy, téglatest alakú szikla is eszünkbe juthat, de a neve ugyancsak sokatmondó. Azt ugyan nem tudni, mit „figyel" a tengerpart közelében meredő, közel 6 méter magas szikla, de méreténél fogva egész biztosan messzire ellát.

A Bryce Canyon

(Bryce Canyon National Park)

www.brycecanyon.net

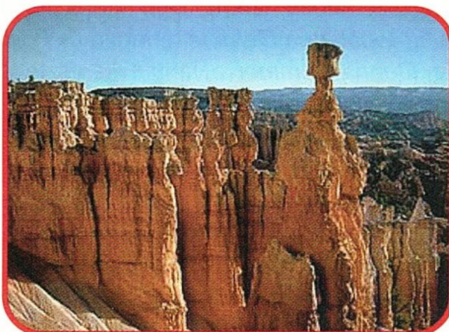

Ha az USA természeti szépségeire, különösen pedig annak nyugati partjára gondolunk, a Grand Canyon valószínűleg azonnal beugrik. Ez az igazi, ez a legszebb – mondja még az is, aki sohasem látta élőben. Pedig Utah, Arizona és Nevada bővelkedik hasonló természeti képződményekben, még ha a legnagyobb, a Colorado-vájta Grand Canyon szerepel is az összes arizonai autó rendszámán.

Ha azonban kicsit, úgy száz-százötven mérföldet északnak autózunk, Utahban összefutunk a Bryce Canyon Nemzeti Parkkal, amely talán a Grand Canyon egyetlen riválisa. Akik látták mindkettőt, sokat tudnak azon vitatkozni, hogy melyik a szebb, ám ennek a vitának körülbelül annyi az értelme, mint annak a kérdésnek, hogy Pistike az anyukáját vagy az apukáját szereti-e jobban. És ahogy a gyerek nem tudja kiválasztani, hogy ki is a kedvenc szülője, úgy azt is nehéz lenne kijelenteni, hogy az utahi Bryce a szebb – egyszerűen csak más. Először is sokkal kisebb, jó tempóban fél óra alatt végigautózható, szemben déli társával, melynek déli részéről az északira átkerülni vagy három órát vesz igénybe. Másodszor magasabban fekszik, hiszen legfelső pontja a 3000 métert is meghaladja. Ami pedig elsőre megfogja a látogatót, az a színek kavalkádja: a Grand Canyon néha már unalmas, koszos vörössége és barnasága után itt a porózus mészkő a fehértől a sárgán és a narancssárgán keresztül egészen a vörösig minden színt magára ölt.

A jóval kisebb méretek miatt a Bryce Canyon két „partja" között nem lehet helikopterrel vagy repülőgéppel közlekedni, viszont cserébe a feje tetejére állított cseppkőre hasonlító, erózió kialakította csúcsok között egy-két negyedórás túrákra indulhatunk. Ezek árnyékában néha nagyokat nyel az ember, hiszen nem ritka a kalapács formájú, lefelé keskenyedő képződmény vagy a természetes híd sem, amely előbb-utóbb úgyis összedől – vélhetnénk.

A megadott URL a nemzeti park hivatalos homepage-e. Ha odalátogatunk, nézzük meg mindenképpen a fotógalériát, amely nem tartalmaz sok képet, de mindenképpen lenyűgöző. Ezt a természeti szépséget, bár a „világ végén" található, évente közel kétmillió látogató keresi fel. Ha erre járnánk, ne feledjük, hogy télen a hó miatt zárva a terület. Nyáron ne aggódjunk a meleg miatt: az időjárás itt (a 40 fok feletti hőmérsékletű Sierra Nevada-i nyártól nem is olyan messze) ilyenkor is kellemes.

A Nanga Parbat meghódítása

(Hermann Buhl and Nanga Parbat)

www.jerberyd.com/climbing/stories/nanga-parbat/index.htm

A Föld 10 darab 8000 méter fölötti hegycsúccsal rendelkezik, amelyek a kihívást kedvelő hegymászókat úgy vonzzák, mint az aranyásókat annak idején Alaszka. A Nanga Parbat a kilencedik a sorban, azonban ettől még hatalmas dolognak számít a csúcsára jutni. Éppen ezért rengetegen vágtak neki, hogy meghódítsák, azonban a pakisztáni magaslat nem adta meg túl könnyen magát: 1953-ig összesen 31 vállalkozó kedvű alpinista lelte halálát a sziklákon. Aztán jött *Hermann Buhl,* és véghez vitte azt, ami korábban senkinek sem sikerült.

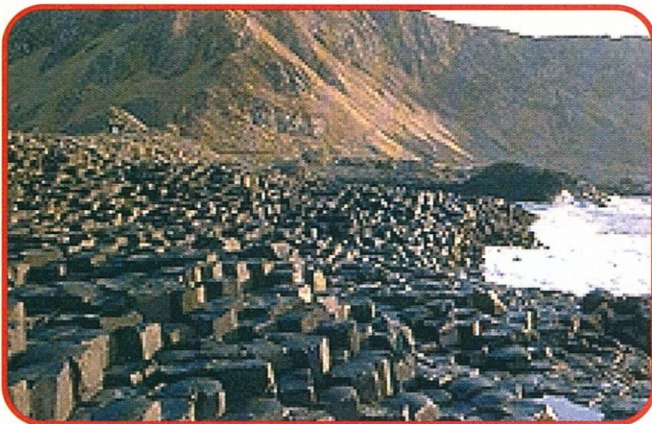
Az expedíciót *dr. Karl Herligkoffer* szervezte, aki az akciót a korábban próbálkozó, tragikus véget ért *Willy Merkl* emlékének ajánlotta. Herligkoffer szervezési módszere nem győzte meg túlságosan a nagy alpinistaegyesületeket, sőt híresebb mászók is nemet mondtak a felkérésére. Végül aztán két, a Himalájában már járatos veterán, *Kampter* és *Frauenbergar,* valamint az Alpokat jól ismerő Buhl és *Rainer* elvállalta a felkérést, így az utolsó pillanatban összeállt a csapat.

Az első táborok felállítására – a szükséges ellátmányokkal együtt – hamar sor került, azonban az erős havazás és a kiszámíthatatlan időjárás a továbbhaladást jó ideig gátolta. Július elsején aztán hirtelen kedvezőre fordult a helyzet, és másnap sikerült az ötös táborhelyet felverni az Ezüstnyereg közelében, 6900 méteres magasságban. Harmadikán Buhl továbbindult, és elérte a nyerget, Kampter utánament, de mivel eléggé lemaradt, inkább visszatért a táborhelyre. Buhl nemsokára 7800 méteres magasságba ért, ahonnan már csak 300 méter volt hátra, azonban ez a szakasz tűnt a legnehezebbnek. Hosszabb vívódás és egy adag stimuláns bevétele után Hermann úgy döntött, továbbhalad. Noha az út nagyon hosszú ideig tartott, a választás mégis kifizetődőnek bizonyult, mivel estére felért a csúcsra. Míg az ötös táborban a többiek aludni sem tudtak az izgalomtól, hogy vajon látják-e még Buhlt élve, addig ő elszürcsölgette utolsó csepp teáját, kitűzte a pakisztáni és a tiroli zászlót, készített néhány fotót, majd elindult lefelé a sötétedésben.

8000 méter környékén kényszerpihenőt kellett tartania, de a hálózsákját és a maradék ruháit a csúcson hagyta, így közel 7 órát töltött el egy sziklán állva a Nanga Parbat „halálzónájában". A hideget szerencsésen átvészelte, de a lába kezdett megfagyni. Egy újabb adag stimuláns segítségével erőre kapott, azonban már enni, inni sem tudott, és hallucinációk gyötörték. Fél hatkor ugyan leért az Ezüstnyeregig, ám ekkor már utolsó energiatartalékait is felhasználta. Ugyanekkor az ötös táborból elinduló Frauenberger és a kameraman *Ertl* hirtelen egy pici fekete pontra lett figyelmes, amint a nyergen támolyog lefelé. A szerencse 31 ember halála után végre a jó oldalra szegődött, Hermann Buhl élve tért vissza útjáról, hogy aztán a Nanga Parbat első meghódítójaként ünnepelhesse a világ.

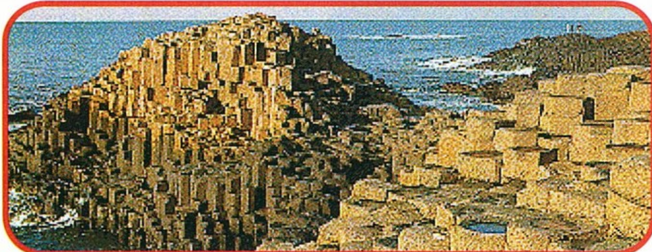
Óriások lépcsője

www.interknowledge.com/northern-ireland/ukiant01.htm

A Giant's Causeway egyike a Föld legkülönösebb képződményeinek. A látvány megdöbbentő: a megszámlálhatatlannak tűnő sötét kőhasáb a haragoszöld tenger és a szürkés ég alkotta háttérrel... A tudósok szerint kb. 50 millió éve alakult ki, ám a világ csupán a XVIII. század végén szerzett róla tudomást. Ettől kezdve festők, költők, zeneszerzők ihletője lett ez a komor, méltóságteljes vidék. A romantika idején egyenesen „a természet templomának és oltárának" kiáltották ki. Mintha az írek meséihez, a tündék, törpök és óriások kalandjaihoz készült volna díszletként a táj. Valóban nem nehéz elképzelni, hogy óriások alkották az észak-írországi Antrim grófság területén látható különös képződményt. A hajdani szigetlakók két hatalmas termetű harcos, az óriás *Finn MacCool* és *Finn Gall* mondájához fűzi a számtalan kőoszlopból álló „lépcső" születését. Egy vállalkozó szellemű utazó 1930-ban megszámolta a 12 métert is elérő oszlopokat: szerinte 40 000 sorakozik 275 méter hosszan a parton és további 150 méteren a tengerben.

A végeláthatatlan sorokban álló oszlopok mindegyike szabályos sokszög alakú, átmérője pedig 40-50 cm. Legtöbbjük hatszög, de sok a négy-, öt- és tízszög alapú hasáb. Emiatt egyesekben még az is felmerült, hogy emberek vagy még inkább földön kívüliek alkották az „óriások lépcsőjét". Ma úgy gondolják, hogy vulkáni eredetű. A láva lassanként hűlt ki, és ahogy a felső rétegek szilárdulni kezdtek, összehúzódtak, szabályos formákba rendeződtek (ilyen, szabályos sokszög alakú repedések alakulnak ki a kiszáradó mocsaras talajon is). A felszíni rések aztán évmilliók alatt lejjebb és lejjebb húzódtak, s mértanian szabályos oszlopokká hasogatták a kőzeteket.

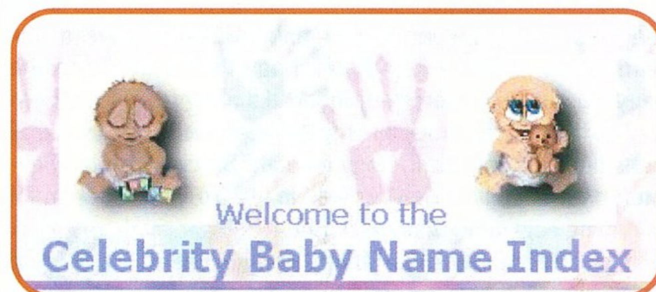
EMBERI

Jakab és Stella a legmenőbb

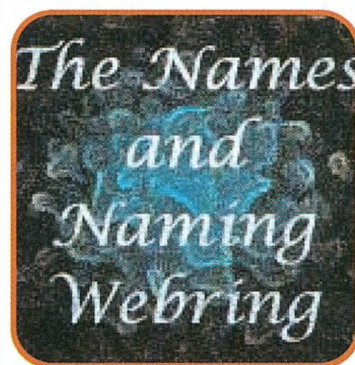
(Celebrity Baby Name Index)

www.celebnames.8m.com

A hírességek egyik rigolyája, hogy a keresztelés terén rettentően vonzódnak a különleges nevekhez. Persze ennek nyilvánvaló oka van, hiszen ily módon gyermeküknek már csak érdekes neve miatt is sok figyelmet szentel majd a publikum. Ezt hiszik ők, a sztárok. Ezért kapta például *Frank Zappa* gyermeke a Dweezil, illetve *Kim Basinger* és *Alec Baldwin* csemetéje az Ireland nevet. A „statisztikák szerint" azonban kicsit más a kép. A népszerűségi listát egészen hagyományos nevek vezetik, méghozzá olyanok, amelyek a „köznép" körében sem élveznek ekkora népszerűséget.

Az első helyen így a Jack áll, bajnoki helyét pedig annak köszönheti, hogy állítólag rengeteg személyiséghez passzol. *Ozzy Osbourne* és *Val Kilmer* fia ugyancsak ezt a nevet kapta, sőt a *Susan Sarandon–Tim Robbins*, valamint a *Meg Ryan–Dennis Quaid* páros szeme fénye is a Jack Henry névre hallgat. A dologban lehet valami, hiszen *Jack Nicholson* és *Jack Lemmon* is igen eltérő személyiség, mégis mindkettő Jakab. A hölgyeknél a Stella a nyerő, *Melanie Griffith* és *Antonio Banderas*, valamint *Dan Aykroyd* és Harvey Keitel, de még Paul McCartney lánya is erre a névre hallgat.

Egy érdekes jelenség a sztárvilágban az uniszex nevek adományozása, ami bár óriási ötlet a szülők szemében, addig igen kínos lehet viselője számára. Míg *Jonahatna Demme* rendező és *Posh Spice* a fiát, addig *Donna Summer* a lányát keresztelte Brooklynnak. Hasonlóképpen, míg *Blair Underwood* a lányát hívja Parisnak, addig *Michael Jackson* a fiának adta ugyanezt, igaz, csak második névként.

A site a rengeteg színész és egyéb híresség gyermeke nevének felsorolása mellett számos érdekességet tartalmaz, így pl. a márkák utáni elnevezésekről (lásd Chevrolet) szóló történetet. Filmrajongók és Hollywood-megszállottak számára kötelező oldal!

Ingyenszolárium
(Gratis-Solarium.de)

62.225.134.145

Volt egyszer egy német úriember, akinek volt egy szoláriuma. Az üzlet ugyan ment, de a forgalom nem szökött az égig, vagyis a látogatók nem tapostták össze egymást az üzlet ajtaja előtt tülekedve, pedig a gépek mind jók és modernek voltak. Hősünk egy napon így szólt: „nem lesz itt sok vendég addig, amíg akár egy pfennigbe is kerül a belépés!" Amint ezt kimondta, fantasztikus ötlete támadt. Mi lenne, ha ingyenessé tenné a szoláriumhasználatot? Van már freemail, van már freeweb, miért is ne lehetne egy újabb, hasonló szolgáltatást indítani?

Persze valamiből azért meg kellene élni – morfondírozott emberünk. Nézzük csak, miből él például egy freeweb-rendszer? Hát azokból a látogatókból, akik a felhasználók által készített ingyenes lapokat nézegetik.

Ez az! Szolárium az interneten – vagyis hát a valóságban, de az interneten közvetítve! A használat ingyenes, de aki itt akar napfürdőzni, annak vállalnia kell, hogy azt a néhány percet, amíg pucéran fekszik a szeparéban, közvetítik a világhálóra. Jelentkező mindig akad, hiszen naturistákból, kicsit vagy egyáltalán nem szégyellős spórolni vágyókból minden városban lehet jó párat találni.

Így aztán elindult a grátiszszolárium, amely igencsak nagy számban vonzza a kukkolókat és kíváncsiskodókat. A site persze tele van bannerekkel – valamiből élni is kell –, és nem is olyan egyszerű eligazodni rajta, de azért hatalmas siker. Már Bécsben és Hamburgban is működik egy-egy példány belőle. Általában az oldal lassúsága miatt sokat kell várakozni, mire elkapunk egy öltözést vagy vetkőzést – viszont a türelmetlenebbek betekinthetnek a gépeken belülre, még ha a perspektíva kissé furcsa lesz is.

Répasüti és tökmagleves

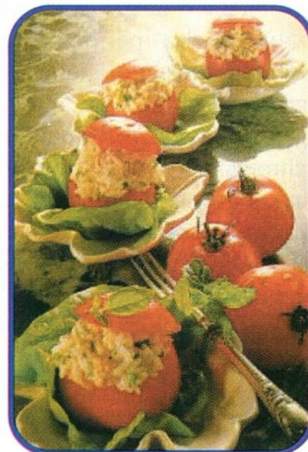
falcon.pmmf.hu/lapok_98/temak/kaja/kaja.htm

A fenti ételek nem egy reformszakácskönyv lapjain jelentek meg, hanem a második világháború utáni ínséges idők háziasszonyainak találékonyságát dicsérik. Amikor az alapvető élelmiszerek beszerzése is gondot okozott, nagyszerű ételeket kreáltak hús, cukor, kávé és egyéb élvezeti cikkek nélkül is. Feltalálták többek között a cukor nélküli befőzést, a tökmagból készült hamis húslevest, a burgonyás szójakrokettet, a kukoricalisztből készült húspótlót és a répapogácsát.

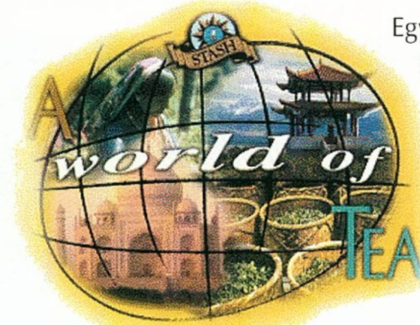

Ha az alternatív táplálkozás kifejezést halljuk, talán a vegetáriánus étrend az, ami elsőként eszünkbe jut. A köztudatban erről annyi él, hogy hívei nem esznek húst. Pedig az igazi vegetáriánus felfogás nem csupán az étkezési szokásokra terjed ki, hanem az életstílusra is: a káros szenvedélyek – alkohol, drog, dohányzás, kávé – kerülését, a testmozgást, sportolást is fontosnak tartja. Emellett az életmód hívei több, egymástól eltérő irányzatot követhetnek: lehetnek pl. „félvegetáriánusok", „ovo-lakto-vegetáriánusok", „lakto-vegetáriánusok" vagy „vegánok", és vannak, akik kizárólag nyers növényi élelmet esznek. Az első csoport a növényi étrend mellett elfogadhatónak tartja tejtermékek, tojás, baromfihús és hal fogyasztását. A második irányzat követői tejterméket és tojást, a lakto-vegetáriánusok csak tejtermékeket esznek, isznak. A vegánok a legszigorúbbak: ők nemhogy tejet, de még mézet sem hajlandóak fogyasztani, mivel az is állati eredetű étel. A fenti webcímen nemcsak vegetáriánus recepteket olvashatunk, de a fűszerek áldásos hatását is tanulmányozhatjuk. Pl. a bazsalikom gyomorerősítő, serkenti az emésztést, a borsfű féreghajtó, a fokhagyma pedig elősegíti a zsír lebontását.

Teatörténelem

www.stashtea.com/facts.htm

Egy viccben a kis angol lord látszólag nem tud beszélni, hiába vizsgálják, kezelik a legnevesebb professzorok. Végül tízévesen egy ötórai tea alkalmával váratlanul kifakad: „Az ördögbe, ez a tea langyos…” Attól függetlenül, hogy ez mennyire jó vagy rossz vicc, kiderül belőle, hogy a tea elválaszthatatlanul hozzátartozik az angolokhoz. És ha valaki hirtelen nekünk szegezné a kérdést, hogy vajon hol találták fel a teázás szokását, elsőként valószínűleg az ötórai tea ugrana be, és még képesek lennénk azt felelni, hogy Angliában. Pedig második pislantásra már rá is eszmélünk, hogy ez ostobaság, mivel a britek is Keletről hozták az öt órára valójukat. Nyilván, mint oly sok mindent, ezt is valahol a Távol-Keleten ötlötték ki egykor. A tea felfedezője – a legenda szerint legalábbis – i. e. 2737-ben egy kínai uralkodó volt, aki véletlenül tealeveleket ejtett egy pohár forró vízbe. I. e. 800-ban egy bölcs szerzetes írta meg a teáról szóló első könyvet, amely valóságos vallási, filozófiai jelentőségű szertartásnak írja le a tea elkészítését és fogyasztását. Amikor egy európai vagy amerikai ember papírdobozból műanyag pohárba önti jeges teáját, ez a hajdani emelkedettség már sehol sincs, de Japánban a zöld tea szertartásos elfogyasztásakor még érzékelhető.

exotica

Európában a nagy hajós népek közül valójában az angolok voltak az utolsók a sorban, akik megismerkedtek és megbarátkoztak a teával, de aztán annál inkább szívükbe zárták ezt az italt. Míg az őket megelőző hollandok, portugálok az első divathullám után korántsem kötődtek anynyira a teázáshoz, a franciák pedig rövid idő után ráuntak, és inkább a kakaó, a kávé és a bor élvezetének hódoltak, a briteknél a mai napig az étkezés fontos kísérője a tea. A fenti anyagból nemcsak a tea történetét ismerhetjük meg, de azt is, hogy melyik nép milyen teát iszik, és hogyan, mivel ízesíti, melyik teához illik a tej, melyikhez a citrom, melyiket kell reggelihez inni, mi a korai és a késői tea, s mit szolgáljunk fel az ötórai teához.

GÉPÜNK TÁPLÁLÉKA

A Qmail

(Qmail Mirror Selection)

www.qmail.org

Az internetes kommunikáció vitathatatlanul legfontosabb eszköze jelenleg is az e-mail: mérések szerint a világ mailforgalma több mint három nagyságrenddel haladja meg a postai forgalmat. Az elektronikus levelezés valósággal hozzánk nőtt: ma már mindenki természetesnek veszi, hogy feladott üzenetei odaérnek a címzetthez, és annak válasza is rövidesen megérkezik. Be kell vallanunk, jobban bízunk ma már egy freemailben, mint az „igazi” postában.

Valójában az e-mailek továbbítása nem is annyira egyszerű folyamat. Az internet szövevényében egész halom szabvány és protokoll együttese írja le ezt a folyamatot. Gépek és hálózatok, szoftverek sokasága működik együtt, és mindebből a felhasználó csak ennyit lát: „you have new mail”.

Miközben mi azon vitatkozunk, hogy biztonságos-e az Outlook, vagy sem, hogy érdemes-e webes mailt használni, a háttérben egy sokkal fontosabb program húzódik meg, amelynek neve: Sendmail. Ez a Berkley Egyetemen kifejlesztett, alapvetően unixos (és ma már persze linuxos) szoftver leveleink fő kezelője. Nem sok olyan e-mail van, amelyik ne ment volna át valahol útja során egy Sendmailen, és nem sok olyan website van, amelyik ne használná a felhasználóknak küldött automatikus levelei kézbesítésében ezt a programot, amely hasonlóan egyeduralkodó a mailvilágban, mint a Windows az operációs rendszerek között.

A Sendmail mellett azonban létezik egy másik mailagent is: a Qmail. Ezt a rendszert készítői a Sendmail leváltására hozták létre, és állításuk szerint sokkal jobb, mint elődje. Az előnyök között szerepel a biztonság, így a program alkotója két éve ötszáz, majd később ezer dollárt ajánlott fel annak, aki biztonsági lyukat talál a Qmailben, ám ezért azóta sem jelentkezett senki. Emellett a Qmail sérülésbiztos is: beállításai lehetővé teszik, hogy a leveleket ne egyetlen fájlban tárolja, hanem minden egyes mailt külön-külön. Fejlett kézbesítési mechanizmusa révén gyakorlatilag nincs olyan mail, amelyet elveszítene, még súlyos rendszerhiba esetén sem. Emellett vizuális beállítási felületet is írtak hozzá, amely megkönnyíti a rendszergazdák dolgát.

Természetesen a Qmailnek hátrányai is vannak. Ezek közül a legfontosabb talán az, hogy kevesebb a támogatottsága, és alaphelyzetben nem kerül telepítésre, így szinte mindig a Sendmailt kell lecserélni hozzá. Ez otthon, a saját gépünkön még megjárja, de ha fontos levelezőszervert kezelünk, akkor kellő tapasztalat nélkül jobb, ha nem vonjuk magunkra a felhasználók haragját egy meggondolatlan upgrade-del. A Qmail-dokumentáció igen terjedelmes, maga az installáció is több mint egy tucat pontból áll – majd miután telepítettük, észrevesszük, hogy még vagy ezer dolgot ki kell cserélnünk ahhoz, hogy minden hibátlanul működjön. Ennek ellenére kétségtelen, hogy egy nagyon jó kis szoftverrel van dolgunk: aki szeret bütykölni, annak ajánljuk a kipróbálását.

LÉLEK

Vudu és juju

www.africana.com/tt_115.htm
magyarszo.com/0hirek/mszo0385.html

Nagyon hálás ötlet egy-egy thrillerbe vuduelemeket csempészni, a misztikus, fojtó légkör máris adott. A főhős az elején ostobaságnak tartja az egészet, aztán a végére kiderül, hogy a valóság rémesebb, mintsem gondolta volna (lásd Angyalszív). Fekete kakas, vérfröcsögés, ellopott és megevett szívek, testrészek, döglött kígyók, baglyok, átszúrt bábok, átkok és varázsigék. Bár mindez hozzátartozik a vuduhoz, a www.africana.com/tt_115.htm oldalról megtudhatjuk, hogy nem feltétlenül a hollywoodi filmekből kell megítélnünk ezt a hitvilágot. Haitin 1987 óta ez a hivatalos vallás, és nem csupán hókuszpókuszból és varázsigékből áll. A sajátos hitvilág kialakulásában a Haitire szolgának hurcolt afrikaiak jelentős szerepet játszottak. A több százféle törzshöz tartozó rabszolgák nem értették meg egymás szavát, ám az Afrikából magukkal hozott hiedelmek, szertartások mégis összefűzték őket. A sokféle szellem és varázslat a katolikus rabszolgatartók hitével keveredve egy sajátos, afrikai mágiát keresztény szentekkel, szertartásokkal és ünnepekkel ötvöző vallást hozott létre. Ebbe a körbe éppen úgy belefér Jézus, mint a különféle átkok és varázslások. Nem csak Haitin, de az afrikai országok nagy részében is teljesen komolyan veszik a fekete mágiát. A magyarszo.com/0hirek/mszo0385.html címen egy juju varázslatról szóló, teljesen komoly tudósításról olvashatunk. Egy zimbabwei újság arról írt, hogyan maradt nemi szerv nélkül a varázsláshoz értő örömlány fizetni nem akaró kliense. A nyomozásba a rendőrség is bekapcsolódott, hivatalosan felvették a kárvallott panaszát, miszerint vizelni akart, amikor észlelte, hogy teljesen eltűnt férfiúi dísze. A beidézett örömlány az elmaradt fizetség átadása ellenében rekonstrukciós varázslatot ígért. A folytatást nem mondjuk el…

Horoszkóp

www.patikanet.hu/egyebek/horosz.htm
www.horoszkop.com/horo_josno.htm
centralnet.hu/ezoterika/luipadre.htm

Van, aki hisz a horoszkópban, van, aki nem. De aki tiszta sületlenségnek tartja, az is bele-belepislog időnként az újságok ilyen témájú rovatába, pedig ezek valószínűleg a kevéssé komolyan vehető kategóriába tartoznak. Mégis izgalmas érzés elolvasni a „jövendölést", akkor is, ha teljesen hihetetlen, hogy több millió azonos jegyű emberre ugyanaz lesz érvényes. Nem valószínű, hogy a hetvenéves, kos jegyű apáca és az azonos jegyű, tízéves Pistike esetében is bejön, hogy „munkahelyén összetűzésbe kerül főnökével, szerelmi élete pedig viharos lesz"... Sokkal hitelesebbnek tűnik, amikor egyénre szabottan, a pontos születési idő – év, hónap, nap, óra, perc – megadása alapján állítják fel a horoszkópot. Ha komolyan hisz benne valaki, vagy csupán a játék kedvéért próbálná ki, akkor is rendelkezésére áll *Lui Padre* (centralnet.hu/ezoterika/luipadre.htm) vagy a www.horoszkop.com/horo_josno.htm oldal jósnője. A hölgy így igyekszik megnyerni a hozzá beóvakodókat: „Az asztrológia, a kártyavetés, a jóslás és egyéb – a mai modern társadalmak által még nem tudománynak minősített – filozófiák és tapasztalatok alkotják mindennapjaimat, életemet. Hitem a klasszikus tudományok szem előtt tartásával gyakorlom. A másságot nem a tagadással közelítem. A horoszkóp, a horoszkópkészítés a legkedvesebb társam. Mindamellett, hogy önmagamat is megfigyelem és felderítem a csillagok segítségével, számtalan érdeklődőt kalauzoltam e mind a mai napig misztikusnak tartott birodalomba."

Ha pedig minden komolyság nélkül el akarunk szórakozni az „Összeillenek-e kedvesükkel?" című horoszkópos „lelettel", akkor a www.patikanet.hu/egyebek/horosz.htm címen adnak eligazítást.

ŐRÜLET

Milyen hangos volt az ősrobbanás?

(New Scientist Planet Science)

www.last-word.com

the last word

- Plants and animals
- Bubbles, liquids and ice

- Around the house
- Strange nature
- Mysteries and illusions
- Gadgets and inventions

- Your body
- Inside machines
- The physical world

- Unanswered questions

- **Search The Last Word**

Why is the sky blue? Why don't penguins' feet freeze? This collection of everyday science questions and answers is drawn from the pages of New Scientist, the world's leading weekly science and technology magazine, bringing you worldwide science and technology news, Internet features, science site reviews and much more. Plus hundreds of science and technology jobs every week.

Oxford University Press in association with New Scientist have published a compilation of more than 100 Questions and Answers from Lastword. Price: £ 7.99.

This archive contains over 600 questions on scientific phenomena, with answers provided by our readers. For ease in searching for specific topics, the archive is divided into nine broad sections (see left column), each with an index of questions. To answer the unanswered questions, comment on the other answers, or to ask your own questions, click on the red postbox icon or email lastword@newscientist.com. Please be sure to

Miért kék az ég? Miért nem fagy le a pingvin lába? Mennyi ideig marad meg az űrhajósok lábnyoma a Holdon? Hogyan repkednek a legyek a mozgó liftben? Miért nehezebb teli medencében úszni?

Ilyen és ezekhez hasonló kérdések tömkelegét teheti fel az ember magának, ha éppen nincs jobb dolga. Azonban hogy választ is kapjon rájuk, ehhez legtöbbször kisebbfajta kutatást kell végeznie, hiszen bármilyen egyszerűnek is tűnnek eme kérdések, a felelet nem is mindig olyan kézenfekvő. Persze új ismeretekre vadászni sohasem kötelező, de ha már valakit a saját gyereke is ilyen kérdésekkel bombáz, akkor a jó szülő – aki mellesleg nem szeretne kellemetlen helyzetbe kerülni saját csemetéje előtt – valószínűleg a végére jár a problémának.

Eme „problémák" egy része biztos mindenkiben felmerült gyerekkorában, és nem biztos, hogy kapott rá megfelelő választ, vagy pedig meg sem merte kérdezni őket, nehogy butának higgyék. Nos, kedves kérdezni nem merő és ismeretekre vágyó nettel rendelkezők, íme a megoldás: a szóban forgó homepage készítői a hetente megjelenő New Scientist magazin egy kivonatával szolgálnak a publikumnak, ahol ki-ki kedvére mazsolázhat a kedvenc témaköreiben felmerült kérdésekből és válaszokból. Természetesen a minket érdeklő rész nem feltétlenül szerepel az oldalon, hiszen egy újság anyagáról van szó, de ekkor sem kell kétségbe esni: elég egy mailt küldeni a szerkesztőknek, és máris kezdhetjük számolni a hátralévő napokat életünk nagy kérdésének megválaszolásáig.

SZÓ-KÉP

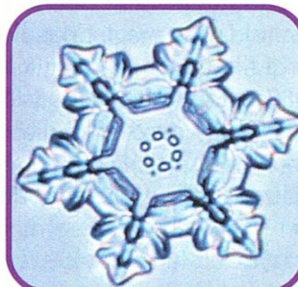
Hópihék

(Snow Chrystals)

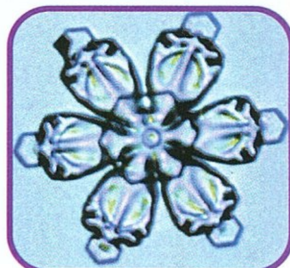
www.its.caltech.edu/~atomic/snowcrystals

Alig lett vége a nyárnak, és máris szoktathatjuk magunkat ahhoz a gondolathoz, hogy hamarosan esni fog a hó. A síelőket leszámítva ennek legfeljebb csak a gyerekek örülnek, a városi embernek többnyire csak a csúnya, utálatos, koszos latyak és a havas, csúszós, lassú utak jutnak. Ilyen körülmények között aztán végképp nem jut időnk arra, hogy a hópelyhek szépségével, sokféleségével foglalkozzunk, hogy közelről szemügyre vegyük kristályaikat. Megváltozhat viszont a véleményünk, ha megnézzük a Snow Chrystals oldalon található fotókat. Itt könnyen kedvet kaphatunk hozzá, hogy egy-egy nagyobb hópihét közelről is megcsodáljunk, mielőtt az elolvad. A látvány káprázatos, mintha csak egy kaleidoszkópba néznénk bele. Ennél már csak az a szebb, ha mi magunk próbáljuk lefotózni őket. Ha idén nem esik ehhez megfelelő mennyiségű hó, akkor marad ez az oldal, ahol a sok csodás műhókristály képének megtekintése mellett a hókristálytervezés művészetébe is belemélyedhetünk. A kevésbé művészi beállítottságúak megközelíthetik tudományosan is a témát, itt ugyanis részletesen bemutatják számukra a valódi hópelyhek fizikai, mértani felépítését, viselkedését, bár a képletekre lecsupaszított, koordinátarendszerekbe zárt hópelyhek messze nem nyújtanak olyan szép látványt, mint lefényképezett társaik.

De hogyan lehet lefotózni egy hópihét? Hiszen nem elég, hogy kicsi, még roppant olvadékony is. Bizony, kell hozzá egy mikroszkóp, valamint az sem mindegy, hogy milyen a kamera, a lencse és a film. Bár a hópehely-fotográfia sokat fejlődött az utóbbi időkben, meglepő módon a legismertebb képeket mégis egy, a századforduló táján élt vermonti farmer, *Wilson A. Bentley* készítette. Az ilyen jellegű pepecselős, ráadásul az eszközök miatt igen költséges fototechnikát sajnos nem mindenki engedheti meg magának. Ne keseredjünk azonban el, ha fotózni nem is, de hópihelenyomatot készíteni egyszerűbb eszközök segítségével is lehetséges. Hogy hogyan, azt elolvashatjuk ezen az oldalon.

DSL, ADSL, XDSL és társaik

(xDSL.com)

www.xdsl.com

xDSL.COM
Analysis of DSL Technologies

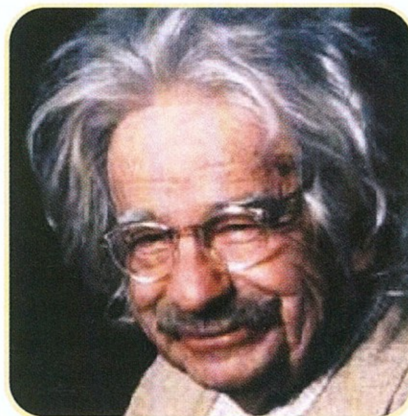
Aki követi a magyar net technológiai vonatkozású híreit, az már bizonyára tudja, hogy a Matáv szeptembertől bevezette az ADSL-szolgáltatást. Olcsóbb, nagyobb sávszélességű netezés, fix kapcsolat – ezek a varázsszavak. Az xDSL elnevezés maga egy gyűjtőfogalom, olyan ugyanis, hogy xDSL-vonal nincs, viszont az x helyén állhat például H, A vagy V betű, jellemezve az éppen használt DSL rendszert. Ezek közül a legismertebb az ADSL, ahol az A betű jelentése „asymetric", vagyis aszimmetrikus. Ebben a módban a telepített kapcsolat nagyobb sebességű az egyik irányba, mint a másikba. Az elv onnan adódik, hogy például az otthoni netezésnél sokkal több adatot töltünk le, mint amenynyit fel, így hát a sávszélességet is ennek megfelelően alakítják ki, vagyis a felénk irányuló adatforgalom közel tízszer gyorsabb lesz, mint a tőlünk kimenő.

Az ADSL további érdekessége, hogy az ADSL-modem a jelet ráülteti a telefonjelre, vagyis internetezés közben ugyanazon a vonalon akár telefonálhatunk is, ha szolgáltatónk erre lehetőséget nyújt. Az elérhető maximális sebesség 8+1 megabit másodpercenként, de ez függ a vonal hosszától és minőségétől is. (Ekkora sávszélességet egyébként igen ritkán használnak. Nálunk információink szerint a legnagyobb 1,5 megabit lesz.) Bár Magyarországon és Európában először az ISDN jelent meg és terjedt el, meglepő módon az ADSL az, amelyhez a telefonközpontokat kevésbé kell módosítani. Ezért is van, hogy Amerikában az utóbbi egy-két évben a DSL technológia mindent elárasztott, így nem csak az irodákban, hanem az otthonokban is egyre inkább megjelenik. (A tipikus amerikai ár kb. 10-15 ezer forintnyi havidíj a legkisebb, 112 kilobites sávszélesség esetén. Forgalmi és telekommunikációs költség nincs.)

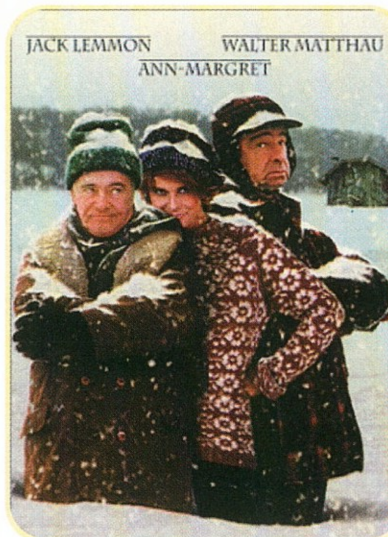
Annak idején, a GSM rendszer megjelenésekor senki sem gondolta, hogy az évezred végére milliós nagyságrendben beszélhetünk majd mobiltelefonálókról. Jelenleg a DSL-lel kapcsolatban szkeptikusak sokan. A leggyakoribb aggodalom az, hogy hiába a technológia, nem lesz elég szakember, illetve technikai kapacitás arra, hogy elfogadható időn belül bekötésre kerüljenek az ADSL-vonalak. A másik, mintegy ezzel szemben jelentkező veszély az, hogy ha mégis gyorsan nagy mennyiségű bekapcsolás történik, akkor meg nem lesznek elegendőek a magyar gerincvonalak a megnőtt sávszélességigények kielégítésére. Természetesen mi sem tudjuk, hogy mit hoz majd a jövő, mindenesetre reméljük, hogy a szakemberek megoldják a problémákat, és kiszélesítik az ADSL szolgáltatási területét, az olcsó, nagy sebességű internetkapcsolat ugyanis még tovább gyorsíthatná a hazai web fejlődését.

Walter Matthau

www.digitalhit.com/row/w/waltermatthau.shtml

Júliusban hunyt el a sokak által kedvelt színész, *Walter Matthau,* akit leginkább a zsörtölődő, izgatott, de vicces figurák megformálása tett ismertté a filmvásznon. A komika Walter Matuschanskavaskyként látta meg a napvilágot 1920-ban New Yorkban, az East Side-on, egy olyan helyen, amely állítása szerint sokat tanít az embernek az életről, ami egy színész esetében egészen kiváló előképzés. 11 évesen kezdett el színházban dolgozni, és néha kisebb szerepekhez is jutott. A második világháborúban rádiós volt bombázógépeken, a szolgálati ideje lejártával pedig sietett haza színészetet tanulni. Nemsokára feltűnt a Broadwayen és a tévében is. Filmes debütálása *Burt Lancester* mellett a Kentuckianban történt. Korai munkái igen távol álltak a későbbi komikus szerepektől, hiszen legtöbbször rosszfiút játszott, mint pl. *Elvis Presley* King Creole-jában is.

A Furcsa párnak először a színpadi verziójában szerepelt, amely nagy siker lévén hamar vászonra került. *Jack Lemmon* partnereként ekkor indult meg a vígjátékokkal hódító útjára. Közösen mintegy 14 műben szerepeltek, legelőször a Fortune-cookie-ban, majd utána a Furcsa párban. Ezeket követték az olyan halhatatlanok, mint a Haver, haver, A szomszéd nője zöldebb vagy a Tengerre tata!, legvégül pedig a Furcsa pár 2. Karrierje során több mint 70 filmben szerepelt, utolsó a Hangup volt, amelyben *Meg Ryan, Diane Keaton* és *Lisa Kudrow* apját alakítja. Életútját számos kortárs elismerés gazdagította: a Fortune Cookie-ban nyújtott alakításáért Oscar-díj, ezenkívül a számos jelölés, a legjobb színésznek járó Golden Globe is mind a szakmabeliek tisztelegése Matthau előtt.

Mi az az ACC?

(Active Cruise Control)

www.bmw.com/bmwe/pulse/technology/aid

Nem kétséges, hogy a BMW mindig is élen járt az innovatív felépítésű, férfias, sportos autók tervezésében. A vezetés élvezete mellett azonban mindig figyelt a kényelemre is, így sohasem feledkezett meg a luxuskivitelű modellek gyártásáról. Ennek megfelelően a sebesség szerelmesei a 240 lóerős M3-ast (készül az új modell!), a full extrás „hajók" kedvelői az 5-ös vagy 7-es sorozat darabjait dicsérték.

Nem egy szerelő csodálkozott tágra nyílt szemekkel, amikor a gyárból frissen kijött autó járó motorjára pénzérmét helyezve az mozdulatlan maradt – az élére állítva. De nemcsak a motorok és azok teljesítménye az, ami lázba hozhatja az autókedvelőt. Mostanában a mindenki által ismert ABS mellett a BMW az ACC rövidítést tölti meg je-

lentéssel. Az ACC, vagyis az Active Cruise Control nem más, mint az intelligens vezetést segítő elektronikus rendszer. A magyarázgatás helyett nézzünk inkább egy példát, hogyan működik!

A vezető hosszú, többórás úton halad az autópályán, a külső sávban, nagy sebességgel – mondjuk 160-nal. Bekapcsolja az ACC-t, majd nyugodtan hátradől, mivel a rendszer a gázt adagolva, sőt a kormányt is vezérelve egyenesen, fix sebességen tartja az autót. Ekkor jön a probléma: a belső sávban haladó lassú járművet megelőzi egy másik, miközben áttér a külső sávba, egyenesen a jóval gyorsabban közlekedő BMW elé. Ekkor jön az A betű az ACC-ben: az automatika ugyanis felismeri a megjelenő járművet, és gyorsan fékez, addig csökkentve a sebességet, hogy az ütközés veszélyét elhárítsa. Miután az előzést a másik autó befejezte, az ACC ismét felgyorsít 160-ra. Ez alatt az idő alatt a vezető elmerülhet Wagner hallgatásában vagy a mobiltelefonálásban.

Autók képekben

(AutoPictures)

www.autopictures.com

Mi az, ami a legjobban érdekli a férfiakat a nők és a pénz után? Természetesen az autók. Kicsit túllépve az említett első két legfontosabb dolgon (mennyibe kerül a járgány, és vajon buknak-e majd rá a csajok?), sok dolog foglalkoztathat minket egy autóval kapcsolatban. Például hogy hány lóerős – magyarul, hogy lehet-e vele tépni, vagy sem. Hogy milyen a fékje (ha már tépünk, meg is tudjunk állni – minden jó vezető tudja, mennyire fontos ez), milyen fordulaton pörög a motorja, mennyit fogyaszt száz kilométeren, automata-e a sebváltó.

Van azonban valami, ami az összes fenti dolognál sokkal fontosabb: ez pedig a kinézet. Csinálhatnak akárhány információdús autósoldalt a neten, egy dolog biztos: a legnagyobb látogatottságuk akkor is azoknak lesz, ahol az összes típust alulról, felülről, szétszedve és összerakva, legalább öt színben (nem mindegy ám, hogy milyen BMW-je nem lesz az embernek!) megcsodálhatja a látogató. Mert valljuk be: szeretünk gyönyörködni bennük. Ráadásul az ember sajnos annyira ritkán vásárolhatja meg, amit ezeken a képeken lát...

Az AutoPictures autóképek site-ja, mint ahogyan a neve is mutatja. Érdekessége, hogy egyáltalán nem tartalmazza az összes típust, de valahogy még sincs az idetévedt szörfözőnek hiányérzete. A magyarázat egyszerű: itt ugyanis kifejezetten a „menő" gépek találhatók meg. Az M-es és Z3-as BMW, a 911-es Porsche, a Corvette, a Lamborgini Diablo és Countach. De megnézhetjük a világ egyik legdrágább autóját, a Ferrari F50-et, amelyből csupán 349 darab készült, darabonként félmillió dollárért, vagy a Viszsza a jövőbe című filmből ismert Deloriant.

Az oldal további érdekessége, hogy nem maga szedi össze és tárolja a képeket, hanem egyéb autós site-okra „linkel" a látogatók, webmesterek levelei alapján.

A MI MACI-NK (40. PÓTKÖTET)

Újabb fejezettel gazdagítjuk a Magyar Címtárat, és ki tudja, talán utoljára fordul elő, hogy így, egy blokkban, ömlesztve közöljük az új magyar honlapok sokaságát, hiszen időközben talán sikerül katalogizálnunk gyűjteményünket, és akkor csoportosítva, áttekinthetőbben lehet majd keresgélni a hazai kínálatban. Hogy ezt miképp tudjuk papíron is megvalósítani, arról még folynak a szerkesztőségben a brain-stormingok, de a weben elég lesz egy klikk: a Prím Online klikk.hu szolgáltatása éppen egy ilyen Yahoo-típusú katalóguskeresésre épül – no és természetesen a MACI immár több tízezres címtárára.

A célba talált üzlet www.sierra.hu
AdEco Kft. www.extra.hu/adeco
Airway to Heaven – Az égitársaság telnet.hu/hamster/airway
Akadémia 16 Kulturális és Oktató Kft. www.akademia16.hu
Állásajánlat www.allasajanlat.hu
Almási J. Csaba fotói Eszenyi Enikőről www.szinhaz.hu/eszenyi/almasi.shtml
Alpinkábel Bt. www.alpinkabel.hu
Alsóörs, Polgármesteri Hivatal www.alsoors.hu
Anat www.extra.hu/digitirodalom
Aprodesign www.aprodesign.hu
Aqua Service www.aquaservice.hu
Aquaprofit www.aquaprofit.com/magyar
Aranykocsi Rt. www.wb.hu/aranykocsi
Arikan és Társa Bt. www.renihometextil.com
Art Digital Kft. www.adi.hu
ARTESZ Kft. www.artesz.hu
Aster-Tax Bt. Fordítóiroda www.aster-tax.ini.hu
AutoData www.autodata.hu
Az álmok útján www.otwod-the-film.ini.hu
Azimut Kft. www.tiszanet.hu/azimut
Balla Demeter fotográfus w3.datanet.hu/~balladem
Bencium – web, multimédia, grafika www.bencium.hu
Bendegúz Gyermek és Ifjúsági Akadémia www.bendeguz.hu
BestJokes www.bestjokes.hu
BMC Records Hungary www.bmcrecords.hu
Bojtocska szivattyújavítás www.bojtocska.hu
Bonsai www.nexus.hu/bonszaj01//BONSAI.htm
Boxer & Imola Music w3.swi.hu/boxermp3

Budapesti Piac hirdetési árai www.bodai.hu
Búvártúra www.buvartura.hu
Célratörő Magazin www.celratoro.hu
Cortino cortino.cjb.net
Cyan Art Bt. www.cyanart.hu
Csengőhang.com www.csengohang.com
Dark art and images www.darkart.ini.hu
Darshi www.extra.hu/Darshan
Dev3 Internet Stúdió www.dev3.com
Diósgyőri Gimnázium (Miskolc) – volt 12/c osztály www.nexus.hu/bioszreal
DNO Galéria galeria.dno.hu
Domainnév-adásvétel www.leone.hu/domain
Domi Tisztított Fokhagyma Kft. www.domifokhagyma.hu/index.html
Dr. Éles Csaba sebész www.extra.hu/elesdoktor/index.html
DreamChat www.tar.hu/dreamteam/dreamchat.htm
Dunaújváros www.dunaujvaros.com
Electric Connection ec.zalaszam.hu
Eleven Hold www.elevenhold.com
Enci littlecat.bizland.com
Építészeti irattár www.extra.hu/sb_bala/index.htm
Ereco Rt. www.ereco.hu
ERFO Kft. www.wb.hu/erfo
Erotika csak igényeseknek! maniac.ini.hu
Esztador Ingatlan www.extra.hu/esztador
Esztergomi Hetilap www.egominfo.hu
Európai Színházi Unió IX. Fesztiválja www.szinhaz.hu/etu
Excellent Warez w3.swi.hu/ewarez
Extrafon Kft. www.extrafon.hu
F & S Invest Bt. www.fernekesz.bizland.com
Fabulis Trade 98 Kft. www.fabulis.hu
Faktum Kft. web.matavnet.hu/faktoom
Fauna Fabrika Kft. www.faunafabrika.hu
Fejes Rita www.hunstar.hu/nano/hun_fejesrita.htm
Felifex Autószerviz www.wb.hu/felifex
Festbau Kft. www.wb.hu/festbau
Fiatal kultúrakutatók lapja kulturakutatok.ini.hu
Flash Design Kft. www.flashdesign.hu
Fogarasy Attila www.fogarasy.ini.hu
Fogarasy Attiláné www.fogabi.ini.hu
Foreigner Service Utazási Iroda www.foreignerservice.hu
Formentor Pénzügyi tanácsadó www.formentor.ini.hu
Formula–1 www.tar.hu/dreamteam/start.htm
Fortuna Internet Café, Pécs www.netcafepecs.hu
FREEpress www.freepress.hu
Frenkiebig (Nagy Ferenc webgrafikus) www.frenkiebig.ini.hu
Freya www.freya.hu
Friss hírek www.frisshirek.hu
Frontline marketing & design www.frontline.hu
Globopolis.com www.globopolis.com
Golda Web Design webdesign.golda.hu
G-Online www.extra.hu/gonline
GSM-kislexikon – Gyuszionline www.extra.hu/mobilok
GT-bringák www.tar.hu/gtbikes
Gumihangya puzzle-bolt www.puzzle.ini.hu
Gyarmati Általános Iskola www.fnet.hu/~gyarmat
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár www.hbmk.hu
Hajpótlás www.hajpotlas.hu
Halász Biztonságtechnika www.halaszsecurity.hu
Hálózati transzformátorok perneky-elektronika.ini.hu
Harmat Könyvkiadó www.harmat.hu/cim/c1.htm
Harmat Textiltisztító Kft. www.patyolat.hu
Használt számítástechnikai nagyker. come.to/primary
Hátizsákkal Egyiptomban hatizsak.ini.hu
Haverok és események www.tar.hu/palika/haverok.htm
Hawaii Connection Inc. www.hawaii.hu
Homepage/M D www.extra.hu/d_k_c_l
Hornos Kft. www.hornos.hu
Hungarden kertészeti áruház www.hungarden.hu
Hungarotel www.extra.hu/hipponax/ht.html

Hungary Bpath
hungary.bpath.com
Hungary-Startup
www.Hungary-Startup.com
Hunnia.net-Yahun
www.hunnia.com
Hurrá Nyaralunk Alapítvány Ifjúsági Tábora www.extra.hu/taborunk
Imi & Kriszta www.digitel2002.hu/tothimre-krisztina
Infobörze Y2K
www.infoborze.bme.hu
Ingyen e-mail cím
www.leone.hu/regemil.html
Ipari szűréstechnika
www.artesz.hu/szurok/szurok.htm
IQ-teszt www.iqteszt.hu
Írók Boltja www.budapest.hu/bp/digitvh/kerulet/VI/virok.html
Jeet Kune Do Hungary
www.magyaraukcio.com/users/magyarorszagijeetkunedo/honlap.doc
K&S Oktatási Stúdió
www.ksoktat.hu
Karakter Online Interaktív Média
karakter.tvnet.hu/index.html
Kedvenc – állattartók lapja
www.kedvenc.org
Kék ház www.extra.hu/kekhaz
Kembridge www.kembridge.hu
Kenderkönyv
www.acsaszarmeztelen.hu
Képek Winnie-től
www.extra.hu/adam_czovek
Kérdőív az internet használatáról
topcat.iit.bme.hu/~kerdoiv/kerdoiv/folap.html
Kézszárítók www.kezszarito.hu
Kispál és a Borz kispal.fly.to
Klapci Bt. www.klapci.ini.hu
Kovács és Fiai Kft.
www.kovacsesfiai.com
Kölesdi turisztikai információk
www.dunasio.hu/kolesd/kolesd.htm
Könyvcomp Bt.
www.konyvcomp.hu
Kunadacs község
web.matavnet.hu/adacsnet
L'Oreal www.loreal.hu
Lada-barátok
www.tar.hu/palika/chat.htm
Látványtár
www.extra.hu/latvanytar
Legjobb lap www.legjobblap.hu
Lovász Laura board.to/lovaszlaura
Maci29
www.extra.hu/maci29/index.htm
Macik és macis ajándékok
www.macikucko.hu
Magmatica Magazine
www.magmatica.com
Magyar ABBA
www.extra.hu/magyarabba
Magyar amatőrök
w3.swi.hu/amateurs/index.html

Magyar Áruk Katalógusa
www.marka2000.hu
Magyar RablóUltisok Társasága
www.extra.hu/marabu
Magyar Világ www.magyar-vilag.hu
Magyar Bolt magyarbolt.zona.hu
Mapei Kanizsa Kerékpáros Klub
www.mapei-kkk.com
Mátrix matrixhu.es.fm
Med-Courier – egészségügyi információk
www.med-courier.com
Medimpex Kereskedelmi Rt.
www.medimpex.hu
Merlinicus szerepjátékos
www.tar.hu/merlinicus
Minimobilinfo kareszco.ini.hu
Mitring Építőipari Kft.
www.mitring.hu
MKD (zenekarokról)
www.extra.hu/mkd
Monet klíma- és légtechnika
www.monet.hu
Móricz Attila író
www.moricz.com
Móricz Miklós miklos.moricz.com
Mozaik Kiadó
www.mozaik.info.hu
MozaWeb www.mozaweb.hu
MrChaos www.mrchaoshp.net
Munkácsy Mihály Művelődési Ház
www.extra.hu/mmmh
Muszka János és Szabolcsi Erzsébet
w3.externet.hu/~muszka

Műszertechnika www.muszer.hu
NBA Live Modembajnokság
www.nbalivemc.com
NemMeri www.tar.hu/frameset.phtml?path=/nemmeri1/index.html
Netaukció www.netaukcio.hu
Netpressz netpressz.cjb.net
Netz Script Pro
www.netzscript.org
Nógrádi PC-Suli, Győr
www.nogradi.com
Noni – gyógynövény
www.peti.myplace.com
Olasz csempék
www.olaszcsempe.hu
Olcsó CD-k leeloo.kiskapu.hu/cds
Olimpia – Sydney 2000
www.megaport.hu/Sport/sport_Olimpia.html
Online Tv Magazin
www.extra.hu/onlinetv

Orion Infotech
www.orion-infotech.com
Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem www.or-zse.hu
Oskó József www.osko.ini.hu
P&Bert – állás, munka
www.pbert.hu
Pack & Trade Kft.
www.extra.hu/pack.trade/index.html
Pa-Dö-Dö padodo.ini.hu
Palika naplója
www.tar.hu/palika/naplopo.htm
Péceli Szemere Pál Általános Iskola
www.tar.hu/szemere-iskola
Pénzkeresés az interneten
www.nexus.hu/watreman07
Pety@ suvipeti.ini.hu
PhotoLink w3.swi.hu/photolink
Pintácsi Viki www.pintacsiviki.hu
Poénhalmaz www.merqree.org
Poszterlap poszter.ini.hu
PressNet www.pressnet.hu
Princípium 95 Rt.
www.principium.hu
Profi Produkció Reklámiroda
www.profi.media.hu
Programajánló w3.swi.hu/keposz
Rátalálsz www.ratalalsz.hu
Reality www.reality.hu
REN3DER go.to/ren3der
Rob www.extra.hu/robesque
RomaPage www.romapage.hu
Roneko Ipari Szolgáltató Kft.
www.wb.hu/roneko
SeRiAlZ www.tar.hu/serialz
Sandwich-Man Reklámiroda
smri.ini.hu
Sanex-Pro Kft.
www.sanexpro.deltav.hu
Sárgalap... amire vágytál!
www.sargalap.hu
Scientológia
www.extra.hu/szci_faq
Semicirculatus akvarisztika
www.tar.hu/semicirculatus
Sexposta www.sexposta.hu
Shannon zenekar
www.extra.hu/shannon
Sixvil Collection www.sixvil.com
SNES Múzeum
www.tar.hu/snesmuzeum
Somlán Ker. és Szolg. Bt.
www.somlan.hu
Sortiment Kereskedelmi Kft.
www.sortiment.hu
Sssatu www.sssatu.org
Szakorvosi rendelések
www.szakrendeles.hu
Szavazz kedvenc rockegyüttesedre!
www.extra.hu/rockvote
Szellemi vetélkedő www.extra.hu/szellemivetelkedo/index.html
Szentendrei találatok www.tar.hu/frameset.phtml?path=/szentendrelink/index.html
Szörfdeszka www.szorfdeszka.hu

SZTE Médiatudományi Tanszék
primus.arts.u-szeged.hu/media/index.html
Sztori Zóna freeweb.bartexinfo.hu/~sztori/intro.html
Talizmán kajálda
www.extra.hu/talizman
Táltos Iskola www.taltos7.ini.hu
Tanuló Vállalat
www.tanulovallalat.hu
Tátra, család, uszoda
www.tar.hu/laci5
Távmunka – cikksorozat
www.wesselenyi.com/tavmunka/tavmunka.htm
The Brain www.brainpages.net
Tipográfia www.tipografia.hu
TIT Bugát Pál Egyesülete, Eger
www.tit.ini.hu
Toyota 4WD Club Hungary
web.matavnet.hu/mnxwlj
Trömböczky Péter
www.hunstar.hu/nano/hun_tromboczkypeter.htm
Tudom, mit tettél tavaly nyáron
www.tar.hu/movienota/filmzenek/soundtrack/tudommit/iknow.htm
Ufófotók
www.extra.hu/kufoe/belso.htm
Újpest FC www.ujpestfc.hu
ÚjReneszánsz Színház
www.szinhaz.hu/ujreneszansz
Univ Pécs www.univpecs.hu
UnoWeb www.uno.hu
USA Shop No.1 www.usashop.hu
Úszásoktatás www.extra.hu/laci5
Vadász Róbert
www.uti.hu/~vadaszr
Vas Megyei Autóközlekedési Tanintézet www.extra.hu/vasiati
Versegi Balázs József
vbj.domainvalet.com
Versek
w3.swi.hu/verseskony/versek.html
Via.hu www.via.hu
Video Club
www.tar.hu/video_club/index.html
Virtuális Bazár
bazar.netchicken.hu
Virtuális Gyermekorvosi Rendelő
gyermekorvos.ini.hu
Vivien szórakoztatócentruma
www.nexus.hu/vvn
VoodEsign www.voodesign.com
Webconsult
www.webconsult.hu
Webmánia www.webmania.hu
WebMaster adatbázis
www.jp.wb.hu
Webster w3.swi.hu/webster
Yugo autók www.yugo.ini.hu
Zák György www.hunstar.hu/nano/hun_zakgyorgy.htm
Zelow www.extra.hu/zelow
Zodera www.zodera.hu
Zöld – állat- és környezetvédelem
www.netweb.hu/zold

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

Budapest legjobb

repülőjegy árai.

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	~~50.500 Ft~~	46.000 Ft
London	~~49.900 Ft~~	46.000 Ft
Párizs	~~50.900 Ft~~	46.000 Ft
Brüsszel	~~44.900 Ft~~	40.900 Ft
Honolulu	~~127.000 Ft~~	114.250 Ft
Tel Aviv	~~58.000 Ft~~	54.500 Ft
Washington	~~76.700 Ft~~	71.000 Ft
New York	~~76.000 Ft~~	70.100 Ft
Johannesburg	~~114.000 Ft~~	103.900 Ft
Miami	~~94.000 Ft~~	85.800 Ft
Los Angeles	~~97.000 Ft~~	91.900 Ft
Dubai	~~89.000 Ft~~	80.600 Ft
Toronto	~~81.600 Ft~~	73.500 Ft
Sydney	~~192.000 Ft~~	186.500 Ft
Bangkok	~~106.700 Ft~~	99.600 Ft

A közölt repülőjegyárak nem tartalmazzák a repülőtéri illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

SZENZÁCIÓS IFJUSÁGI repülőjegyeinkről, hotelfoglalásról és buszbérleteinkről

London	33. 700 Ft
Amszterdam	33. 700 Ft
Párizs	38. 700 Ft
Barcelona	38. 700 Ft

ÉRDEKLŐDJÖN IRODÁNKBAN!

Fantasztikus utazás Las Vegasba, a Comdex 2000 Nemzetközi Számítástechnikai Szakkiállításra!

COMDEX + Nyugati parti körutazás 12 nap 161. 900 Ft - tól

Miért utazna drágán, ha olcsón is lehet?

A legjobb amerikai

"Fly and Drive" utazások:

Florida	9 nap	113.100 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	120.800 Ft-tól
Hawai	10 nap	249.000 Ft-tól
Nemzeti parkok	9 nap	112.800 Ft-tól
Kelet-nyugat	17 nap	228.300 Ft-tól
Dubai	9 nap	167.900 Ft-tól

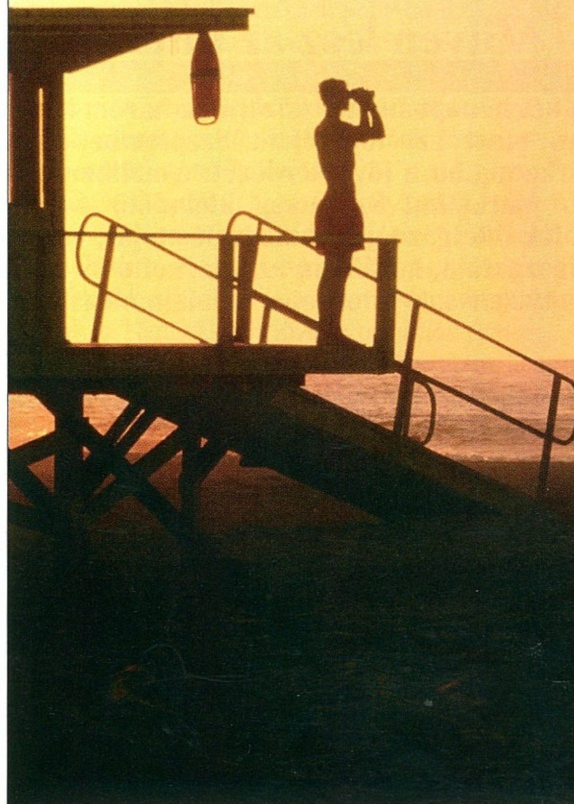
A fenti árak tartalmazzák a repülőjegy, a szállás valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

Autóbérlés Floridában 1 hét már 6.750 Ft-tól!

www.american.hu Forró drót: 266-6548

Jó tudni, hogy valaki tényleg figyel ránk.

Intel Vancouver alaplap / **Intel® Pentium® III processzor 1 GHz** SECC2 / 128 MB RD RAM / 20 GB merevlemez ATA 66 / 8xDVD /40xCD-ROM / 1.44 MB FDD / ATI Rage Fury Pro VIVO 32MB, 4xAGP 300MHz monitor csatoló / Integrált Creative hangkártya Quadral hangfalpár / Microsoft Intellimouse OEM egér / OEM WINDOWS 2000 PRO magyar / OEM Microsoft Office2000 Small Business magyar

Előtelepített Microsoft Windows 2000 Professional operációs rendszerrel és Microsoft Office 2000 Small Business alkalmazáscsomaggal erős, megbízható és munkára kész Intel elemekre épülő Albacomp Activa számítógépet kínálunk Önnek!

ALBACOMP ACTIVA számítógép

ALBACOMP
www.albacomp.hu

pentium® !!!

Info: 22/315 414, 1/320 3446

Az Albacomp Számítástechnikai Rt. üzleti célra a Microsoft Windows 2000 Professional terméket ajánlja.

Mikor jő el a Kánaán, AVAGY

Milyen lesz az internet Magyarországon holnap? (III.)

Druzsbaczky Ildikó / druzsby@webmarketing.hu

Az elmúlt két hónapban már közöltünk három-három válaszsorozatot a Webmarketing.hu jövőt firtató kérdéseire, s most ezt folytatjuk. Szeptember-október fordulóján három különböző oldalról vizsgálta a Webmarketing.hu a jövő kérdését: e-mailben kérdezték meg *Tonk Emilt* (a Studium 2000 ügyvezetője, a Magyar Marketing Szövetség alelnöke) és *Dorogi Pétert* (az E-ware Kft. tulajdonos-ügyvezetője, a Batkajáték ötletgazdája és megvalósítója), valamint élőben beszélgettek *Gerényi Gáborral* (az Index.hu tartalomigazgatója, korábban az Internetto és az ABCD egyik készítője). Az interjúk teljes terjedelmükben a WWW.WEBMARKETING.HU internetes oldalain olvashatók.

Webmarketing.hu: – Ön szerint hazánkban mikorra tehető a háztartások 80%-os internetellátottsága?

Gerényi Gábor: – A kérdésre első indulatomban azt válaszoltam volna, hogy ilyen nem lesz, és több piackutató is állítja, hogy az internet magyarországi terjedésében megtorpanás tapasztalható – ahhoz, hogy továbblépjünk, az általános iskolázottsági, műveltségi színvonalat kellene emelni, ami nem megy könnyen. Aztán pár napja hallottuk a hírt, hogy a középiskolások túlnyomó többsége (97%) internetezik, szóval az ember megosztott tud lenni, de vegyük az optimistább verziót: az újabb generációk belépésével szép lassan, fokozatosan, de lehet közelíteni ehhez az álomhatárhoz.

Tonk Emil: – Szerintem 2-3 évtizedre feltétlenül szükség van. Bár ha visszagondolunk a mobiltelefon elterjedésére, akkor a válasszal egy kicsit bizonytalan vagyok. Elképzelhető, hogy mint lehetőség a háztartások 80%-ához éveken belül eljut, de a használók aránya soha nem éri el a jelzett szintet.

W.: – Mikorra teszi, hogy hivatalos ügyeink 50%-át a neten intézhetjük?

Dorogi Péter: – Erre inkább a kormánytól kellene kérni a választ (lásd pl. digitális aláírás).

T. E.: – Szerintem akik hivatalos ügyeik intézésében nem igényelték a személyes kontaktust, azok rendkívül gyorsan adaptálják az internetes ügyintézést. Ahol felismerik a hatékonyságát, így például a bussines-to-bussinesben, a gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél, hatóságoknál, a személyek és hatóságok, szervezetek, cégek, illetve más személyek közötti kapcsolatokban, ott az 50%-os arány meglepően gyorsan megvalósul, és az ügyintézés jelentős része akár egy évtizeden belül átterelődik az internetre.

W.: – Mit nem tudunk elintézni a neten 5 év múlva?

G. G.: – Nem fogunk tudni fizikai sportokat űzni, ez szinte biztos :-). Viszont nagyon koncentrált gondolkodást igényelne, ha olyan tevékenységet, üzletet kellene mondanom, amelybe kisebb vagy nagyobb mértékben nem nyúl bele a hálózat. Teljes szakmáknak, emberek óriási tömegeinek kell újragondolniuk és átalakítaniuk az életüket, cserébe viszont létrejön egy csomó olyan új tevékenység, amelyről most még nem is tudunk. A jelenlegi gazdasági modellekben zajló folyamatok nagy része azért „szerencsére” internetkompatibilis, a szellemi munka épp az internetkorszak előtt nem sokkal értékelődött fel drámaian, a hálózat erre a folyamatra csak rásegített.

W.: – Mekkora lesz a távmunka aránya 2010-ben?

T. E.: – Nagy a valószínűsége annak, hogy a szellemi munka számos területe az internet segítségével átterelődik az elektronikus úton működő kapcsolatokra, így annak térnyerése, dinamikus fejlődése jól előrevetíthető.

W.: – Lemaradnak-e a kisvállalkozások az internetes versenyben?

D. P.: – Bizonyosan hátrányba kerülnek, ha nem lesznek számukra is megfelelő megoldások.

T. E.: – Nem. Ha valamikor, akkor most lesz igaz a mondás, hogy nem mindig a nagy eszi meg a kicsit, hanem inkább a gyors a lassút.

G. G.: – Biztosan nem, hiszen éppen a hálózat a legkedvezőbb terep ahhoz, hogy egy kisvállalat sikeres startot vehessen, és jó esélyekkel versenyezhessen a nagyokkal is... Az interneten jelen lévő kisvállalkozásoknak de facto rengeteg kompetitív előnyük van azokkal a nagyokkal szemben, amelyek többnyire még mindig az „old economy" fogalmaival próbálják modellezni a piacot. A mozgékonyság, a fürgeség és az adaptivitás most a sikerhez vezető út feltételei között az első ötben biztos benne van, az európai nagyvállalati image-ben pedig ezek a fogalmak nem is léteznek. A tengerentúlon más a helyzet, ott a legnagyobb vállalatok is néha meglepő rugalmasságot tudnak mutatni, ha a túlélésükről van szó...

W.: – Az államnak be kell-e avatkoznia az internet fejlődésébe?

G. G.: – Nálunk most az egyik legkurrensebb marhaság az, hogy az ORTT-nek felügyelnie kellene az internetet. Ez egy meglehetősen elképesztő ötlet, és nagyon úgy tűnik, mintha a jobb- és baloldal valamiféle hallgatólagos konszenzust alakított volna ki ez ügyben. Holott az ORTT-nek már a nevében benne van, hogy mivel foglalkozik: azért felügyeli a rádiókat és a televíziókat, mert a rádiófrekvenciák állami tulajdont képeznek, amelyeket koncessziós szerződés alapján vesznek bérbe a műsorkészítő társaságok, így nem mindegy, hogy a koncessziót használó hogyan és mire használja ezt az állami tulajdont. Ezt ellenőrizni kell, erre jött létre az ORTT. Az interneten viszont semmiféle koncesszió nincs, bárki indíthat szabadon egy internetlapot, ugyanúgy, mint

egy újságot, saját pénzből, saját szellemi tőkéből. „Újságtestületet" sem teszünk a napilapok fölé, egy évszázaddal ezelőtt volt ez divatban. Reméljük, hogy az internetes társadalom lesz olyan erős, hogy ezeket a képtelen törekvéseket megfelelő keménységgel visszautasítsa. A mértékadó hazai internetes sajtó egyébként politikailag elkötelezetlen, független tulajdonosi és szerkesztői háttérrel rendelkezik – ha gonosz lennék, azt mondanám, nyilván ez lehet irritáló bizonyos politikusok számára...

Azt viszont ki lehet mondani, hogy a magyarországi internetes társadalom működése már most meglehetősen önszabályozó jellegű, nem igényel semmiféle különleges felügyeletet, bár a hálózati dolgok törvényi szabályozására ráfér a pontosítás, a sajtó-, a reklám- vagy éppen a szerzői jogi törvényt nem ártana „internetes" passzusokkal bővíteni.

D. P.: – Természetesen, hiszen a jogi korlátozásokat mindenképpen a törvényhozásnak kell meghatároznia. Ezenkívül az állam feladata lenne különféle adókedvezmények bevezetése a számítógépet és internetet használni kívánók körében, továbbá támogatni azokat a kezdeményezéseket, amelyek az internet terjedését kívánják elősegíteni. Támogatniuk kell az oktatás fejlődését is, több anyagi lehetőséget biztosítva a számítógép és az internet-hozzáférés megvásárlásához (a Sulinetet ezért is tartom jó kezdeményezésnek).

T. E.: – Nem kell, és nem is szabad...

W.: – Ön szerint mi az információs társadalom?

G. G.: – Aminek az útján haladunk (köszi, Kádár elvtárs) :-). Szerintem az információs társadalmat pontosan nem lehet definiálni, és nem is szükséges. Amit gondolni lehet, az az, hogy ez egy tudás és teljesítmény alapú világ, amelynek kialakítását az a technológiai infrastruktúra segíti elő, amelyet internetnek nevezünk, és amelynek legfontosabb javai a szellemi termékek.

W.: – Milyen szerepe van az államnak az információs társadalom kialakulásának elősegítésében?

D. P.: – Ehhez még szélesebb rétegnek kellene különféle kedvezményeket biztosítania. Például kedvező feltételeket nyújtani a kezdő informatikai vállalatoknak, általános adókedvezményt számítógép-vásárláskor, támogatni az informatika elterjedését a kisvárosokban.

G. G.: – A legfontosabb szerepe az lenne, hogy a kereteket úgy biztosítsa, hogy a piaci mechanizmusok érvényesülhessenek. Mindeddig a legtisztább piaci verseny bizonyult a hálózati üzlet legnagyobb ösztönzőjének, támogatójának.

W.: – Ön szerint kik lesznek az információs társadalom vesztesei?

T. E.: – Alapvetően azok, akik sajnálatos módon most is a társadalom vesztesei, s nincs és nem is lesz lehetőségük felzárkózni.

W.: – Ön szerint 10 év múlva már ki sem kell mozdulnunk otthonról, hogy ügyeinket intézni tudjuk?

T. E.: – Az ügyeink intézéséért biztos, hogy jóval kevesebbet kell mozognunk, de remélem, az emberi kapcsolatok fenntartásáért többet, amihez az időt pont ez a fejlődés tudja biztosítani.

D. P.: – Vannak olyan országok, ahol ezt már ma is megtehetjük. Miért lenne nálunk másképp?

W.: – Hogyan vészeli át a hagyományos gazdaság az új gazdaság támadását?

T. E.: – Okos, intelligens hozzáállással rendkívül jól!

D. P.: – Átalakul. A hagyományos gazdaság szereplői megpróbálják alkalmazni az új technológiákat, és ezzel ők is részesévé válnak az új gazdaságnak.

G. G.: – Azok, akik nem támadásként, hanem játékként, kihívásként élik meg, átvészelik.

W.: – Ön szerint vannak-e olyan előnyei Magyarországnak, amelyek az internet előretörését segíthetik?

D. P.: – Nemrég hallottam egy nagyon ideillő mondást: „Láttam a jövőt!" Ennyi a mi előnyünk.

G. G.: – A hátrányokat könnyebb felsorolni... Az egyik legfőbb hátrányunk a még mindig világrekord-drágaságú internethozzáférés, aminek következtében jóval alacsonyabb arányú az internethasználat, mint azokban az országokban, ahová tartozni szeretnénk – ez rendkívül veszélyes a fejlődés szempontjából. Előny viszont az, hogy Európa leggyorsabban fejlődő gazdasága a miénk, ahol a befektetésnek politikai rizikója már egyáltalán nincs, viszont a hozam kalkulálhatóan magasabb, mint bárhol máshol a környéken.

W.: – Milyen lesz az internet 5 év múlva? Még mindig HTML alapú multimédiás oldalak lesznek, vagy valami egészen más, új technológia?

T. E.: – Valószínű, hogy nem olyan lesz, mint napjainkban. Talán jobban beépül a családi környezetbe, és segíti a harmonikus működést, elősegíti a döntéseket, figyelmeztet, és óv eseményekkel, dolgokkal szemben. Felgyorsul a világ, és vele együtt az életünk is. Nemcsak a bejövő információk tömege, elérhetősége és gyorsasága lesz meglepő, de valószínűsítem, hogy a küldött és általunk kiadott információk is gyorsabban terjednek, például a fogyasztói szokásokról, a kezdeményezett információs kapcsolatokról, így nyitottságunk védtelenné tud tenni másokkal szemben. Elképzelhető a virtuális tér megjelenése, a háromdimenziós multimédia térnyerése, valamint olyan eszközök megjelenése valószínűsíthető, amelyek segítik a gyógykezelést, a megelőzést, a kontrollt, sőt még az ápolást is. Lehet, hogy ez csak fantázia kérdése lesz, mert biztos, hogy sok minden megoldhatóvá válik.

FINÁLÉV

Kis Ervin Egon rovata / kegon@relax.hu

A Finálév interjúsorozat első alanya 1999 januárjában *Bródy András* közgazdász-matematikus volt. Azóta e rovatban nem szólalt meg gazdasági szakember, bár az internet mint üzlet többször is szóba került; legutóbb például *Bojár Gáborral,* a Graphisoft első emberével. Mostani beszélgetőpartnerünk, *Foltányi Tamás* az internetgazdaságot elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt ismeri. Régebben az Inter-Európa Bank vezérigazgató-helyetteseként ő szorgalmazta és indította be az internetes banki szolgáltatásokat, illetve kártyás fizetési megoldásokat – ez utóbbiak területén egészen a közelmúltig az IEB volt az egyetlen hazai szereplő. Aztán, otthagyva a banki szférát, nagyobb önállóságot és kreativitást lehetővé tevő feladatot vállalt: a PricewaterhouseCoopers nemzetközi pénzügyi tanácsadócég vezetési tanácsadási üzletágán belül a pénzügyi szektor regionális felelőse lett.
A vele folytatott beszélgetés nagy meglepetéssel szolgált, ugyanis az internet és a globalizáció összefüggésében egészen új és merész gondolatokat hallhattunk tőle.

INTERNETTEL A GLOBALIZÁCIÓ ELLEN

Beszélgetés Foltányi Tamással

– Jó üzlet az internet?

– Attól függ, kinek. Nyilván a szoftver- és hardvergyártóknak, a tanácsadócégeknek, az internetszolgáltatóknak – és még lehetne sorolni – bomba üzlet; de ha a kérdés arra irányult, hogy beindult-e az igazi gazdasági pezsgés a világhálón, akkor nem tudok az egész világra érvényes választ adni. Amerikában már beindult, Nyugat-Európában még csak indulgat, idehaza pedig még sehol sincs. Így utólag visszagondolva be kell ismernem, talán túl optimista voltam, mert sokkal gyorsabb előrehaladást reméltem e folyamatok terén. Ma még mindig nem tartunk ott, hogy egy cég csupán az interneten való megjelenése által számottevő profitot tudjon realizálni. A hirdetési bevételek, a B2C (business-to-customer) forgalom, az egész üzleti volumen még nem érte el a szükséges szintet. Pedig – bár lehet, hogy megint csak én látom túl rózsásan a helyzetet – a nagyvállalatoknál, hitelintézeteknél, biztosítótársaságoknál nagyrészt már rendelkezésre áll olyan infrastruktúra, amely ha az elejétől a végéig nincs is fölkészülve az e-business kihívásaira, azért különösebb gond nélkül összeköthető a külvilággal. Ez azért lényeges, mert azt jelenti, hogy a rendszerváltozás előtti időkhöz képest nagyon sokat ledolgoztunk technológiai hátrányunkból, s ma már semmiképpen sem vagyunk kirekesztve az e-business kínálta lehetőségekből. Más kérdés, hogy a cégeken belüli folyamatokat, rendszereket mikor sikerül hozzáigazítani az új világhoz, illetve – ami sokkal komolyabb és nehezebben kezelhető probléma – hogy az emberek gondolkodása mikor igazodik ehhez; mikor jutunk el oda, hogy ne faxon küldjünk el egy dokumentumot, ha van a címzett-

nek e-mailje, s ha keresünk valamit, a weben nézzünk utána a kívánt információnak. Az igazi „szép új világ" még messze van, nagyon hiányzik például a digitális aláírás törvényi szabályozása. Nem árt egy kis türelmetlenség, de be kell látni, még Amerikában is csak nemrég lépett életbe hasonló jogszabály; Amerikában, ahol egyébként – bárki bármit mond – szintén messze van még a virtuális Kánaán. Persze léteznek remek példák, hogy hogyan alakította át teljes egészében egy cég működését az e-business: itt van például a Levi's farmer, amely emberi kéz érintése nélkül, méretre szabottan pottyan ki a futószalag végén, megcímezve az internetes megrendelőnek. A legjelentősebb előrehaladást talán az autóipar volt képes felmutatni, ahol már sok gyártó kötötte össze rendszereit a beszállítóknak és a beszállítók beszállítóinak rendszereivel. Kis túlzással ez azt jelenti, hogy amikor a vevő kiválasztja az interneten a kívánt típust, összeállítja a felkínált opciókból a saját, egyedi igényének megfelelő példányt, s leadja a rendelést, akkor az rögtön bekerül a teljes folyamaton végigfűzött B2B (business-to-business) rendszerbe, és annak összes szereplője értesül a rá háruló feladatról. Így a megrendelések mennyiségi és minőségi változásainak hatására gyorsul vagy lassul a termelés egy-egy alegységben: ha több légkondicionálós autót rendelnek, a légkondicionáló berendezést gyártó beszállító tudja, hogy most növelnie kell a termelést, aki ehhez a műanyag ventilátort gyártja, szintén értesül, hogy több ventilátort kell csinálnia... és így tovább. Ennek következtében a raktárkészlet nagysága, a szállítás, a munkaerőigény, azaz az egész termelési folyamat teljesen optimalizált, hiszen önmagát szabályozza. Ilyen szintű szervezettségre nemcsak idehaza nem nagyon van példa, de a világban is kevés.

Fotó: Walkó Boglárka

– Mi hiányzik: a megfelelő gondolkodás vagy a pénz?

– Az új iránti fogékonyság, a nyitott gondolkodás adott, s nekünk, magyaroknak szerintem nem kell szégyenkeznünk észbeli képességeink miatt. (Bár a péntek esti kereskedelmi tévéműsorokba belepillantva ebben néha magam is elbizonytalanodom...)

Befektetői oldalon már hosszabb ideje túlkínálat van, egy jó ötlet, életképes gondolat megvalósulásának legritkább esetben a pénzhiány az akadálya. Szörnyű dolgot fogok mondani, de szerintem nálunk leginkább olyan valami hiányzik, ami mindig is hiányozni fog: a nagyságrend. Egyszerűen picik vagyunk! K. Dezső vezérigazgató fölhívja a szomszéd városban L. Ignác vezérigazgatót, és azt mondja: te, Ignác, kéne nekünk öt vagon ez vagy az. Jól van, Dezsőkém, mindjárt küldöm – mondja Ignác, és leszól, majd küldi. Nincs előjegyzés, megrendelés, hosszas egyeztetés; az árban már hónap elején megegyeztek a valamelyikük kedvenc vendéglőjében elköltött bőséges ebéd közben. Mindezt persze fel lehet tenni az internetre, de komoly erőfeszítés lesz elmagyarázni Ignácnak és Dezsőnek, hogy miért jó az neki. Nem vagyok azonban borúlátó, megtalálja majd a helyét az e-business idehaza is. Amikor nagyok a távolságok, sok a résztvevő, bonyolult a folyamat, ahol egyetlen rendeléshez vagy annak lemondásához nem elég egy emberrel egyeztetni, hanem iszonyú sokfelé kellene hirtelen telefonálni, ott már megéri ezt az egészet fölfűzni egy B2B-logikára.

– Térjünk vissza egy kicsit hétköznapibb területre! Az előbb, amikor felsorolta, kiknek üzlet az internet, pontosan azokat nem említette, akik miatt a felhasználó előfizet: a tartalomszolgáltatókat. Azért megyek az internetre, hogy weblapokat nézegessek, miközben a weblapok előállítói nem látnak egy vasat sem abból a pénzből, amit az internetszolgáltató tőlem beszed, sőt: még ők fizetnek a tárhelyért! Hogy ezek a tartalomszolgáltatók miből fognak megélni, az egyelőre rejtély, de az már majdnem biztos, hogy a bannerekből nem. Ennek ellenére óriási befektetői pénzek áramlanak ezekbe a cégekbe. Miért?

– Félig-meddig viccesen erre azt is válaszolhatnám, hogy azért, mert ebben is le vagyunk maradva Amerikától, ahol már túl vannak

egy-két „bedőlésen", s azóta jobban meggondolják a befektetők, mire adják a pénzüket. Mi még az „aranyláz" időszakánál tartunk. Egy-egy esetet elemezgetve az az érzésem, hogy aki betette nem is kevés pénzét, egyszerűen csak lottózott. Számomra érthetetlenül, gyakran a realitásoktól teljesen elszakadva határozzák meg egy-egy cég értékét. Mára azért – főleg Amerikában – kiderült: a weboldalon elért találatok egyébként néha tényleg elképesztő száma nem minden, igenis számítanak a hagyományos értékek: hogy ténylegesen milyen forgalmat bonyolít le az a cég, milyen eszközei vannak, milyen megrendelésállománya, milyen szerződései és így tovább. A trend tehát az, hogy nézzük meg először, mennyit ér a cég a hagyományos mérce szerint, és ha még az internethez is van köze, az persze növeli az értékét, akár jelentősen is.

Fotó: Walkó Boglárka

Ugyanakkor tényleg áramlik a tőke a tartalomszolgáltatók felé, mert mindenki bízik benne – remélem, nem alaptalanul –, hogy eljön egyszer a nap, amikor ezek profitot fognak termelni. Persze jogos a kérdés, hogy hogyan; ezért minden ilyen cég iszonyú erővel küzd, hogy kidolgozza saját magának azt a modellt, amellyel bebetonozza magát a „szép új világba". Mindenki pozíciót próbál szerezni, hogy amikor az emberek már annyira rászoktak az internetre, hogy hajlandóak – mint az újságért reggel az újságosnak – fizetni a szolgáltatásért, információért, egyebekért, addigra ők legyenek azok, akik ezt nyújtják. Most tehát a verseny piacfelosztó, piacszerző fázisában vagyunk, így nem lehet reálisan megítélni, melyik tartalomszolgáltató tud majd nyereséges lenni. Egyrészt, mert nem dőlt még el a verseny, pontosan nem látni, ki mekkora részt tud majd kiszakítani a piacból, másrészt azt sem tudhatjuk, hogy amikor ez a fizetős korszak elkövetkezik, milyen üzleti modellek, szövetségek jönnek létre, amelyek esetleg képesek ugyanazt a szolgáltatást még mindig ingyen nyújtani. Valamivel könnyebb helyzetben vannak az interneten hagyományos tranzakciókkal pénzt kereső cégek, azaz az online kereskedelem szereplői, ám ez a kép is hamis bizonyos szempontból, ugyanis ma még a beszállítók vállrándítással odaadnak akár tizenöt százalékot is a saját kereskedelmi árrésükből, mert kicsi a volumen. Ha öt darab zakót sikerül eladni az interneten, darabját húszezer forintért, s ha ennek a százezer forintnak a harmincötezer forintos árréséből tizenötöt odaad a kereskedő az internetes cégnek, nem oszt, nem szoroz, csak játék. De ha már ötezer zakót fognak így értékesíteni, esetleg a cég forgalmának nem elhanyagolható része terelődik át erre az értékesítési csatornára, a kedvezmény hirtelen súlyos milliókat jelent majd, amiről bizony nem akar lemondani egy kereskedő sem.

– Akárhogy is, de az internetes kereskedelmi cégek fizikailag megfogható árut értékesítenek, és a vevőben fel sem merül, hogy azért ne fizessen. Közben a tartalomszolgáltató áruja maga a tartalom, és eddig még minden olyan kísérlet megbukott, amelyik pénzt próbált kérni ezért. Kivételt legfeljebb a szexoldalak és a tőzsdei információkat szolgáltatók képeznek, de már a HVG-ért vagy a Népszabadságért is csak az újságosnál hajlandóak fizetni az emberek. Azaz vagy nagyon messze vagyunk még attól, hogy az internetes tartalom fizetős legyen, vagy soha nem is lesz az, és egészen más modell fog kialakulni.

– Ha az internet mai megjelenési formájáról beszélünk, akkor csak bólogatni tudok, hogy igen, ez így van. De a ma internetje nem azonos a holnap internetjével; itt vannak például a friss hírek, melyek szerint két év múlva a mobil interneteszközök birtokosai többen lesznek, mint a földi interneteszközök birtokosai. Kérdem én: aki a mobilján internetezik, és reménytelenül magas telefonszámlát fizet ki, az most fizetett a tartalomért, vagy nem fizetett?

– Na jó, de kinek fizetett, és ki állította elő a tartalmat?

– Ez már egy másik kérdés, mert a feleknek majd meg kell beszél-

niük egymással az újraelosztás szabályait. Nyilvánvaló, hogy a tartalomszolgáltató, aki valamely mobilszolgáltatónak néhány milliárd pluszbevételt eredményez, bolond lesz ezt ingyen csinálni, főleg akkor, ha kimutathatóan az ő weblapját nézegetik.

– De ma is az a helyzet, hogy a felhasználók a tartalomszolgáltatók weblapjait nézegetik, és az internetszolgáltatóknak fizetnek, akiknek eszük ágában sincs a bevételüket bárkivel megosztani!

– Igen, mert még a hozzáférés-szolgáltatók között is a piac megszerzéséért folyik a verseny. Még nem elég erősek a szereplők, miközben elég nagy a nyüzsgés, továbbá az előfizetők is kevesen vannak, és nem termelődik olyan nagy profit sem, amelyet el lehetne osztani. A másik oldalon pedig a tartalomszolgáltatók sem erősödtek még meg annyira, hogy kardot rántsanak, mert ha valaki elkezd pénzt követelni, a helyébe lép egy másik, aki nem kér.

Nézzük meg a másik nagy huszadik századi médiumot, a televíziót: vannak az ingyen és bérmentve nézhető tévéállomások, azaz a közszolgálati és a hihetetlenül silány kereskedelmi csatornák; és minden olyan csatornáért, amely pluszt kínál – a sporttól kezdve a természetfilm- és mozicsatornákig –, már fizetni kell. Az interneten is valami hasonló várható: nyilván lesz egy alapszolgáltatás, amelyet mindenki könnyen el tud majd érni, és az időjárástól kezdve a hírekig valószínűleg minden általános tartalmat ingyen meg fog kapni, de ha már moziműsort akar egy kicsit komolyabb részletességgel, apró bejátszásokat a filmekből, nota bene jegyet lefoglalni, akkor biztosan fizetnie kell majd ezért valamekkora díjat. Ennek két útját látom: a mai eszemmel a legeslegegyszerűbb nyilván az, ha a hozzáférés-szolgáltató az amúgy is működő számlázási rendszerébe valahogy beleilleszti a tartalomért való fizetést, és a tartalomszolgáltatóval ő számol el; a másik lehetőség, hogy a felhasználó közvetlenül a tartalomszolgáltatónak fizet, akár filléres nagyságrendben, mondjuk elolvasott oldalak, megnézett képek után. Ehhez még a fizetési folyamat mai költségei miatt hiányzik az infrastruktúra, de a régen várt digitális pénz megjelenése megoldást kínálhat. Még messze vagyunk ettől, de biztosan nem kell már évtizedeket várni.

Van egy szempont, amelyről eddig nem beszéltem, és amely ellene szól a tartalom meggondolatlan, korlátozások nélküli fizetőssé tételének: ez pedig az emberek egyetemes joga az információhoz. Ugyanis ha minden információért fizetni kell, akkor óriási néptömeget zárunk ki az információs társadalom áldásaiból, miközben igen komoly versenyelőnyhöz juttatjuk az amúgy is előnyben lévő tanultabb, műveltebb rétegeket. Meg kell oldani ezt a kérdést, szociális érzékenységgel, a szerzői jogok szem előtt tartásával, de annak ellenére, hogy elvben biztosan mindenki egyetért velem, nem látom túl rózsásnak a helyzetet. Gondoljunk csak arra, hogy bár elméletben mindenki támogatja, mégsem sikerül keresztülvinni, hogy az Amerikai Egyesült Államok, amely egyértelműen a legnagyobb környezetszennyező a világon, fizessen azért, hogy megterheli a földgolyót azzal a temérdek széndioxiddal, amelyet kibocsát; pedig abból a pénzből, mondjuk, lehetne segíteni Brazíliát, hogy ne vágja ki az őserdőket.

– Azt hiszem, az alapkérdés végül is az, hogy ha valamilyen formában megvalósul mindaz, aminek technológiai csíráit ma látjuk kihajtani, és létrejön a „szép új világ", akkor az Huxley lázálmára hasonlít-e majd inkább, vagy a pozitív utópiákra?

– Erre a kérdésre csak ellentmondásos választ tudok adni, mert egyrészt már hosszú évek óta – elsősorban a pénzügyi szektor oldaláról – abszolút híve és támogatója vagyok az internet terjedésének, és hiszek abban, hogy az emberek számára ez tud jót hozni; ugyanakkor mint családapa rettegek az internettől. Nem tudom, hogy a gyerekeim elég erősek lesznek-e az internetben rejlő csábítások visszautasításához, hogy ki tudják-e majd az értéket választani a mindenféle silány szemét közül. Ugyanakkor tudom, hogy a folyamat megállíthatatlan: nem lehet leállítani a repülőgépeket, beszüntetni a televíziót, visszavonatni *Neumann Jánossal* a találmányát. A technológiai és gazdasági fejlődéssel együtt járó globalizáció viszont egyúttal azt is jelenti, hogy a dolgokat már nem lehet a régi módszerekkel kezelni. A világ irányítási modelljei elavultak, mert miközben politikusok azon vitatkoznak, hogy ki mennyire szennyezi a környezetet, és hogy az belügy-e, vagy sem, a multinacionális cégek egyes döntései nagyobb befolyással vannak a fölgolyó gazdaságára, a környezet állapotára és egyáltalán az emberek hétköznapi életére, mint sok parlamenti határozat. Nem valamiféle összeesküvés-elméletről beszélek, csak egyszerű gazdasági tényekről, amelyek a globális világ sajátosságaiból következnek. De ha már eljutottunk ide, és már nem lehet visszaparancsolni a szellemet a palackba, akkor meg kell próbálnunk kézben tartani az ügyeket és saját sorsunkat, s meg kell teremtenünk egy globális kontroll alapjait...

– Digitális világköztársaság?

– Nem akarok hangzatos szavakat használni, de tény, hogy az internetnek azzal, hogy biztosítja az információ szabad áramlását, óriási szerepe lehet a társadalmi ellenőrzés új intézményeinek kialakulásában. Egyelőre még probléma a világhálón található információk hitelessége, valóságtartalma, de ha ezt sikerül kezelni, az internet az egyik legfontosabb, leghatásosabb fegyver lehet a globális gazdasági hatalommal szemben. Ez nem azt jelenti, hogy a multinacionális cégeket le kellene győzni, egyszerűen biztosítani kell a társadalom számára az ellenőrzés és korlátozás lehetőségét.

CETERUM CENSEO CARTHAGINEM ESSE DELENDAM...

Vértes János / jvertes@prim.hu

Cato fejezte be minden beszédét úgy a római szenátusban, hogy „Karthágót egyébiránt el kell pusztítani", és sajnos az alábbi levélváltások engem arra inspirálnak, hogy Karthágó helyére az ISZT-t illesszem be. Miképp azt az elmúlt év során e helyütt és másutt is többször szóvá tettem, az ISZT léte, működése törvénytelen. Az a tény, hogy a törvényalkotók jogalkalmazók is egyben, az a gyakorlat, hogy nagy gazdasági értékeket érintő kérdésekben az előre definiált szabályok nem az objektív döntést segítik, hanem szubjektív mérlegelésre adnak módot, az a megoldás, hogy a fellebbezés a döntéshozó által fizetett tanácsadó testület elé kerül, amelynek nincs szabott határideje a másodfokú ítéletre – mindez nem csak alkotmányellenes, nem csak gazdasági bűncselekmény, de minden normális embernek égnek áll a haja tőle. Hogy újra meg újra elmondhassa: „ceterum censeo...", két levelet megint közreadok a szerkesztőségbe beérkezett hajmeresztő e-mailekből a válaszommal együtt...

Tisztelt Vértes János Úr!

A szeptemberi Internet Kalauzban publikált levelem megjelenését követően megkeresett az Externet szolgáltató cég képviselője, mivel tévesen jelent meg a regisztrátor és a nyilvántartó szerepköre. Ugyanis nem a regisztrátor tagadta meg a domainnév regisztrálását – ez az Externet –, hanem a nyilvántartó, és ez a kettő független egymástól. Így a cikk olyan értelmet kaphat, miszerint a regisztrátor hozza hátrányos helyzetbe az igénylőt, azaz az Externet Kft.

Megküldöm az Externet szolgáltató levelét:

Tisztelt Gyepes Zsolt!

Olvastuk az Internet Kalauz szeptemberi számában közzétett levelét, amelyben a lap főszerkesztőjének állásfoglalását kérte a gotz.hu és a casio.hu domainnevek sikertelen regisztrációjával kapcsolatban. Sajnos a levél tartalma ebben a formában két – a domainnév-regisztrációs szabályzat fogalomköréhez kapcsolódó – definíció összekeveréséből adódóan megtévesztő értelmű, nem fedi a valóságot, cégünket mint regisztrátorszervezetet kedvezőtlenül minősíti. A regisztrátor az igénylő által választott szervezet, amely az igénylő domaindelegálással és/vagy adatregisztrálással kapcsolatos ügyeit intézi. A nyilvántartó a közdomainek kezelője. A nyilvántartó névszervereket üzemeltet a közdomainekre nézve. A nyilvántartó kezeli (őrzi, fenntartja, hozzáférhetővé teszi) a delegált födomainekkel és igénylőikkel kapcsolatos adatokat. Levelében végig arról ír, hogy a kérdéses domainnevek regisztrációját a regisztrátor utasította vissza (a fenti definíció szerint tehát az Externet Kft. mint regisztrátorszervezet domainregisztrátora), holott a nyilvántartó (tehát az ISZT adminisztrátora) tette ezt a reg. szab. 5.6 szakaszának c pontjára hivatkozva. A reg. szab. 10.4 szakasza értelmében adott domainnév választhatóságával kapcsolatos vita esetén mind a regisztrátor, mind a nyilvántartó az ISZT Tanácsadó Testületének döntésének veti alá magát. A domainnevek regisztrációja tehát akkor kerül véglegesen elutasításra, ha a Tanácsadó Testület így dönt. Nem feltételezzük, hogy szándékosan írta ilyen értelműen a levelét, inkább félreértésről lehet szó. Ám a fentebb leírtak értelmében arra kérjük, az Internet Kalauz jövő havi számában kérjen nyilvánosan publikált helyesbítést.

Blaskó Viktor

Externet Kft.

Azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulok Önhöz, hogy a fentiek helyesbítésével, pontosításával a nyilvánosság előtt is legyen egyértelmű, kinek milyen feladata, szerepe adódik a domainnevek igénylése, regisztrációja során.

Külön kérném megjelölni, hogy az Externet Kft. – mint regisztrátor – szolgáltatása rendkívül korrekt és segítőkész volt a regisztrációs eljárás során, amit ezúton is megköszönök nekik.

Tisztelettel:

Gyepes Zsolt

(gabojsza@mail.externet.hu)

U. i.: Az Externet Kft. levelének közlésére nem kaptam felhatalmazást, így azt csak Önnek küldöm meg.

Kedves Gabojsza, alias Gyepes Zsolt!

A közlésre legkorábban a novemberi I. K.-ban van mód, mert az októberi már nyomdában van. A novemberiben akkor tudunk helyt adni ilyen kérésnek, ha a helyreigazítást kérő levelet mi is megkapjuk az Externettől, hiszen az alábbi levél éppen azt tartalmazza, hogy Ön nem kapott felhatalmazást a levél közreadására!

(Bár ez a válaszom az Externet Kft.-nek is ment, mi ilyen kérést nem kaptunk, lehet, hogy azok miatt a tézisek miatt, amelyeket válaszom további részében megfogalmaztam. Mivel az Externet-levelet még egyszer elolvasva úgy éreztük, hogy annak állításai nem minősülnek magánlevélnek, nem tartalmaznak bizalmas információkat, ezért feltehetően semmilyen sérelem nem ér senkit, ha Gyepes Zsolt levelét teljes terjedelemben közreadjuk.)

A helyreigazítási kérelmet azonban ki kell egészítenünk személyes véleményünkkel, ugyanis az Externet munkájának legnagyobb megbecsülése mellett sem érzem helyénvalónak, ha egy regisztrátor megpróbál úgy csinálni, mintha semmi köze se lenne az ISZT-hez!

Semmi bajom nincs az Externettel, de minden regisztrátoron számon kérhetőnek érzem az ISZT bűncselekményeit, máson ugyanis ezek nem kérhetők számon!

Amikor az ISZT megfoghatatlanságára hivatkoztam korábbi írásaimban, akkor az ISZT elnökségi tagja úgy válaszolt, hogy az ISZT a regisztrátorok egyesülete, vagyis minden egyes regisztrátor maga az ISZT, senki ne is akarja felhívni őket, hanem hívja a legközelebbi regisztrátort, hiszen az ISZT tagjain keresztül létezik! Most pedig az egyik regisztrátor határolódik el a regisztrátorok révén létező, önmagában megfoghatatlan szervezettől. Hát egyebek közt ezért is mondom én, hogy ez ellen a szervezet ellen, amely van is, meg nincs is, de ugyanakkor meghatározó (és hatalmas!) gazdasági értékek felett rendelkezik, minden alkalmas fórumon kézzel-lábbal (tűzzel-vassal) harcolni kell, és nagyon szomorúnak tartom, amikor a szervezet egyik tagja farizeus módon elhatárolódik ahelyett, hogy belülről réges-rég kezdeményezné eme álságos szervezet feloszlatását.

Se az Externetet, se a többi regisztrátort nem tudom „korrektnek" minősíteni, hiszen egyenként mindegyik (sorolhatnám: Elender, Matávnet, Telnet, Interware, Tolnanet stb.) annyira korrekt, közös szervezetük meg ennyire inkorrekt! A regisztrációs szabályzat nem a levélíró Blaskó Viktortól és nem a többi elhatárolódó regisztrátortól függetlenül létezik, hanem azt a regisztrátorok együtt fogadták el akkor, amikor nem regisztrátornak, hanem ISZT-nek nevezték magukat! Ez a védekezés és fogalomtisztázás pont olyan, mintha valaki tiltakozna amiatt, hogy fenéken billentettem, én meg elhatárolódnék a lábamtól, elvégre nem én voltam, csak a lábam! Azt a TT-t, amelynek a döntéseit elfogadják, az ISZT fizeti azokból a regisztrációs díjakból, amelyeket Önnek akkor is be kell fizetnie, ha névkérelmét elutasítják!

Még egyszer hangsúlyozom: semmi bajom a konkrét regisztrátorral, és semmi bajom a többivel sem. De szervezetük létét, működését alkotmányellenesnek érzem, a mellékelt levélben olvasott elhatárolódást és fogalomtisztázást pedig megmosolyogtatónak.

Üdv:
VJAnos

Kedves VJAnos!

Gáz van! Regisztráltattam egy domainnevet a .hu alá, prioritás nélkül. Négy napra rá egy másik igénylő is jelentkezett, szintén prioritás nélkül.

Ugyebár a szabályzat szerint enyém a domain, vita nincs. Csakhogy a „másik igénylő" egy nagy cég, egy multi, én pedig egy senki vagyok.

Mi történt? A Góliát reklamációval élt, és a TT elé utalta az ügyet. (Ez már eleve szabálytalan, mert ha ő is prioritás nélküli, márpedig az, akkor erre nem lett volna joga!)

A TT pedig most engem kér, hogy négy napon belül prezentáljam, „mit tudok felhozni mentségemre", azaz milyen jogon igénylem én a domaint... Olyan jogon, mondjuk, hogy én voltam az első.

A regisztrátorom azt mondja, hogy sürgősen írjak a TT-nek egy jogilag alaposan alátámasztott levelet. Mi a véleményed?

Üdv: Mille

Kedves Mille!

A mai (október 12.) HVG-ben van egy nagy cikk a domainregisztrációról, amely szerint a két hét alatt *akárki* reklamálhat a bejegyzésed jogosságát illetően, nem csak az, aki prioritással rendelkezik. Ha pedig reklamált, utána jön a TT, a TT meg úgy dönt, ahogy dönt, legfeljebb beperelik... Hallomásom szerint sok per van folyamatban az ISZT, a TT ellen, azonban egynek a végéről sem jött még hír...

Egyébként jogi vértezettség nem kell; amikor nekem azért nem adták meg a vertes.hu domaint, mert – mint mondták – helységnév, megírtam reklamációmban, hogy tudtommal ilyen település nincs Magyarországon, csak Létavértes, Vértesacsa stb., de önmagában a Vértes, bár földrajzi név, nem helységnév. „Ha tévedek, kérek szélességi és hosszúsági fokot, hogy megtaláljam." Erre a nem éppen jogi érvelésre fél év múlva megszületett a pozitív ítélet. Sajnos a level.hu-t, amelyet a levelezőrendszerünkben akartunk használni, nem kaptuk meg, mert Levél falu van... (Emiatt a vérebeknek sem csinálhatsz vereb.hu domaint, mert van Veréb falu...)

Az a baj, hogy ez egy olyan terület, ahol a törvényalkalmazók egyben a törvénycsinálók is, s ha alkalmazás közben nem tetszik nekik valami, csinálnak egy szabályt. Ezt én alkotmányellenesnek tartom, megírtam többször, de kevés vagyok a rendszer megváltoztatásához.

Üdv:
VJAnos

Kevés vagyok, kevés vagyok, mint mackósajtban a brummogás, ez igaz, de azért ahol lehet, elbrummogom: ceterum censeo ISZT esse delendam!

veíl-tel-e-ZIÓK

Takács Barnabás rovata / takacsB@digitalElite.net

Mesterséges élet: szerelmes komputerek?

„Jól csak a szívével lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan" – írta *Antoine de Saint-Exupéry* A kis herceg című művében. Általános tapasztalat, hogy döntéseink és cselekedeteink megtételénél az érzelem legalább annyit számít – ha nem többet –, mint a megfontolás. Napjainkra a homo sapiens, azaz gondolkodó ember elnevezés is egyre inkább félrevezető annak fényében, ahogyan a tudomány lassan átértékeli az érzelmek szerepéről alkotott képünket. Míg a múltban aránytalanul felértékelték a tiszta racionalitást és a logikát, a legújabb kutatások szerint érzelmeink sokkal központibb szerepet játszanak döntési mechanizmusainkban, mint azt korábban hittük. Így ha azt szeretnénk, hogy a jövő számítógépei intelligensebbek legyenek mai társaiknál, csak egy út áll előttünk: képessé kell tennünk azokat nemcsak arra, hogy felismerjék és megértsék emberi érzésvilágunkat, hanem arra is, hogy saját érzelmekkel rendelkezzenek, amelyeket szükség esetén ki is tudnak fejezni. Napjaink számítógépei azonban nem panaszkodnak, miközben szétszedjük „őket" – és valószínűleg többségünk nem is lenne hajlandó fizetni ilyen extraszolgáltatásokért :-).

Érzelmek

Az emóció szó a latin mozdulni (motere) igéből ered, ahol az „e" előtag az elmozdulásra utal, azt sugallva, hogy az érzelmekkel a cselekvés úgyszólván együtt jár. Az érzelem nem egyfajta luxus, amely csak életünk gazdagabb voltát szolgálja, hanem fontos evolúciós előny (!), amely képessé tesz bennünket arra, hogy vészhelyzetekben gondolkodás nélkül reagáljunk. Az evolúció során ez a gyorsaság a legalapvetőbb döntésekkel függött össze, például hogy egy másik állattal való szembekerüléskor a pillanat tört része alatt kellett eldönteni, ki eszi meg a másikat. Ha egy lény túl sok időt vesztegetett a mérlegelésre, akkor nem sok esélye maradt, hogy lelassult génjeit az utódokra hagyja :-). A modern pszichológia álláspontja szerint két agyunk, két elménk, kétféle intelligenciánk van: értelmi (amelyet az IQ segítségével mérhetünk) és érzelmi. A pszichológusok csak mostanában kezdik felfedezni az érzelmi intelligencia fontosságát. Az érzelmi skálán minden elemének megvan a maga sajátos élettani mechanizmusa. Harag esetén a vér a kézfejbe tódul, mintegy a fegyver megragadását megkönnyítendő, a szívverés üteme felgyorsul, és hormonok áradata (pl. adrenalin) ad lökést a határozott erőkifejtéshez. Félelem esetén ugyanakkor a vér a nagy vázizmokhoz (pl. lábszár) áramlik, a menekülés megkönnyítésére – ezért sápad el az arc –, és ugyanakkor egy pillanatra sóbálvánnyá dermedünk, hogy legyen időnk felmérni, mit tegyünk.

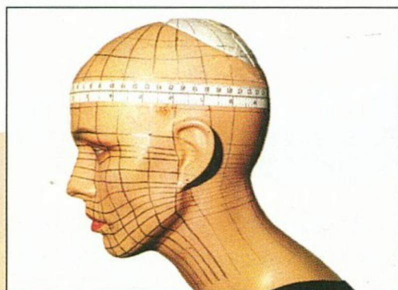
Érzelmeink tehát erősen hatnak racionalitásunkra. A legújabb kutatási eredmények szerint az érzelmi agy legalább akkora részt vállal az érvelésben, mint a racionális. Sőt azt is állíthatjuk, hogy érzelmeink elengedhetetlenek a racionális döntési mechanizmusoknál: úgy terelnek minket, hogy száraz logikánk a legtöbb hasznot eredményezze.

Agykutatás

Ahhoz, hogy az Intelnél dolgozó számítógép-tervezők tíz vagy húsz év múlva emberi módon érvelő – azaz racionálisan gondolkodó és érző – számítógépeket tervezhessenek, először saját agyunk működésének jobb megértésére lesz szükség. Röviden tekintsük át a mesterséges élet és a digitális érzelmek szempontjából fontos eredményeket. Az emberi agy, e majd másfél kilónyi sejt és folyadék, körülbelül háromszor akkora, mint legközelebbi evolúciós rokonainké. Az evolúció sok millió

éve folyamán az agy magasabb rendű központjai az alacsonyabb rendű, ősibb állományból ágaztak tovább. Az agy legprimitívebb régiója a gerincoszlop tetejét körülvevő agytörzs. Ez szabályoz olyan alapvető funkciókat, mint a légzés, a többi szerv anyagcseréje, ezenfelül a sztereotip mozgásokat is ellenőrzi. Az agytörzs nem gondolkodik vagy tanul. Inkább egy előre beprogramozott szabályzó készülék, amely üzemelteti a szervezetet, és gondoskodik a túléléshez szükséges alapfunkciókról. Ebből a primitív agytörzsből sarjadtak ki az érzelmi központok és az érzelmi agy kulcsfontosságú rétegei, melyeket limbikus rendszernek nevezünk. Ez az új idegi terület gyarapította az agy készletét új, igazi érzelmekkel. Ha elhatalmasodik rajtunk a vágy, a düh vagy az izzó szerelem, limbikus rendszerünk tart a markában. A limbikus rendszer két igen nagy hatású eszközt fejlesztett ki: a tanulást és az emlékezetet. Ennek a korai „primitív" agynak volt kulcsfontosságú része a hipocampus és az amygdala. Míg a hipocampus a száraz tényekre, az amygdala a tényeket kísérő érzelmekre emlékszik. Évmilliókkal később az evolúció során ezekből a korai agyi régiókból alakult ki a gondolkodó agy (neocortex), azaz a legfelsőbb rétegeket alkotó tekervényes gömb, amely a magas szintű szellemi funkciókért felel. Evolúciós értelemben mind a mai napig nagyjában-egészében a limbikus struktúrák végzik az agyban a tanulást és az emlékezést. Az amygdala az a szerv, amely érzelmi „irracionalitásunk" központja és forrása. Az agy szerkezetében az amygdala afféle őrszoba, amely az érzékszerveinkből érkező információ alapján „a bajt keresi mindenben". Pontosabban egyetlen kérdést tesz fel minden szituációban: veszélyes vagy nem?

Az a tény, hogy a gondolkodó agy az érzelmi agyból nőtt ki, s[...] kat elárul a gondolkodás és az érzelem viszonyáról; a gondolkodá[...] sehol sem volt még, amikor az érzelem már évmilliók óta létezett. Valójában ez az oka, hogy racionalitásunk gyakran gyengébb,

Weboldalak:

ALife:
www.echonyc.com/~steven/alife.html

Ray Kurzweil:
www.penguinputnam.com/kurzweil/index.htm

Rosalind W. Picard:
mitpress.mit.edu/book-home.tcl?isbn=0262161702

Rosalind W. Picard:
mitpress.mit.edu/e-books/Hal/chap13/thirteen1.html

Jövőkutatás:
kurellian.tripod.com/s2025.html#section20

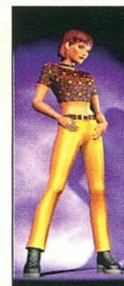
DNS-számítógépek:
dna2z.com/dnacpu/dne.html
www.englib.cornell.edu/scitech/w96/DNA.html
www.wi.leidenuniv.nl/~pier/dna.html
www.neci.nj.nec.com:80/homepages/eric/eric.html

Digital Elite:
www.digitalElite.net

Könyvek:

Daniel Goleman: Érzelmi intelligencia
(Háttér Kiadó, Budapest, 1997)

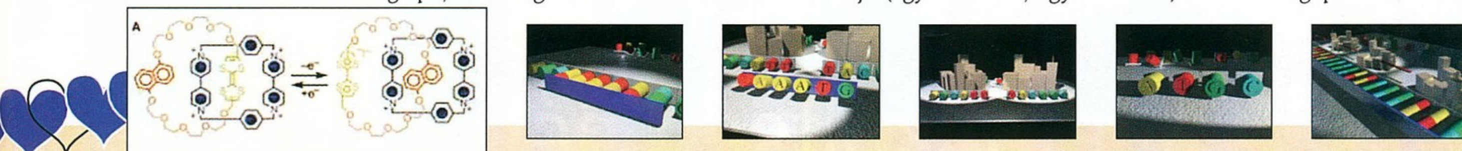
mint érzelmeink. Érzéseinknek tehát külön gondolkozásmódjuk van, aminek semmi köze a gondolkodó agy racionális vagy logikus elméjéhez. Az észlelés első ezredmásodperceiben azonkívül, hogy tudattalanul felfogjuk azt, amit észlelünk, egyben döntést is hozunk arról, hogy kedvünkre való-e, vagy sem. Olvasóink számára logikusnak tűnhet tehát a kérdés: ha a földi élet fejlődése során az értelem és érzelem kettőssége ilyen hatékonynak bizonyult, nem lehetne ezt a modern számítástechnikában is felhasználni?

Digitális érzelmek

Sokunknak talán kissé nehéz elképzelni, de lehet, hogy a jövőben úgy megyünk majd be egy boltba, hogy a legtemperamentumosabb vagy a legkedvesebb számítógépet szeretnénk megvásárolni. Mai számítógépeinket racionalitásuk és gyors döntésképességük miatt kedveljük. Milyen lenne, ha reggeli e-mailjeink elolvasása előtt még számítógépünk érdeklődését is fel kellene keltenünk? Ez természetesen abszurd ötletnek tűnik. Ugyanakkor, gondolom, mindannyian szívesen látnánk otthon egy pontos, figyelmes, megértő vagy éppen segítőkész PC-t a lakásunkban. Meglepő, de a digitális érzelmek központi szerepet játszanak egy ilyen intelligens gép megszerkesztésében. Az első lépés egy ilyen kapcsolat megteremtésében a gép és ember kommunikációjának hatékonyabb kialakítása. Az emberi relációkhoz hasonlóan az érzelmek és reakciók felismerése csak tanulással lehetséges. Ahogy egy kisbaba egyre többet ért meg környezetéből (és válik intelligens, érző felnőtté), ha szemet és fület adunk egy számítógépnek a megfelelő mesterségesintelligencia-algoritmusok segítségével, lassan megtanítható, hogy arckifejezésünk, gesztusaink, hanghordozásunk alapján képet alkosson belső érzelmi állapotunkról. Ennek ismeretében már megfelelően tudna reagálni minden kérdésünkre, talán egy idő után még gondolatainkat is kitalálhatja. A hangsúly a „megismerés" szón van. Érzelmeink és kapcsolataink kialakulásához időre van szükség. Fél szavakból megérteni egymást nem könnyű feladat. Sem szemet és fület adni. Persze... – gondolják sokan. De nem, ez mégsem a tudományos fantasztikum világába tartozik. A számítógépek szemével a mesterséges látás tudománya, ezen belül gesztusaink és személyiségünk megismerésével az arcfelismerés szakterülete foglalkozik. Hasonlóképpen fülük, sőt szájuk van a modern gépeknek a beszédfelismerés, illetve a beszédszintézis révén.

A technológiai alapok tehát létrejöttek ahhoz, hogy gépeink lassan, fokozatosan megfigyeljék felhasználóikat, majd ezt a tudásukat – mondjuk az interneten keresztül – egymással megosztva képet alkossanak az emberekről. A kutatóintézetekben és egyetemeken már napjainkban is léteznek korai kísérletek ilyen berendezések létrehozására. Az eme komplex témával foglalkozó tudósok (számítástechnikusok, pszichológusok, agykutatók, biológusok, fizikusok és matematikusok), akik az érzelmek digitális ábrázolásával, felismerésével, illetve szintézisével foglalkoznak, várhatóan 5-10 éven belül megteremtik az első valóban érző számítógépeket, amelyek empátiája és érzelmi intelligenciája képessé teszi majd őket arra, hogy a mai száraz és unalmas komputereink helyébe lépjenek.

Utolsó gondolatként hadd utaljak vissza az agyunk fejlődéséről szóló fenti szakaszra. Mint láttuk, a biológiai evolúció során az érzelmi agy évmilliókkal megelőzte a gondolkodó agy és a racionalitás kialakulását. Napjaink számítógépei éppen ellenkezőleg, a racionális, logikus érvelés felől haladnak az empatikus viselkedés, az érzelmek világa és az irracionalitás (?) felé. Vajon egy napon laptopom e-mail olvasás közben bevallja, hogy szerelmes a szomszéd komputerbe – esetleg belém?

Élet!

Cikksorozatunkban hosszú utat tettünk meg a digitális klónok és virtuális emberek technológiájától a mesterséges intelligenciával és érzelmekkel rendelkező, valamint szaporodni tudó és ugyanakkor evolúcióra képes számítógépekig. Mindeddig klasszikus, azaz szilikon alapú és kettes számrendszerben dolgozó (ún. bináris) gépekről volt szó. Számítógépeket azonban máshogy is létre lehet hozni, akár az útszélen talált kövekből is... Modern számítógépeink legfőbb építőkövei a logikai kapuk és a memória. A memória alapeleme nem más, mint egy bistabil áramkör, amely vagy „0", vagy „1" állapotban van. Ezt nevezik bitnek. Ezt a két állapotot a játszótéren található libikóka is tárolni tudja (egyszer fenn, egyszer lenn). A számítógépek másik eleme, a logikai kapu két egymás melletti libikókának felel meg. Ha például az egyik fenn van, a másik pedig lenn, akkor csak az egyikre vagy a másikra tudok felülni. Ezt hívják „vagy" (or) kapunak. Hasonló módon van „és" kapu is, valamint néhány más, amit most nem részletezek. A lényeg az, hogy sok ilyen, igen egyszerű rendszer egymáshoz kapcsolva igen bonyolult számítások elvégzésére képes. Ezek a ma számítógépei.

De miért írtam ezt le? Szerettem volna megmutatni, hogy egy számítógépet bármilyen kétállapotú elem, vagyis egy egyszerű „kapcsoló" felhasználásával építhetünk. A modern tudomány több olyan építőelemet is ismer, amely ily módon alkalmas számító áramkörök megteremtésére. Az elektronok forgásirányát jellemző spinek vagy apró polarizált molekulák, amelyek külső mágneses tér hatására egyik vagy másik irányba billennek, éppúgy használhatók számítógépek építésére, mint a kromoszómáinkban rejlő DNS vagy a kvantumfizika és kémia más mechanizmusai. Ezek a kutatások vezettek napjainkban a molekuláris komputerek és a kvantumkomputerek elméletének kialakításához.

Elérkeztünk tehát egy olyan történelmi ponthoz, ahol egyetlen apró lépés választ el minket a mesterséges élet megteremtésétől. Egy gondolkodó, érző, szaporodni és környezetéhez alkalmazkodni tudó, intelligens lény, amely vízben élő molekulák seregéből épül fel. Vajon ki meri magára vállalni a teremtés szerepét?

Internettársadalom

Sorozatunk következő számában szeretném még egy lépéssel továbbkalauzolni olvasóinkat a mesterséges élet világában. Visszatérünk a hagyományos számítógépekhez és azon belül az internethez. Azt fogjuk feszegetni, hogy mi történne, ha evolúcióra képes intelligens lények „társadalmát" és annak fejlődését számítógépes szimulációval vizsgálnánk, továbbá hogy miként tudnánk saját személyiségünket a számítógépben tárolni, és végül hogy miként hatnak a virtuális emberek az élők társadalmára.